

PATVIRTINTA
Visuotinio Lietuvos auditorių rūmų
narių susirinkimo 2016 m. sausio 5 d.
nutarimu Nr. 1.4-1.7.1.

LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ VEIKLOS ATASKAITA

Už laikotarpį nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

2015-11-05
Vilnius

TURINYS

1. BENDROJI DALIS 3
2. LAR PAREIGOS, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI 3
3. LAR NARIAI IR AUDITO ĮMONĖS 4
4. LAR VEIKLOS VALDYMAS 8
4.1. LAR PREZIDIUMAS IR LAR DIREKTORIUS 9
4.2. LAR ORGANAI 10
4.3. LAR ADMINISTRACIJA 14
5. LAR BIUDŽETO VYKDYMAS 16
6. ATLIKTO AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS 18
6.1. AUDITO KOKYBĖS KONTROLĖS KOMITETO VEIKLA 20
7. KVALIFIKACINIAI AUDITORIAUS EGZAMINAI 24
7.1. UŽDUOČIŲ RENGIMO KOMISIJOS VEIKLA 27
8. PROFESINĖ ETIKA IR AUDITO METODOLOGIJA 28
8.1. ETIKOS KOMITETO VEIKLA 28
8.2. AUDITO KOMITETO VEIKLA 32
9. KITŲ LAR ORGANŲ VEIKLA 38
9.1. AUDITORIŲ GARBĖS TEISMO VEIKLA 38
9.2. APSKAITOS IR MOKESČIŲ KOMITETO VEIKLA 39
10. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS IR AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS 43
10.1. MOKYMO KOMITETO VEIKLA 43
10.2. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS 46
10.3. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO KURSŲ UŽSKAITYMAS 50
10.4. NE LAR ORGANIZUOJAMI KURSAI 50
10.5. LYGIAVERTIS KURSAS 51
10.6. 2014 METŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMO VALANDOS 55
10.7. 2012–2014 TRIMEČIO KVALIFIKACIJOS KĖLIMO VALANDŲ SKAIČIAVIMAS 55
10.8. AUDITORIŲ KONTROLIERIŲ RENGIMAS IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS 56
10.9. AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS 56
11. TEISMINIAI GINČAI 58
12. AUDITO VEIKLOS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS 61
13. VISUOTINIAI LAR NARIŲ SUSIRINKIMAI IR KITI RENGINIAI 63
14. BENDRADARBIAVIMAS IR TARPTAUTINIS ATSTOVAVIMAS 64
15. ES STRŪKTŪRINIŲ FONDŲ PROJEKTAS 65
16. PAGRINDINIAI LAR IŠŠŪKIAI 66
1 PRIEDAS 67

1. BENDROJI DALIS

Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) veiklos ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) asociacijų įstatymu, LAR statutu, patvirtintu visuotinio LAR narių susirinkimo 2009 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 2 ir LAR administracijos darbo reglamentu.

LAR yra viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – vienyti visus atestuotus auditorius (toliau – auditorius) Lietuvoje, koordinuoti jų veiklą, atstovauti jų interesams ir juos ginti, įgyvendinti auditorių profesinę savivaldą ir tenkinti kitus viešuosius interesus.

LAR ataskaitinis laikotarpis prasidėjo 2014 m. rugsėjo 1 d. ir baigėsi 2015 m. rugpjūčio 31 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis).

LAR įregistruoti 2000 m. vasario 22 d. Nuo įregistravimo datos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos LAR statutas buvo keičiamas kelis kartus. Paskutinis pakeitimas visuotinio LAR narių susirinkimo buvo priimtas 2009 m. rugsėjo 18 d. ir Juridinių asmenų registre įregistruotas 2009 m. gruodžio 9 d.

2. LAR PAREIGOS, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

LAR pareigas ir funkcijas nustato LR audito įstatymas (toliau – Audito įstatymas) ir LAR statutas. Pagrindinės LAR pareigos ir funkcijos:

1. Kartu su Audito ir apskaitos tarnyba (toliau – AAT) įgyvendinti auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimą, organizuoti atlikto audito kokybės peržiūras (toliau – peržiūra), teisės aktų nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl peržiūros ataskaitų tvirtinimo (gavus AAT įvertinimą dėl LAR siūlomų sprendimų), skirti drausmines nuobaudas ir (arba) privalomus vykdyti nurodymus.
2. Rengti peržiūros metodikos projektą ir pateikti AAT tvirtinti.
3. Kontroliuoti, kaip auditoriai ir audito įmonės laikosi Tarptautinės buhalterių federacijos (toliau – TBF) Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos parengto ir patvirtinto Buhalterių profesionalų etikos kodekso, Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengtų ir patvirtintų tarptautinių audito standartų (toliau – TAS), tarptautinio kokybės kontrolės standarto (toliau – TKKS), tarptautinių užtikrinimo užduočių, tarptautinių peržiūros užduočių, tarptautinių susijusių paslaugų standartų ir susijusių praktinių nurodymų bei kitų teisės aktų.
4. Versti į lietuvių kalbą TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, TAS, TKKS, kitus TBF standartus ir juos skelbti.
5. Rengti rekomendacijas dėl tarptautinių užtikrinimo užduočių, tarptautinių peržiūros užduočių, tarptautinių susijusių paslaugų standartų ir susijusių praktinių nurodymų taikymo teikiant užtikrinimo ir kitas susijusias paslaugas.
6. Kontroliuoti atliktų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybę.
7. Vykdyti auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių veiklos priežiūrą.
8. Tvarkyti auditorių, audito įmonių ir auditoriaus padėjėjų sąrašus.
9. Išduoti auditorių ir audito įmonių pažymėjimus.
10. Organizuoti kvalifikacinius auditoriaus egzaminus (toliau – egzaminas) ir sudaryti sąlygas Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisijai (toliau – Egzaminų komisija) tinkamai atlikti jai pavestas funkcijas.
11. Organizuoti auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimą ir auditoriaus padėjėjų mokymą.

12. Suderinus su AAT, nustatyti auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų turinio reikalavimus.

13. Koordinuoti auditorių padėjėjų praktikos atlikimą.

14. Sudaryti sąlygas Auditorių garbės teismui tinkamai atlikti jam pavestas funkcijas, atstovauti jam ginčus nagrinėjant institucijose.

15. Spręsti finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito (toliau, jeigu nenurodyta kitaip, – auditas) atlikimo ir auditorių profesinės veiklos gerinimo klausimus, teikti pasiūlymus dėl teisės aktų, reglamentuojančių audito atlikimą ir buhalterinę apskaitą, tobulinimo.

16. Ginti auditorių interesus ir atstovauti valstybės valdžios ir valdymo institucijose.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR įgyvendino tikslus ir uždavinius, numatytus LR audito įstatyme.

LAR strategija remiasi vizija:

„Pripažinimą Lietuvoje ir užsienyje turinti visų Lietuvos atestuotų auditorių profesinė organizacija, kuri yra atvira pokyčiams ir bendradarbiavimui, padedanti atestuotiems auditoriams teikti, o visuomenei gauti, kokybiškas audito ir kitas profesines paslaugas“.

LAR misija – koordinuoti auditorių veiklą, užtikrinti nepriklausomo audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybę bei stiprinti Lietuvos auditorių vaidmenį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

Atsižvelgiant į tai, kad 2014 m. įsigaliojo nauji Europos Sąjungos teisės aktai, pagal kuriuos vykdoma audito reforma, buvo pradėtas rengti LR audito įstatymo pakeitimo projektas, pagal kurį iš esmės gali keistis LAR tikslai ir uždaviniai. Dėl šių aplinkybių LAR nerengė 2015–2017 m. strateginio plano. Šį planą planuojama rengti priėmus LR audito įstatymo pakeitimus. Todėl šios ataskaitos 1 priede pateiktas išsamus 2012–2014 metų veiklos plane numatytų 4 tikslų, 12 uždavinių ir 72 veiksmų aprašymas.

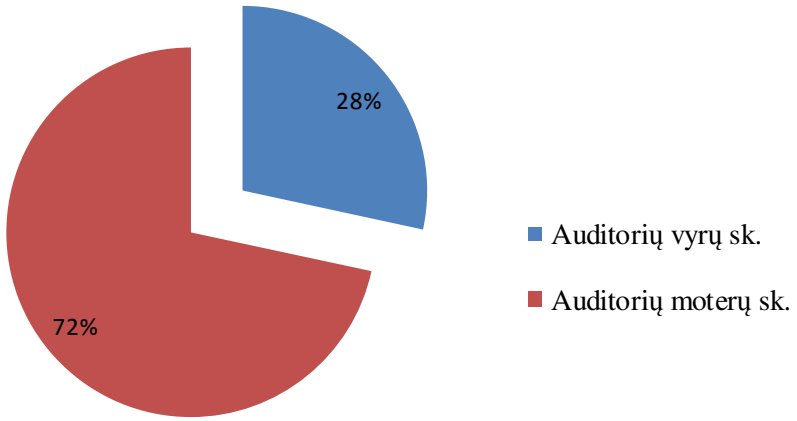
3. LAR NARIAI IR AUDITO ĮMONĖS

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje[1] LAR vienijo 373 auditorius, kurie pagal Audito įstatymo 56 str. yra LAR nariai (iš jų 8 sustabdytas auditoriaus pažymėjimo galiojimas ir 7 sustabdyta narystė LAR), ataskaitinio laikotarpio pabaigoje[2] LAR turėjo 369 narius (iš jų 11 sustabdytas auditoriaus pažymėjimo galiojimas ir 1 sustabdyta narystė LAR). Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje iš LAR vienijamų auditorių buvo 270 moterys ir 107 vyrai (žr. 1 pav.).

[1] Minint ataskaitinio laikotarpio pradžią, visur informacija pateikiama remiantis 2014 m. rugsėjo 1 d. duomenimis.

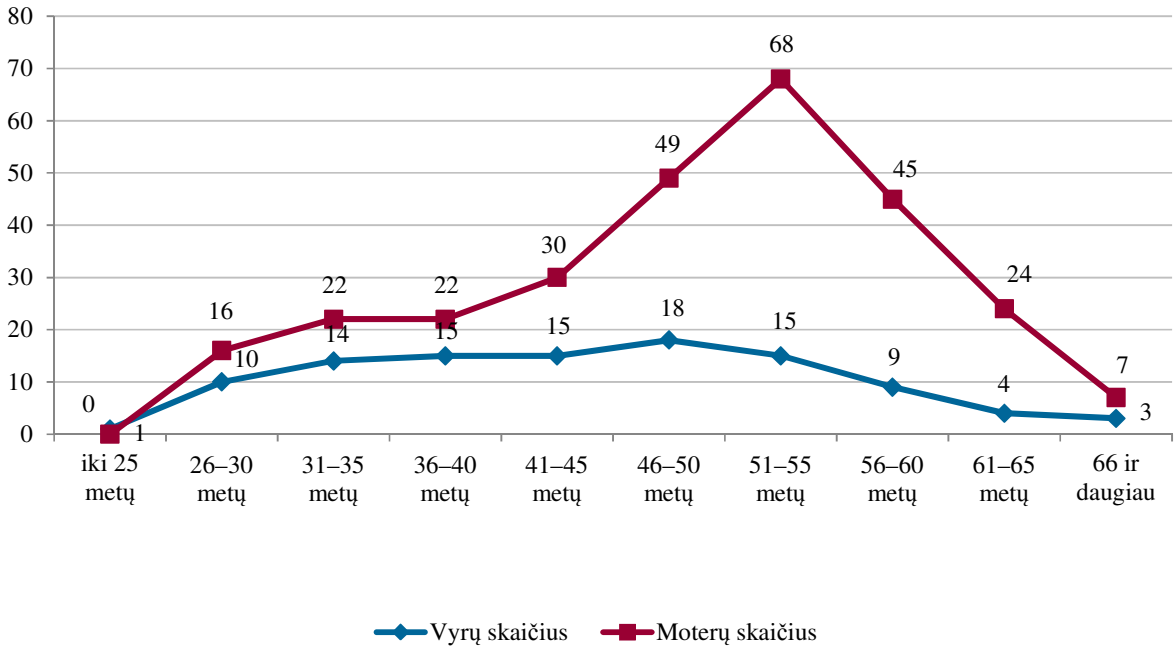
[2] Minint ataskaitinio laikotarpio pabaigą, visur informacija pateikiama remiantis 2015 m. rugpjūčio 31 d. duomenimis.

1 pav. Auditorių moterų ir vyrų skaičius procentais ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.



Ataskaitiniu laikotarpiu vidutinis auditorių amžius buvo 46,7 metų[3]. 50,4 proc. auditorių ataskaitiniu laikotarpiu buvo 46–60 metų amžiaus, jaunesni nei 45 metų auditoriai sudarė 40,58 proc., o vyresni negu 61 metų amžiaus auditoriai – 9,02 proc. Auditorių moterų vidutinis amžius, kuris siekė 48 metus[3], buvo šiek tiek didesnis negu auditorių vyrų vidutinis 44 metų[3] amžius (žr. 2 pav.).

2 pav. Auditorių vyrų ir moterų pasiskirstymas pagal amžių grupes ataskaitiniu laikotarpiu[3].



Kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, dėl griežtų auditoriaus vardo suteikimo procedūrų, numatytų LR audito įstatyme, dauguma auditorių yra 51–55 metų amžiaus. Vadovaujantis LR audito įstatymu, prieš gaunant auditoriaus vardą, asmuo turi:

[3] Informacija pateikta remiantis 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

- įgyti aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
- ne trumpiau kaip 3 metus dirbti audito įmonėje auditoriaus padėjėju;
- išlaikyti egzaminus;
- atitikti kitus LR audito įstatymo keliamus reikalavimus.

Per ataskaitinį laikotarpį:

1. 13 asmenų auditoriaus vardas panaikintas jų pačių prašymu, vadovaujantis LR audito įstatymo 14 str. 1 d. 5 p.;
2. 2 asmenims auditoriaus vardas panaikintas per nurodyta terminą nesudarius sąlygų atlikti peržiūros, vadovaujantis LR audito įstatymo 14 str. 1 d. 4 p.

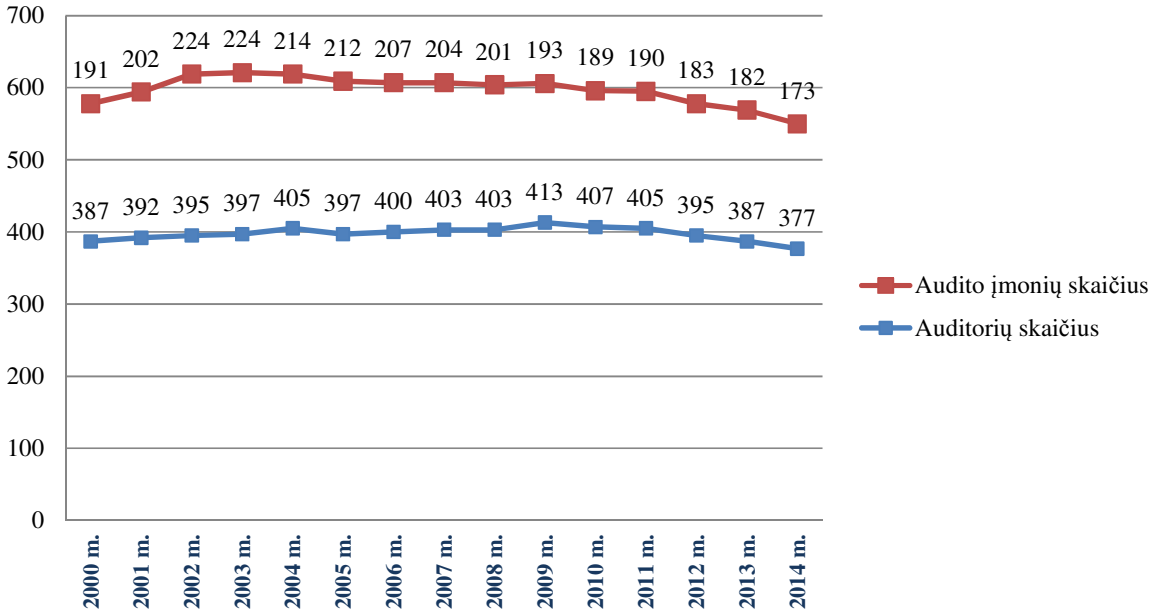
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje audito įmonių sąraše buvo įrašytos 178 įmonės (iš jų 1 sustabdytas audito įmonės pažymėjimo galiojimas), o ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 172 įmonės (iš jų 1 sustabdytas audito įmonės pažymėjimo galiojimas).

Per ataskaitinį laikotarpį:

1. 4 įmonės įrašytos į audito įmonių sąrašą, vadovaujantis LR audito įstatymo 17 str. 3 d.;
2. 4 įmonės išbrauktos iš audito įmonių sąrašo jų pačių prašymu, vadovaujantis LR audito įstatymo 22 str. 1 d. 1 p.;
3. 3 įmonės išbrauktos iš audito įmonių sąrašo, nes nebeatitiko LR audito įstatymo 18 str. reikalavimų, vadovaujantis LR audito įstatymo 22 str. 1 d. 2 p.

Pagal LR audito įstatymą LAR yra vienintelė institucija Lietuvoje skelbianti ir administruojanti auditorių bei audito įmonių sąrašus, kurie nuolat atnaujinami ir skelbiami LAR interneto svetainėje www.lar.lt. 3 paveiksle pateikta informacija, kaip kito auditorių ir audito įmonių skaičius nuo 2000 iki 2014 metų[4].

3 pav. Auditorių ir audito įmonių skaičiaus pokytis nuo 2000 iki 2014 metų[4].



[4] Informacija pateikta remiantis kiekvienų metų gruodžio 31 d. duomenimis.

Auditoriai, kurie baigia savo aktyvaus darbo praktiką, turi teisę įsirašyti į LAR buvusių narių sąrašą. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LAR buvusių narių sąraše buvo 29 asmenys. Vadovaujantis LAR buvusių narių sąrašo sudarymo tvarkos aprašu, į minėtą sąrašą įrašomi asmenys, atsisakę auditoriaus vardo savo prašymu ir raštu pageidaujantys būti įrašytais į LAR buvusių narių sąrašą. Į šį sąrašą įrašomi tik tie asmenys, kurie nėra skolingi LAR, be to, jie nebegali atlikti audito.

LAR administruoja ir asmenų, siekiančių auditoriaus vardo, sąrašą. Visi asmenys, planuojantys tapti auditoriais turi būti įrašyti į auditoriaus padėjėjų sąrašą ir atlikti ne trumpesnę negu 3 metų auditoriaus padėjėjo praktiką. Ataskaitinio laikotarpio pradžioje auditoriaus padėjėjų sąraše buvo 259, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 254 asmenys. Per ataskaitinį laikotarpį 10[5] auditorių padėjėjų išsilaikė egzaminus, turėjo patvirtintą 3 metų auditoriaus padėjėjo praktiką ir jiems, vadovaujantis LR audito įstatymo 12 str. 1 ir 2 d., buvo suteikti auditoriaus vardai.

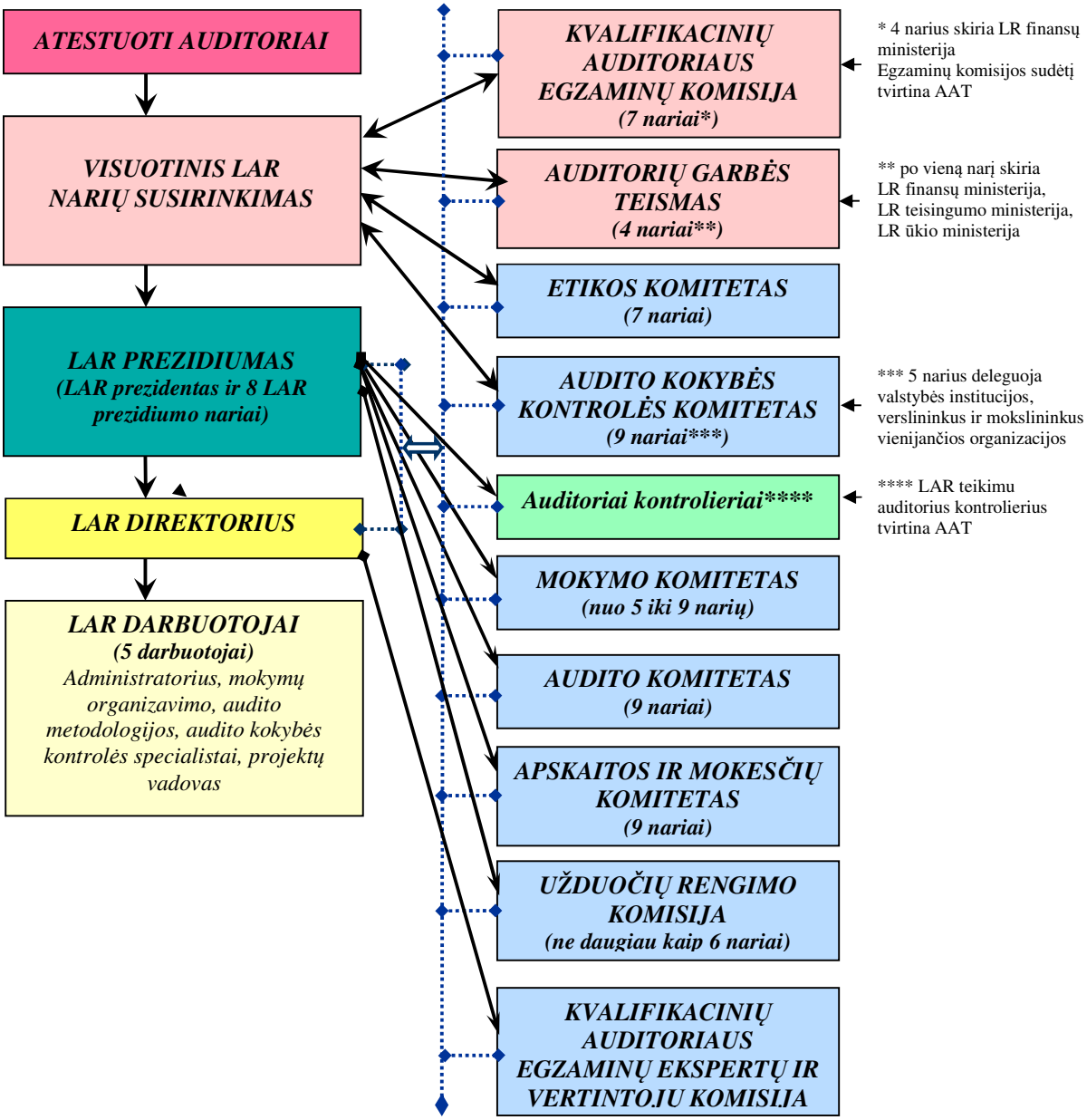
[5] Remiantis LAR Prezidiumo 2014-09-01–2015-08-31 nutarimais.

4. LAR VEIKLOS VALDYMAS

LAR organizacinė struktūra iš dalies yra numatyta LR audito įstatyme, kuriame apibrėžtos atskirų organų funkcijos, teisės ir pareigos, tačiau visa LAR organizacinė struktūra yra pateikiama tik LAR statute.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvusi LAR organizacinė struktūra pateikta 4 paveiksle.

4. pav. LAR organizacinė struktūra 2015 m. rugpjūčio 31 d.



4.1. LAR prezidiumas ir LAR direktorius

LAR valdymo organai: kolegialus valdymo organas – LAR prezidiumas, kurio darbui vadovauja LAR prezidentas, ir vienasmenis valdymo organas – LAR direktorius.

LAR prezidiumas vykdo šias pagrindines funkcijas:

1. Užtikrina visuotinio LAR narių susirinkimo sprendimų įgyvendinimą ir kontroliuoja jų vykdymą.
2. Užtikrina LAR funkcijų vykdymą.
3. Skiria ir atšaukia LAR direktorių.
4. Pagal LAR statute ir LAR prezidiumo darbo reglamente numatytą kompetenciją tvirtina LAR teisės aktus ir dokumentus.
5. Tvirtina LAR komitetų narius (išskyrus Etikos komiteto ir Audito kokybės kontrolės komiteto keturis narius auditorius, kuriuos renka visuotinis LAR narių susirinkimas).
6. Skiria auditorių į AAT sudaromo Audito priežiūros komiteto narius ir jį atšaukia.
7. Prireikus siūlo Auditorių garbės teismui iškelti drausmės bylą auditoriui.
8. Prireikus siūlo AAT ar Audito kokybės kontrolės komitetui ištirti auditoriaus ar audito įmonės atliktą auditą.
9. Tvirtina LAR teikiamų paslaugų kainas, jų teikimo ir atsiskaitymo sąlygas.
10. Kontroliuoja LAR biudžeto vykdymą.
11. Priima sprendimą dėl auditoriaus vardo suteikimo, auditoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir auditoriaus vardo panaikinimo.
12. Priima sprendimą dėl įmonės įrašymo į audito įmonių sąrašą, audito įmonės pažymėjimo galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir išbraukimo iš audito įmonių sąrašo.
13. Renka audito įmonę (įmones), kuri (kurios) atliks LAR auditą ir LAR veiklos auditą.
14. Skiria iš LAR prezidiumo narių LAR viceprezidentą ir jį atšaukia.
15. Savo kompetencijos ribose priima kitus sprendimus.

LAR prezidiumą sudaro aštuoni LAR prezidiumo nariai ir LAR prezidentas. Ataskaitiniu laikotarpiu LAR prezidiumą sudarė 2012 m. gruodžio 14 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime išrinkti LAR prezidiumo nariai ir LAR prezidentas:

- pirmininkas (LAR prezidentas) – Jurgita Kirvaitienė (iki 2014 m. gruodžio 19 d.), Saulius Lapšinskas (nuo 2014 m. gruodžio 19 d.);
- pirmininko pavaduotoja (LAR viceprezidentė) – Saulius Lapšinskas (iki 2014 m. gruodžio 19 d.); Jurgita Kirvaitienė (nuo 2014 m. gruodžio 19 d.);
- nariai: Lina Drakšienė, Ričardas Bagdonas, Daiva Čibirienė, Vaida Kačergienė, Inga Gudinaitė, Romanas Skrebnevskis, Genadij Makušev.

LAR direktorius yra vienasmenis LAR valdymo organas, atskaitingas visuotiniam LAR narių susirinkimui ir LAR prezidiumui, veikiantis LAR vardu ir turintis teisę vienasmeniškai sudaryti sandorius. Jis vadovauja LAR veiklai, vykdo pareiginiuose nuostatuose nustatytas pareigas ir atlieka šias funkcijas:

1. Organizuoja LAR administracijos darbą.
2. Priima ir atleidžia LAR darbuotojus, sudaro su jais darbo sutartis.
3. Vykdo LAR biudžetą ir už jo vykdymą atsiskaito visuotiniam LAR narių susirinkimui ir LAR prezidiumui.
4. Įgyvendina LAR prezidiumo sprendimus.

5. Pasibaigus LAR finansiniams metams parengia LAR veiklos ataskaitą ir LAR finansines ataskaitas bei jas pristato LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimui.

6. Pasirašo LAR teikiamą informaciją.

7. LAR vardu prisiima įsipareigojimus, sudaro sutartis.

8. Atstovauja LAR interesams teisme, valdžios ir valdymo institucijose, Lietuvos ir tarptautinėse organizacijose bei santykiuose su kitais asmenimis.

9. Priima sprendimą, ar leisti auditoriaus vardo siekiančiam asmeniui laikyti kvalifikacinius auditoriaus egzaminus.

10. Priima sprendimą dėl auditoriaus padėjėjo įrašymo ir išbraukimo iš auditoriaus padėjėjų sąrašo.

11. Priima sprendimą dėl auditoriaus padėjėjo praktikos vadovo skyrimo ir atleidimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR direktoriaus pareigas ėjo Rasa Pajaujytė.

4.2. LAR organai

Kiti kolegialūs LAR organai, kurių sudaryme dalyvauja visuotinis LAR narių susirinkimas: Auditorių garbės teismas, Audito kokybės kontrolės komitetas, Egzaminų komisija ir Etikos komitetas.

LAR taip pat yra įsteigti ir veikia šie komitetai bei komisijos, kurių sudėtį tvirtina LAR prezidiumas: Audito komitetas, Mokymo komitetas, Apskaitos ir mokesčių komitetas ir Užduočių rengimo komisija.

Auditorių garbės teismas priima sprendimus kelti auditoriams drausmės bylas ir nagrinėti šias drausmės bylas, taip pat priima sprendimus vadovaujantis LR audito įstatymo 59 straipsniu bei vykdo kitas pagal LR audito įstatymą pavestas funkcijas. Auditorių garbės teismas nagrinėja drausmės bylas dėl:

- TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų nesilaikymo;
- LR audito įstatymo 28 str. 1 d. nurodytos pareigos nevykdymo;
- tarptautinių audito standartų, tarptautinių užtikrinimo užduočių, tarptautinių peržiūros užduočių, tarptautinių susijusių paslaugų standartų, susijusių praktinių nurodymų nesilaikymo.

Auditorių garbės teismą sudaro 4 nariai: 2 auditoriai ir 3 ne auditoriai, kuriuos skiria LR teisingumo ministerija, LR ūkio ministerija ir LR finansų ministerija. Ataskaitiniu laikotarpiu Auditorių garbės teismo nariais buvo:

- pirmininkė – Juliana Ostrouch, kurią delegavo LR teisingumo ministerija;
- pirmininko pavaduotoja – Vaida Kačergienė, auditorė paskirta 2012 m. gruodžio 14 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime;
- nariai: Valdas Cicėnas (auditorius, paskirtas 2012 m. gruodžio 14 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime), Asta Nareckaitė (LR finansų ministerijos paskirtas asmuo), Jolita Gnėdikienė (LR ūkio ministerijos paskirtas asmuo).

2015 m. sausio 7 d. buvo gautas Vaidos Kačergienės raštas, kad ji atsistatydina iš Auditorių garbės teismo, tačiau pagal Auditorių garbės teismo nuostatų 4 punktą Auditorių garbės teismas gali atlikti savo funkcijas, jeigu yra paskirti ne mažiau kaip trys nariai, todėl atsistatydinus auditorei Vaidai Kačergienei Auditorių garbės teismas toliau galėjo sėkmingai vykdyti savo funkcijas.

Auditorių garbės teismo veiklą ataskaitiniu laikotarpiu aptarnavo LAR audito kokybės kontrolės specialistė Eglė Bogužaitė-Miliauskienė.

Audito kokybės kontrolės komitetas vykdo LAR prezidiumo pavedimus, taip pat atlieka šias funkcijas:

1. Savo kompetencijos ribose įgyvendina auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimą Lietuvoje (teikia LAR prezidiumui patvirtinti sprendimus teikti AAT patvirtinti metinį auditorių ir audito įmonių peržiūrų planą (toliau – metinis peržiūrų planas) ir teikti AAT patikrinti metinių peržiūrų planų faktinį įvykdymą).
2. Konsultuoja auditorius kontrolierius dėl atliekamų peržiūrų.
3. Nagrinėja auditorių kontrolierių atliktų peržiūrų ataskaitas ir dėl šių ataskaitų priima sprendimus.
4. Peržiūri LAR pateiktą informaciją kaip auditoriai ir audito įmonės vykdo Audito kokybės kontrolės komiteto nustatytus nurodymus.
5. Teikia LAR prezidiumui tvirtinti Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimus.
6. Teikia LAR prezidiumui pasiūlymus dėl audito, užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės gerinimo.
7. Vykdo teisėtus LAR prezidiumo ir AAT nurodymus.
8. Savo kompetencijos ribose priima kitus sprendimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito kokybės kontrolės komiteto sudėtį sudarė 2012 m. gruodžio 14 d. vykusiame visuotiniame LAR narių susirinkime išrinkti 4 nauji Audito kokybės kontrolės komiteto nariai auditoriai ir LAR prezidiumo 2013 m. sausio 14 d. vykusiame posėdyje patvirtinti 4 Audito kokybės kontrolės komiteto nariai ne auditoriai. 1 Audito kokybės kontrolės komiteto narys ne auditorius buvo patvirtintas 2013 m. vasario 18 d. vykusiame LAR prezidiumo posėdyje. Ataskaitiniu laikotarpiu Audito kokybės kontrolės komiteto nariai buvo:

- pirmininkė – Ilona Matusevičienė (auditorė);
- pirmininkės pavaduotojas – Arvydas Dalikas (auditorius);
- nariai: Rūta Bilkštytė (Lietuvos pramoninkų konfederacijos deleguota atstovė, kuri Audito kokybės kontrolės komiteto nare buvo patvirtinta 2013 m. vasario 18 d. vykusiame LAR prezidiumo posėdyje), Šarūnas Gintilas (auditorius), prof. habil. dr. Vaclovas Lakis (Vilniaus universiteto deleguotas atstovas), Simonas Rimašauskas (auditorius), Audronė Vaitkevičiūtė (Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės deleguota atstovė), Zita Valiauskienė (Savivaldybių kontrolierių asociacijos deleguota atstovė), Dorita Visalgienė (LR teisingumo ministerijos deleguotas asmuo).

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito kokybės kontrolės komiteto veiklą aptarnavo LAR audito kokybės kontrolės specialistė Rūta Zanziger.

AAT patvirtinta **Egzaminų komisija**, kuriai LAR sudaro tinkamas sąlygas atlikti pavestas funkcijas, priima sprendimus dėl egzaminų vertinimo. Vadovaujantis LR audito įstatymu, LAR rengia egzaminus ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Egzaminų komisija atlieka šias funkcijas:

- tvirtina egzaminų programas;
- tvirtina egzaminų užduotis ir jų vertinimo metodiką;
- tvirtina egzaminų įvertinimus.

Egzaminų komisiją sudaro 7 nariai, kurie turi būti teisės, mokesčių, audito, apskaitos ir (arba) finansų specialistai. 4 Egzaminų komisijos narius (iš jų ir pirmininką) skiria LR finansų ministerija, 3 narius auditorius – LAR (visuotinis LAR narių susirinkimas).

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos nariais buvo:

- pirmininkė Alina Gaudutytė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo – iki 2015 m. rugpjūčio 28 d.);

- nariai Airi Aleliūnaitė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo), Dalia Grinkutė (auditorė), Laimutė Kazlauskienė (auditorė), Daiva Raziūnienė (LR finansų ministerijos skirtas asmuo), Birutė Stankevičienė (auditorė), Gediminas Užubalis (LR finansų ministerijos skirtas asmuo – iki 2015 m. rugpjūčio 28 d.).

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos veiklą aptarnavo LAR mokymų organizavimo specialistė Inga Norkevičienė.

Etikos komiteto darbo reglamente numatytos šios funkcijos:

1. Vadovaudamasis etikos nuostatomis, padeda LAR prezidiumui, kitiems LAR komitetams, auditoriams ugdyti demokratiškumą, derinti įvairius požiūrius, siekti moralinės santarvės ir žmogiškų tarpusavio santykių.

2. Nagrinėja LAR prezidiumo ir kitų LAR komitetų pateiktą informaciją apie TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pažeidimus.

3. Koordinuoja TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso, jo pakeitimų ir komentarų vertimą, juos vertina, rengia rekomendacijas ir teikia konsultacijas.

4. Atsako į auditorių, LAR prezidiumo, Auditorių garbės teismo ir kitų LAR komitetų paklausimus dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso taikymo auditorių profesinėje veikloje.

5. Teikia siūlymus LAR prezidiumui, Auditorių garbės teismui, kitiems LAR komitetams, auditoriams dėl TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimų įgyvendinimo.

6. Vykdo kitas funkcijas, susijusias su TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertinimu ir laikymosi priežiūra, bei su Etikos komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Etikos komiteto narėmis buvo:

- pirmininkė – Dalia Vinauskienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Jovita Siniauskienė;
- nariai: Laima Adamonienė, Ona Dadonienė, Laima Gerikienė, Ingrida Pūrienė, Asta Štreimikienė.

Etikos komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR audito metodologijos specialistė Toma Skiriutė.

Audito komiteto darbo reglamente numatytos šios funkcijos:

1. Analizuoja Lietuvos audito veiklos reglamentavimą.
2. Teikia pasiūlymus dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.
3. Teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų.
4. Peržiūri ir teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir audito atlikimo metodinių rekomendacijų.
5. Peržiūri ir teikia pastabas dėl TAS ir kitų profesinių standartų vertimų.
6. Teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų.
7. Valstybinėms institucijoms teikia pastabas dėl audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo išaiškinimų ir komentarų bei audito atlikimo metodinių rekomendacijų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo.
8. Teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl audito veiklos.
9. Vykdo kitas funkcijas, susijusias su Audito komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito komiteto nariais buvo:

- pirmininkė – Elena Jankevičienė;
- pirmininkės pavaduotoja – Inga Gudinaitė;

- nariai: Vidas Grigaliūnas, Vilmantas Karalius, Kęstutis Kibickas, Regina Mažeikienė, Rasa Selevičienė, Rima Usevičienė, Arvydas Ziziliauskas.

Audito komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR audito metodologijos specialistė Toma Skiriutė.

Mokymo komiteto pagrindinės funkcijos – organizuoti ir koordinuoti auditorių kvalifikacijos kėlimą ir auditorių padėjėjų mokymą, formuoti LAR mokymo veiklos strategiją ir kolektyviai spręsti kvalifikacijos kėlimo bei mokymo uždavinius.

Ataskaitiniu laikotarpiu Mokymo komiteto narėmis buvo:

- pirmininkė Irma Kamarauskienė;
- nariai: Sigita Kliukinskaitė, Rita Matulienė, Virginija Sabaliauskaitė, Ieva Voverienė, Daiva Žumbakienė.

Ataskaitiniu laikotarpiu Mokymo komitetą aptarnavo LAR mokymų organizavimo specialistė Inga Norkevičienė.

Apskaitos ir mokesčių komitetas pagal darbo reglamentą atlieka šias funkcijas:

1. Analizuoja Lietuvos apskaitos ir mokesčių teisinį reglamentavimą.
2. Teikia pasiūlymus dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.
3. Teikia pastabas dėl apskaitą ir mokesčius reglamentuojančių teisės aktų projektų.
4. Teikia pastabas valstybinėms institucijoms dėl teisės aktų išaiškinimų ir komentarų, siekiant didesnio jų aiškumo ir lengvesnio praktinio taikymo.
5. Teikia pasiūlymus valstybinėms institucijoms dėl mokesčių mokėtojų aptarnavimo, švietimo, konsultavimo gerinimo.
6. Teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų.
7. Teikia išaiškinimus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus pagal savo kompetenciją.
8. Vykdo kitas funkcijas, susijusias su Apskaitos ir mokesčių komiteto ir LAR tikslų įgyvendinimu.

Ataskaitiniu laikotarpiu Apskaitos ir mokesčių komiteto nariais buvo:

- pirmininkė – Justė Tušaitė;
- pirmininkės pavaduotoja – Rimutė Grudulienė;
- nariai: Ona Bakšienė, Elena Čiupailienė, Jolanta Gitenytė, Remigijus Kešys, Arnoldas Masalskis, Aistė Mikelionienė, Violeta Tumkienė.

Apskaitos ir mokesčių komiteto veiklą ataskaitiniu laikotarpiu koordinavo LAR audito metodologijos specialistė Toma Skiriutė.

Užduočių rengimo komisijos pagrindinė funkcija užtikrinti, kad būtų parengtos kvalifikuotos egzaminų užduotys, kurios atitinka patvirtintas egzaminų programas ir egzaminų užduočių rengimo reikalavimus, atrinkti ir patikrinti egzaminų užduotis prieš jas pateikiant Egzaminų komisijai.

2015 metams LAR prezidiumo sprendimu buvo sudaryta šios sudėties Užduočių rengimo komisija:

- pirmininkė Birutė Petrauskienė;
- nariai Laima Adamonienė, Jolanta Gitenytė, Ilona Ivanova, Algimanta Laskauskienė, Eugenija Novikovienė,.

Ataskaitiniu laikotarpiu Egzaminų komisijos veiklą aptarnavo LAR mokymų organizavimo specialistė Inga Norkevičienė.

4.3. LAR administracija

LAR administracija savo veiklą vykdo vadovaudamasi LAR statutu, LAR administracijos darbo reglamentu, darbuotojų pareiginiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

Pagrindinis LAR administracijos uždavinys įgyvendinant LAR tikslus ir uždavinius – organizuoti LAR einamąją veiklą. Įgyvendindama šiuos tikslus ir uždavinius LAR administracija atlieka šias funkcijas:

- stebi, analizuoja ir kitaip prižiūri, kaip audito įmonės, auditoriai, auditoriaus padėjėjai vykdydami savo veiklą, laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų;
- rengia LAR prezidiumo posėdžiams svarstomų klausimų medžiagą ir teikia išvadas;
- siūlo LAR prezidiumui klausimus svarstyti posėdžiuose;
- rengia visuotinių LAR narių susirinkimų ir konferencijų medžiagą;
- rengia LAR komitetų, komisijų, Auditorių garbės teismo posėdžių medžiagą;
- vykdo visuotinio LAR narių susirinkimo, LAR prezidiumo, Auditorių garbės teismo, Audito kokybės kontrolės komiteto ir kitų LAR komitetų sprendimus;
- rengia LAR biudžeto projektą ir kai visuotinis LAR narių susirinkimas patvirtina vykdo jį;
- užtikrina efektyvų LAR turto panaudojimą ir jo apsaugą;
- organizuoja ir koordinuoja egzaminus;
- organizuoja ir koordinuoja auditorių kvalifikacijos kėlimo kursus (toliau – KKK);
- organizuoja ir koordinuoja auditoriaus padėjėjų mokymus;
- organizuoja visuotinius LAR narių susirinkimus;
- savo kompetencijos ribose palaiko ryšius su LR, kitų Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių bei užsienio valstybių kompetentingomis audito, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros, konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo institucijomis, kitomis LR institucijomis, su kuriomis LAR bendradarbiauja;
- užtikrina tinkamas sąlygas LAR prezidiumo, Auditorių garbės teismo, Egzaminų komisijos, Audito kokybės kontrolės komiteto, kitų LAR komitetų posėdžiams rengti ir juos protokoluoja;
- rengia LAR prezidiumo nutarimų projektus, organizuoja ir koordinuoja kitų teisės aktų projektų, susijusių su auditorių, auditoriaus padėjėjų, audito įmonių ir LAR veikla, rengimą;
- organizuoja tarptautinių audito standartų, tarptautinių užtikrinimo užduočių standartų, audito praktinių nurodymų, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso vertimą į lietuvių kalbą;
- tvarko auditorių kontrolierių darbo dokumentaciją;
- organizuoja LAR narių konsultacijas audito atlikimo ir kitais auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių veiklos klausimais;
- rengia atsakymų į paklausimus projektus ir tvarko LAR raštvedybą;
- tvarko LAR buhalterinę apskaitą arba, jeigu LAR buhalterinę apskaitą tvarko LAR prezidiumo paskirta įmonė, užtikrina tinkamą apskaitos organizavimą;
- tvarko auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių sąrašus;
- organizuoja informacijos parengimą, ją skelbia viešai arba, kai tai būtina, tik auditoriams;
- kontroliuoja LAR nario mokesčio ir kitų tikslinių įmokų mokėjimą;
- vykdo kitas LAR prezidiumo nustatytas funkcijas.

Šios didelės apimties darbą atlieka LAR darbuotojai: direktorius, audito kokybės kontrolės specialistas, audito metodologijos specialistas, mokymų organizavimo specialistas, administratorius. LAR veiklai vadovauja LAR direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu keitėsi LAR administracijos darbuotojai. Audito metodologijos specialistės pareigas iki 2015 m. liepos 24 d. ėjo Toma Skiriutė, o nuo 2015 m. liepos 24 d. šias pareigas pradėjo eiti Aurelija Lauruševičiūtė. Projekto administratorė Agnė Puidokienė pareigas ėjo iki 2015 m. liepos 31 d. Audito kokybės kontrolės specialistės Eglės Bagužaitės-Miliauskienės tikslinių atostogų metu pareigas nuo 2015 m. sausio 1 d. eina Rūta Zanzinger-Mickevič iki 2015 m. sausio 1 d. ėjusi LAR administratorės pareigas. LAR administratorės pareigas nuo 2015 m. kovo 2 d. eina Eglė Čiurlytė.

1 lentelė. LAR administracijos darbuotojų pokytis ataskaitiniu laikotarpiu.

LAR darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje[6]	7
Per ataskaitinį laikotarpį sudarytos darbo sutartys[7]	2
Per ataskaitinį laikotarpį nutrauktos darbo sutartys[8]	2
LAR darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje[6]	7

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR administracija:

- tikrino auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių sąrašuose skelbiamą informaciją;
- tikrino auditorių padėjėjų pateiktą informaciją apie jų praktikos atlikimą;
- rengė įvairius paklausimus valstybės ir privatiems subjektams;
- rengė atsakymus į gautus paklausimus;
- bendradarbiavo keičiantis informacija su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), AAT ir auditoriais kontrolieriais;
- rengė teisės aktų ir kitų dokumentų projektus;
- atliko LAR priimamų sprendimų, dokumentų ir jų projektų teisinį įvertinimą;
- vykdė kitus LAR prezidiumo ir LAR direktoriaus pavedimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu auditorių sąrašas buvo atnaujintas 42 kartus, o audito įmonių – 37, taip pat buvo parengta 17 LAR direktoriaus įsakymų dėl sprendimo įrašyti asmenis į auditorių padėjėjų sąrašą ir išbraukti iš jo, paskirti arba atleisti auditoriaus padėjėjų praktikos vadovus, sustabdyti arba atnaujinti auditoriaus padėjėjų praktikos laiko skaičiavimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu audito įmonės teikė audito įmonės metines ataskaitas, kuriomis remiantis buvo parengta ir registruotiems LAR interneto puslapio vartotojams paskelbta 2014 metų audito rinkos apžvalga, apskaičiuoti audito įmonių atskaitymai LAR už LR audito įstatymo nustatytų funkcijų vykdymą.

Siekiant efektyviau panaudoti LAR darbuotojų darbo laiką, atliekama periodinė LAR darbuotojų įvykdytų darbų analizė, ieškoma būdų veiklos efektyvumui didinti. Tačiau kol kas LAR administracijos darbe daug procedūrų atliekama rankiniu būdu, nėra bendros kompiuterizuotos informacijos valdymo sistemos, todėl tam tikri darbai yra atliekami ilgiau negu

[6] Vienas darbuotojas yra tikslinėse atostogose.
[7] Nurodytas tik su naujais darbuotojais sudarytų darbo sutarčių skaičius.
[8] Nurodytas tik darbo sutarčių, kurios buvo nutrauktos ir su tais asmenimis nebuvo sudarytos kitos darbo sutartys, skaičius.

galėtų būti, mažėja vykdomos veiklos efektyvumas. Šiuo metu ieškoma būdų finansuoti LAR valdomų duomenų ir informacijos elektroninės sistemos sukūrimą.

LAR darbuotojai nuolat aktyviai dalyvauja audito veiklą reglamentuojančių teisės aktų rengimo procese, atlieka TBF ir Europos buhalterių federacijos (toliau – EBF) rengiamų dokumentų vertimus, administruoja auditorių, audito įmonių ir auditoriaus padėjėjų teikiamus duomenis, teikia informaciją LAR nariams, organizuoja LAR kolegialių organų posėdžius ir susitikimus, rengia atsakymus į valdžios ir valdymo institucijų bei LAR narių paklausimus.

Tobulinant LAR administracijos veiklą būtina įdiegti kompiuterizuotą LAR duomenų valdymo sistemą klientų aptarnavimo programinės priemonės pagrindu, tobulinti LAR interneto svetainę įdiegiant duomenų įvedimo galimybes ir t. t. Tačiau LAR administracijos veiklos kokybė priklauso ir nuo pačių LAR narių: ne visada laiku teikiama LAR narių informacija apie pasikeitusius duomenis (pašto, el. pašto adresai ir telefonai, kita informacija), todėl ne visada laiku informacija pasiekia LAR narius. LAR apskaitos tvarkymą apsunkina tai, kad mokėtojai dažnai nenurodo mokėjimo paskirties ir nedetalizuoja mokamų sumų (mokėdami už kelias paslaugas vienu metu). LAR administracija imasi visų galimų priemonių, kad komunikacija su LAR nariais būtų kuo efektyvesnė.

5. LAR BIUDŽETO VYKDYMAS

LAR veikla vykdoma vadovaujantis LAR biudžetu, kurį tvirtina visuotinis LAR narių susirinkimas. LAR veiklos finansavimo šaltiniai yra:

1. LAR nario mokestis.
2. LR audito įstatymu nustatyti atskaitymai nuo audito įmonių audito pajamų.
3. Pajamos iš LAR teikiamų paslaugų:
   3.1. LAR narių KKK.
   3.2. Auditorių padėjėjų mokymai.
   3.3. Egzaminai.
   3.4. Peržiūros.
   3.5. Komercinė veikla.
4. Parama.

LAR biudžetas sudaromas ir vykdomas vadovaujantis LAR biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, kurių 11 punkte nustatyta, kad sudarant LAR biudžetą, paskirsčius lėšas programoms, sudaromas rezervas, kuriuo prireikus gali disponuoti LAR prezidiumas, t. y. padidinti tam tikrų programų sąmatas ar finansuoti nenumatytus, tačiau būtinus darbus. LAR prezidiumo sprendimu nenumatytiems, tačiau būtiniems darbams finansuoti taip pat gali būti panaudojamos sutaupytos biudžeto išlaidos ir papildomai surinktos lėšos.

Lyginamoji faktinio ir planinio biudžeto analizė pateikta 2 lentelėje.

2 lentelė. LAR biudžeto vykdymas ataskaitiniu laikotarpiu.

Eil. Nr.	Biudžeto eilutės	Planas	Faktas	Įvykdymo procentas
	Pinigų likutis sąskaitoje laikotarpio pradžiai	**48 765**[9]	**48 765**	
	Gautinos sumos iš audito įmonių ir auditorių			
	Gauti išankstiniai apmokėjimai			

[9] Pinigų likutis sąskaitose laikotarpio pradžioje ir pabaigoje – tik LAR lėšos, atėmus LAR vykdytam projektui skirtas lėšas.

	ĮPLAUKOS			
1.	Nario mokestis	57 000	55 177	97
2.	Atskaitymai nuo audito įmonių audito pajamų	50 000	38 290	77
3.	LAR narių kvalifikacijos kėlimas	67 000	54 576	81
4.	Padėjėjų mokymai	11 000	8 655	79
5.	Kvalifikaciniai egzaminai	27 000	26 533	98
6.	Mokestis už pažymų išdavimą	650	826	127
7.	Komercinė veikla	13 000	11 761	90
8.	Gauta parama, kitas tikslinis finansavimas	2 800	85	3
9.	**Laikotarpio įplaukos**	**228 450**	**195 904**	**86**
10.	**IŠMOKOS**			
11.	Patalpų nuoma ir eksploatacinės išlaidos	21 700	20 302	94
12.	Darbuotojų atlyginimai	72 500	63 141	87
13.	Socialinis draudimas ir garantinis fondas	22 500	19 583	87
14.	Auditorių ir audito įmonių priežiūra	16 000	11 951	75
15.	Kvalifikacinių egzaminų organizavimas	22 000	22 309	101
16.	LAR narių kvalifikacijos kėlimo organizavimas	33 500	28 588	85
17.	Auditoriaus padėjėjų mokymų organizavimas	6 600	6 006	91
18.	Audito metodologijai ir TAS vertimui	7 000	3 351	48
19.	Apskaitos paslaugos	11 000	10 924	99
20.	Finansinių ataskaitų ir veiklos auditas	2 453	2 453	100
21.	Ryšių paslaugos	1 110	1 097	99
22.	Interneto, tinklapio ir kompiuterių aptarnavimas	5 000	3 990	80
23.	Kanceliarinės prekės ir popierius, kiti biuro reikmenys	1 300	574	44
24.	Turto įsigijimui	-500	-575	115
25.	Komandiruotės	7 200	9 908	138
26.	Konferencijos ir visuotiniai narių susirinkimai	8 500	5 181	61
27.	Teisinės paslaugos	6 000	4 060	68
28.	Nario mokestis tarptautinėms organizacijoms	16 000	16 577	104
29.	Leidybai	0	0	
30.	Reprezentacijai	1 450	1 376	95
31.	Mokėtinas PVM	0	914	
32.	Išlaidos komercinei veiklai vykdyti	6 500	869	13
33.	Kitos	7 600	4 473	59
34.	**Laikotarpio išmokos**	**275 413**	**237 049**	**86**
	LIKUTIS laikotarpio pabaigoje	**1802**	**7 699**	**427**

Toliau pateikiami paaiškinimai dėl LAR biudžeto plano ir fakto neatitikimų ataskaitiniu laikotarpiu.

Įplaukų surinkimas:

- ataskaitiniu laikotarpiu surinkta mažiau atskaitymų nuo audito įmonių audito pajamų. Pastebėjus techninių sąskaitų už atskaitymus klaidų, trūkstamos lėšos surinktos pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, todėl reikšmingų nukrypimo nuo šios įplaukų eilutės nėra;

- ataskaitiniu laikotarpiu surinkta mažiau įplaukų iš auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų ir auditoriaus padėjėjų mokymų, kadangi didelė dalis audito įmonių dalyvauja LAR mokymų projekte ir jame kelia savo kvalifikaciją;

- atsižvelgiant į turimą paramos gavėjo statusą, LAR gali gauti paramą. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo įdėta pastangų paramai gauti, bet įmonės ir fiziniai asmenys, į kuriuos buvo kreiptasi, nesuteikė paramos piniginėmis lėšomis. Tačiau LAR prašymas skirti paramos buvo išgirstas – pasibaigus ataskaitiniams metams LAR gavo atskaitymus iš Valstybinės mokesčių inspekcijos už asmenis, kurie skyrė LAR savo 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio.

Išlaidų straipsniai:

- palyginti su ankstesniais laikotarpiais, ataskaitiniu laikotarpiu susidarė daugiau komandiruočių išlaidų. Didelės komandiruočių išlaidos buvo patirtos dėl dalyvavimo metiniame TBF susirinkime ir Buhalterių kongrese Romoje. Šių išlaidų nepavyko tinkamai suprognozuoti, nes ankstesniame kongrese TBF narių prezidentai dalyvavo nemokamai, šį kartą tokia lengvata nebuvo taikoma;

- ataskaitiniu laikotarpiu daugiausia įplaukų iš komercinės veiklos sudarė PVM apmokestinamos veiklos, todėl, nors ir nebuvo planuota mokėti PVM į biudžetą, tačiau mokėtino PVM suma susidarė net kelis mėnesius iš eilės, todėl LAR patyrė 914 eurų nuostolį.

6. ATLIKTO AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Viena iš pagrindinių LAR vykdomų funkcijų – atlikto audito kokybės užtikrinimas. Ši funkcija, atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gegužės 17 d. direktyvos 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito (toliau – Audito direktyva) ir LR audito įstatymo reikalavimus, yra įgyvendinama LAR kartu su AAT. Vadovaudamiesi LR audito įstatymu LAR nustato atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo tvarką ir suderina ją su AAT.

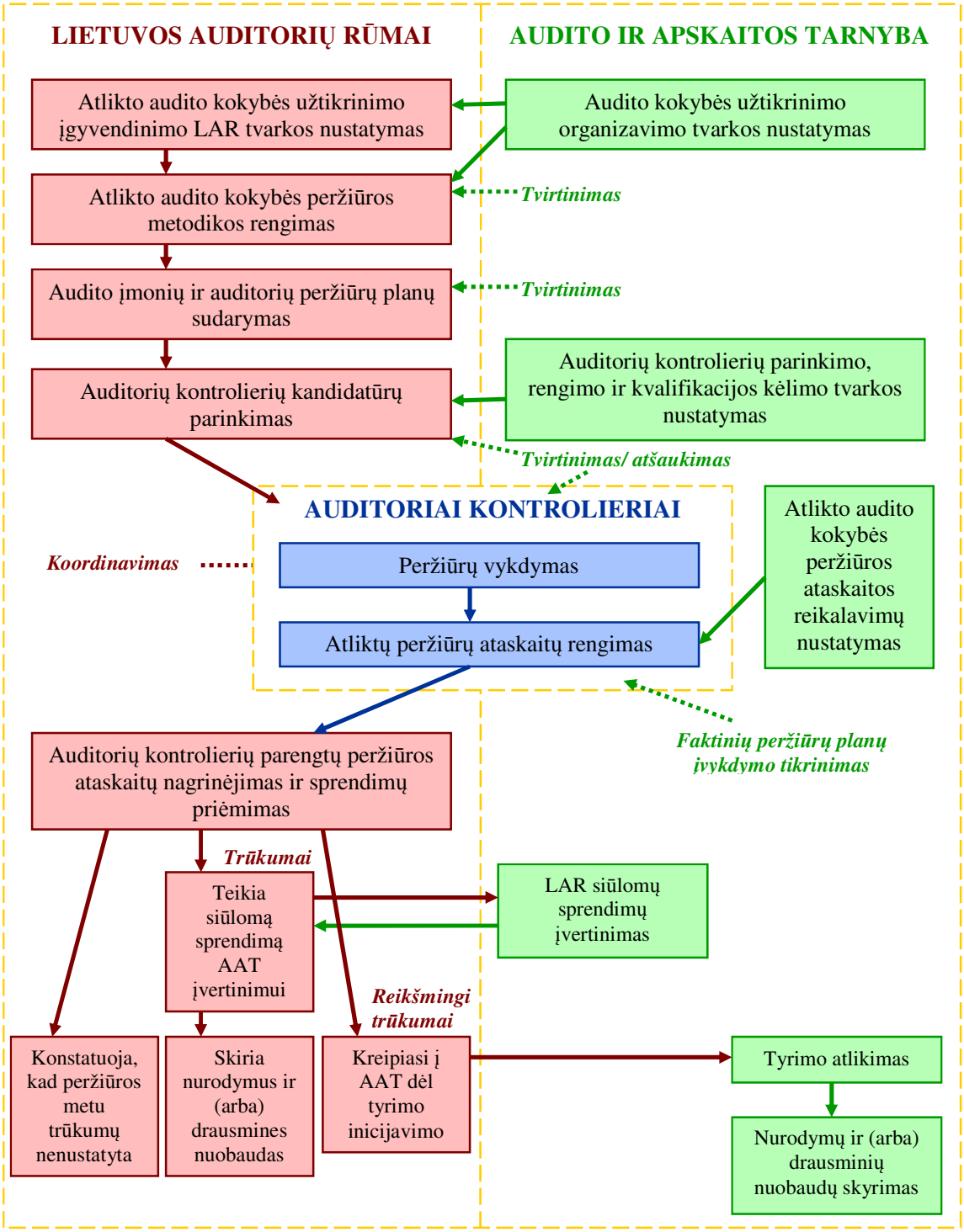
LAR funkcijas, susijusias su audito kokybės užtikrinimu atlieka kolegialus LAR organas – Audito kokybės kontrolės komitetas. Siekdami užtikrinti auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybę, LAR organizuoja peržiūras taip, kad ne rečiau kaip kartą per 6 metus būtų patikrinti visi auditoriai ir audito įmonės, o auditoriai ir audito įmonės, atlikusios viešojo intereso įmonių auditą, arba, kurių peržiūros ir (arba) tyrimo metu buvo nustatyta audito atlikimo trūkumų (toliau – trūkumai) – ne rečiau kaip kartą kas 3 metus.

AAT atlikto audito kokybės užtikrinimą vykdo atlikdama tyrimus. Tyrimai – atlikto audito kokybės patikrinimai, kuriuos esant LR audito įstatyme numatytiems atvejams atlieka specialius reikalavimus atitinkantys AAT darbuotojai.

Į audito įmonių sąrašą įtrauktų valstybių narių audito įmonių atlikto audito kokybė peržiūrima tiek, kiek tai susiję su LR teisės aktų nustatyta tvarka atliktu auditu. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos minėtų įmonių nebuvo, todėl tokių įmonių atlikto audito kokybės peržiūros nebuvo atliekamos.

Atlikto audito kokybės užtikrinimo funkcijų pasiskirstymas tarp LAR ir AAT pavaizduota 5 paveiksle.

5 pav. LAR ir AAT funkcijų pasiskirstymas, vykdant atlikto audito kokybės užtikrinimą.



LAR kiekvienais metais teikia AAT tvirtinti metinius peržiūrų planus ir atsako už šių planų faktinį įvykdymą. Peržiūras atlieka auditoriai kontrolieriai, kuriuos tvirtina ir atšaukia AAT, LAR teikimu. Ataskaitinio laikotarpio auditorių ir audito įmonių peržiūrų atlikimui LAR prezidiumo teikimu AAT patvirtino šiuos auditorius kontrolierius: Jolantą Janušauskienę, Birutę Petrauskienę, Petrą Ramanauską ir Nijolę Zibalienę.

Auditorių ir audito įmonių peržiūros atliekamos vadovaujantis AAT patvirtinta Atlikto audito kokybės peržiūros metodika. Pagal šios metodikos reikalavimus auditorius kontrolierius turi siekti, kad peržiūrai parenkamos užduotys atspindėtų visas auditoriaus audituotas veiklos sritis ir kad peržiūra atskleistų galimus trūkumus. Atsižvelgiant į ypatingą svarbą visuomenei, auditorius kontrolierius į tikrinamas užduotis privalo įtraukti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditus ir viešojo intereso įmonių auditus, jeigu auditorius auditavo tokių įmonių finansines ataskaitas. Vadovaujantis Atlikto audito kokybės peržiūros metodika, auditorius kontrolierius, atlikdamas peržiūrą, tikrina su konkrečiu atliktu auditu susijusius dokumentus, kad:

- nustatytų, kaip laikomasi TKKS nuostatų;
- nustatytų, kaip laikomasi TAS nuostatų;
- nustatytų, kaip laikomasi nacionaliniu audito standartu nuostatų[10];
- nustatytų, kaip laikomasi nepriklausomumo ir kitu profesinės etikos principų;
- įvertintų auditui panaudotų išteklių kokybę ir kiekybę, gautą atlyginimą už auditą;
- nustatytų, kaip laikomasi su audito atlikimu susijusių teisės aktų nuostatų.

2015 m. balandžio 27 d. buvo patvirtinta nauja Atlikto audito kokybės peržiūros metodika, todėl į 2015 metų peržiūrų planą įtrauktos audito įmonės ir auditoriai bus tikrinami vadovaujantis nauja Atlikto audito kokybės peržiūros metodika.

6.1. Audito kokybės kontrolės komiteto veikla

Audito kokybės kontrolės komitetas savo veikloje vadovaujasi LR audito įstatymu, LAR statutu, Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašu, LAR prezidiumo nutarimais ir Audito kokybės kontrolės komiteto darbo reglamentu.

Audito kokybės kontrolės komitetas, vadovaudamasis Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašu, nagrinėja auditorių kontrolierių peržiūros ataskaitas ir kitą susijusią informaciją, tvirtina peržiūros ataskaitas, kuriose gali būti nustatyti arba nenustatyti audito atlikimo trūkumai (toliau – trūkumai). LAR patvirtintas peržiūros ataskaitas pateikia AAT. Jei peržiūros metu nustatoma trūkumų, vadovaudamasis LR audito įstatymo 34 str. 7 d. 5 p., Audito kokybės kontrolės komitetas priima sprendimą teikti AAT įvertinti siūlomą sprendimą. Pagal LR audito įstatymo 38 ir 39 str. nuostatas Audito kokybės kontrolės komitetas, išnagrinėjęs ir patvirtinęs peržiūros ataskaitą, gali siūlyti šiuos sprendimus:

- nurodyti auditoriui arba audito įmonei ištaisyti nustatytus trūkumus per nurodytą terminą;
- nurodyti auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją (nustatyti valandų skaičių ir nurodyti terminą). Šis nurodymas gali būti skirtas kartu su drausmine nuobauda (įspėjimu).

Pakartotinai nustatęs ankstesnių peržiūrų metu nustatytus trūkumus, arba jeigu auditorius ar audito įmonė nevykdo skirtų nurodymų, Audito kokybės kontrolės komitetas gali siūlyti šiuos sprendimus[11]:

- auditoriui arba audito įmonei pareikšti įspėjimą;
- sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą ir pavesti auditoriui perlaikyti vieną ar kelis kvalifikacinius egzaminus per ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį.

Vadovaujantis Audito kokybės kontrolės komiteto darbo reglamento 10 p. galioja tik tie Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimai, kuriuos patvirtina LAR prezidiumas.

[10] Taikoma iki 2009 m. sausio 1 d. prasidedančių ataskaitinių laikotarpių auditui, kuris atliktas pagal nacionalinius audito standartus.

[11] Taikoma nuo 2015 m. liepos 1 d. įsigaliojus Audito įstatymo redakcijai.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 10 Audito kokybės kontrolės komiteto posėdžių, kurių metu buvo svarstomas 2014 metų peržiūrų plano pakeitimas, 2014 metų auditorių ir audito įmonių peržiūrų ataskaitos, 2014 metų peržiūrų plano faktinis įvykdymas, 2015 metų peržiūrų plano sudarymas, Audito kokybės kontrolės komiteto ir Audito ir apskaitos tarnybos skirti nurodymai auditoriams ir audito įmonėms.

Į 2014 metų peržiūrų planą buvo įtrauktos 43 audito įmonės ir 61 jose dirbantis auditorius. Iš viso buvo atliktos 31 audito įmonės ir 39 auditorių atliktų auditų peržiūros. 12 audito įmonių atliktų auditų peržiūros nebuvo atliktos, kadangi minėtos audito įmonės pateikė informaciją, kad neatliko auditų. Dėl šių atvejų buvo pakeistas 2014 metų peržiūrų planas. 1 audito įmonės peržiūra nebuvo atlikta dėl vadovo sveikatos būklės. Minėtos audito įmonės peržiūra buvo perkelta į 2015 m., tačiau sudarant 2015 m. peržiūrų planą ši audito įmonė jau buvo išbraukta iš audito įmonių sąrašo. 22 auditorių peržiūros nebuvo atliktos, kadangi minėti auditoriai neatliko auditų. 1 auditoriaus peržiūra nebuvo atlikta, kadangi auditorius pateikė prašymą išbraukti iš auditorių sąrašo. Dar 1 auditoriaus peržiūra nebuvo atlikta dėl jo sveikatos būklės ir perkelta į 2015 m., tačiau sudarant 2015 m. peržiūrų planą minėtas auditorius buvo išbrauktas iš auditorių sąrašo.

2014 metų peržiūrų planas keistas keturis kartus išbraukiant 12 audito įmonių ir jose dirbančius 12 auditorių, dėl šių priežasčių:

- LAR prezidiumas, atsižvelgdamas į gautą prašymą, priėmė sprendimą vieną audito įmonę ir joje dirbantį auditorių, kurie buvo įtraukti į 2014 metų peržiūrų planą, išbraukti iš audito įmonių sąrašo ir panaikinti minėtoje audito įmonėje dirbusio auditoriaus vardą bei auditoriaus pažymėjimų galiojimą;
- 6 audito įmonėms pakeisti paskirti auditoriai kontrolieriai dėl auditorės kontrolierės a. a. Ritos Verbickienės mirties;
- 2 audito įmonėms atšaukta papildomai paskirta auditorė kontrolierė a. a. Rita Verbickienė;
- 11 auditorių 2014 metais atrinktose audito įmonėse neatliko audito;
- 1 auditorius pateikė prašymą išbraukti iš auditorių sąrašo;
- gautas 1 audito įmonės prašymas nevykdyti audito įmonės ir joje dirbančio 1 auditoriaus atliktų auditų peržiūros dėl audito įmonės vadovo (auditoriaus) ligos. Ši audito įmonė ir joje dirbęs auditorius neįtraukti į 2015 metų peržiūrų planą, kadangi minėta įmonė nebetęsė audito veiklos.

2015 metų peržiūrų plane numatyta patikrinti 38 audito įmones ir 94 jose dirbančius auditorius. Ataskaitiniu laikotarpiu 2015 metų peržiūrų planas tikslinamas nebuvo.

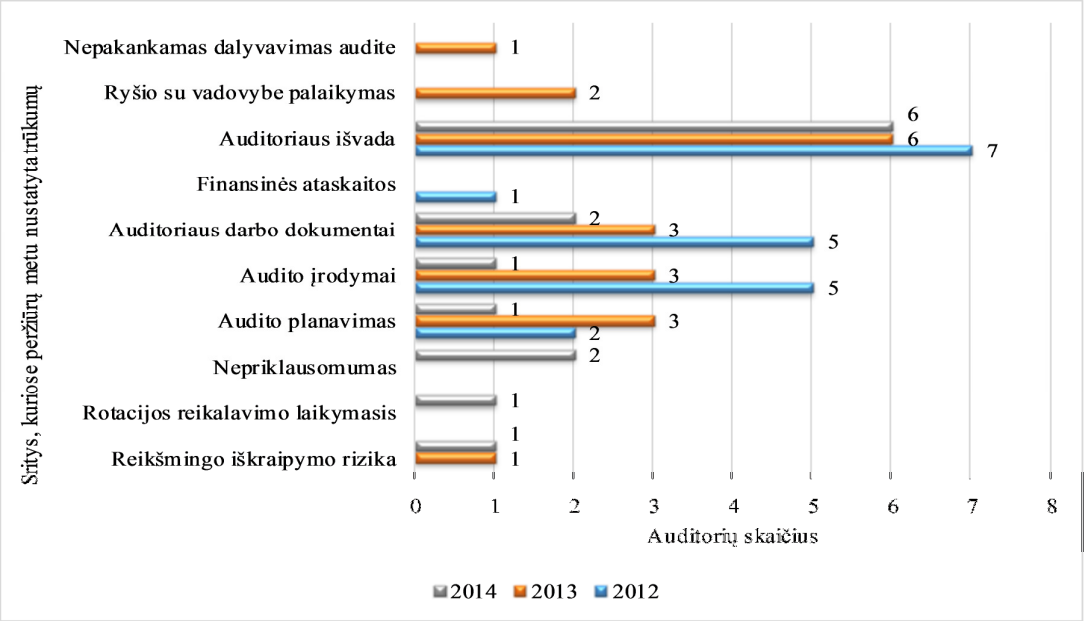
3 lentelė. Informacija apie auditorių ir audito įmonių peržiūras.

Laikotarpis	Audito įmonių, kurių peržiūra buvo atlikta, skaičius	Auditorių, kurių peržiūra buvo atlikta, skaičius	Auditavo viešojo intereso įmones		Ankstesniais laikotarpiais buvo nustatyta trūkumų	
			Audito įmonių skaičius	Auditorių skaičius	Audito įmonių skaičius	Auditorių skaičius
2015 m. [12]	38	94	7	43	10	13
2014 m.	31	39	2	3	2	2
2013 m.	31	44	6	9	6	7
2012 m.	42	68	8	15	5	11
2011 m.	21	24	2	2	1	1
2010 m.	45	65	6	13	12	14
2009 m.	30	54	10	15	15	16

Atlikus 2014 metų peržiūras nustatyti trūkumai (žr. 6 pav.[13]) šiose srityse:

- 1 auditoriui nustatytas trūkumas įmonės, jos aplinkos supratimo ir reikšmingo iškraipymo rizikos vertinimo srityje;
- 1 auditoriams nustatyti trūkumai audito planavimo srityje;1 auditoriui nustatyti trūkumai audito įrodymų srityje;
- 2 auditoriams nustatyti trūkumai darbo dokumentų srityje;
- 6 auditoriams nustatyti trūkumai auditoriaus išvados srityje;
- 2 auditoriams nustatyti trūkumai nepriklausomumo srityje;
- 1 audito įmonėse nustatyti audito kokybės kontrolė sistemos trūkumai;
- 2 audito įmonėse nustatyti rotacijos reikalavimo laikymosi trūkumai.

6 pav. 2012, 2013 ir 2014 metų peržiūrų metu nustatyti auditorių audito atlikimo trūkumai.



[12] Informacija pateikiama apie 2015 metais planuojamas atlikti audito įmonių ir auditorių peržiūras.
[13] 6 paveiksle pateikiama informacija tik apie nustatytus auditorių trūkumus.

Palyginti su 2012 metais nustatytais trūkumais, 2013 metais trūkumų daugiau nustatyta įmonės, jos aplinkos supratimo ir reikšmingo iškraipymo rizikos vertinimo, audito planavimo, ryšio su vadovybe palaikymo srityse, taip pat nustatyti trūkumai dėl nepakankamo dalyvavimo audite. Analizuojant 2014 metais nustatytus trūkumus pastebima, kad sumažėjo nustatytų auditoriaus darbo dokumentų trūkumų. 2014 metais nustatyta nepriklausomumo ir rotacijos reikalavimo laikymosi trūkumų, kas nepasitaikė nei 2012 metais, nei 2013 metais. Tenka apgailestauti, kad kitose srityse nustatytų trūkumų skaičius išlieka toks pat, kaip ir 2013 metais.

Atlikus 2014 metų peržiūras, Audito kokybės kontrolės komitetas:

- patvirtino 26 audito įmonių ir jose dirbančių 30 auditorių atliktų auditų peržiūrų ataskaitas ir konstatavo, kad peržiūrų metu trūkumų nenustatyta;
- patvirtino 7 auditorių peržiūros ataskaitas ir konstatavo, kad peržiūrų metu nustatyti trūkumai, bet šie trūkumai nustatyti pirmą kartą ir po AAT įvertinimo dėl LAR siūlomo sprendimo buvo skirti nurodymai auditoriams papildomai kelti profesinę kvalifikaciją;
- patvirtino 1 audito įmonės atlikto audito kokybės peržiūros ataskaitą ir konstatavo, kad peržiūros metu nustatyta audito atlikimo trūkumų, bet šie trūkumai nustatyti pirmą kartą ir po AAT įvertinimo dėl LAR siūlomo sprendimo buvo skirtas nurodymas audito įmonei įdiegti procedūras, kurios užtikrintų, kad laikomasi LR audito įstatymo 5 straipsnio 4 dalies reikalavimų, kad auditorius neatliktų tos pačios įmonės audito daugiau nei 7 metus iš eilės, ir nurodymas audito įmonei iki 2015 m. rugsėjo 15 d. raštu informuoti Komitetą apie šio nurodymo įvykdymą, nurodant įdiegtas procedūras;
- patvirtino 1 audito įmonės ir joje dirbančio auditoriaus atlikto audito kokybės peržiūros ataskaitas ir konstatavo, kad peržiūros metu nustatyta audito atlikimo trūkumų, bet šie trūkumai nustatyti pirmą kartą ir po AAT įvertinimo dėl LAR siūlomo sprendimo buvo skirtas nurodymas audito įmonei įdiegti kokybės kontrolės sistemą taip, kad ji veiktų veiksmingai, pateikti planuojamų įgyvendinti priemonių planą Komitetui iki 2015 m. rugsėjo 15 d. ir rekomenduoti audito įmonei stebėsenos procedūrą atlikti kiekvienais metais.

Taip pat AAT pateikus 1 audito įmonės atlikto audito kokybės peržiūros rezultatus, buvo konstatuota, kad atlikto audito kokybės peržiūros metu buvo nustatyta trūkumų, bet šie trūkumai nustatyti pirmą kartą, todėl audito įmonei buvo nurodyta įdiegti procedūras, kurios užtikrintų, kad būtų laikomasi LR audito įstatymo 5 straipsnio 4 dalies reikalavimų, kad auditorius neatliktų tos pačios įmonės audito daugiau nei 7 metus iš eilės, ir nurodymas audito įmonei iki 2015 m. rugsėjo 15 d. raštu informuoti Komitetą apie šio nurodymo įvykdymą ir įdiegtas procedūras.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito kokybės kontrolės komitetas taip pat:

- išnagrinėjęs, kaip buvo įvykdyti Audito kokybės kontrolės komiteto teikti nurodymai ir 6 auditoriams bei 1 audito įmonei, pripažino, kad nurodymą jie įvykdė;
- teikė AAT informaciją apie 2014 metų peržiūrų plano faktinį įvykdymą;
- teikė AAT patvirtinti 2015 metų peržiūrų planą;
- svarstydamas AAT skirto nurodymo įvykdymą, pripažino, kad iš 1 audito įmonės pateiktos informacijos apie nurodymo įvykdymą nepakanka duomenų, kad būtų įvertinta ar nurodymas įvykdytas tinkamai, todėl buvo priimtas nutarimas tuo įsitikinti kito atlikto audito kokybės peržiūros metu.

Ataskaitiniu laikotarpiu AAT, įvertinusi LAR siūlomus sprendimus, nepritarė šiems LAR siūlomiems sprendimams:

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2015 m. gruodžio 15 d. išklausyti 4 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas auditoriaus išvados tema ir apie nurodymo įvykdymą informuoti Komitetą;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 1 p. nurodyti 1 audito įmonei įdiegti kokybės kontrolės sistemą taip, kad ji veiktų veiksmingai, ir pateikti planuojamų įgyvendinti priemonių planą Komitetui iki 2015 m. kovo 31 d.;

- 1 auditoriui nurodymų ar drausminių nuobaudų neskirti;

- patvirtinti 1 audito įmonės ir joje dirbančio auditoriaus atlikto audito kokybės peržiūros ataskaitas konstatuojant, kad peržiūros metu nustatyta audito atlikimo trūkumų ir šie trūkumai nustatyti pakartotinai, bet jie nėra reikšmingi;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 1 p. nurodyti 1 audito įmonei įdiegti priemonių planą, kuris užtikrintų, kad auditorius neatliktų tos pačios įmonės audito daugiau nei 7 metus iš eilės ir kad būtų laikomasi LR audito įstatymo 5 str. 4 d. reikalavimų;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2015 m. gruodžio 15 d. išklausyti 8 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandų TAS tema ir apie nurodymo įvykdymą informuoti Komitetą;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 1 p. nurodyti 1 audito įmonei įdiegti priemonių planą, kuris užtikrintų, kad auditorius neatliktų tos pačios įmonės audito daugiau nei 7 metus iš eilės ir kad būtų laikomasi LR audito įstatymo 5 str. 4 d. reikalavimų;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2015 m. gruodžio 15 d. išklausyti 16 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandų TAS tema ir apie nurodymo įvykdymą informuoti Komitetą;

- vadovaujantis LR audito įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. nurodyti 1 auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją – iki 2015 m. gruodžio 15 d. išklausyti 4 auditoriaus kvalifikacijos kėlimo kursų valandas auditoriaus išvados tema ir apie nurodymo įvykdymą informuoti Komitetą.

Apsvarsčiusi LAR pateiktą siūlymą dėl 1 auditoriaus, kurio peržiūros metu buvo nustatyti trūkumai, AAT nurodė Audito priežiūros skyriui inicijuoti LAR atlikto audito kokybės peržiūros metu tikrintų auditoriaus atliktų auditų tyrimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR negavo iš AAT informacijos apie atliktus audito įmonių ar auditorių tyrimus.

7. KVALIFIKACINIAI AUDITORIAUS EGZAMINAI

Pagal LR audito įstatymą LAR yra pavesta ne rečiau kaip vieną kartą metuose organizuoti egzaminus. LAR kiekvienais metais vieną kartą organizuoja šiuos penkis egzaminus: bendrąjį, teisės, mokesčių, apskaitos ir audito. Vadovaujantis Kvalifikacinių atestuoto auditoriaus egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašu, asmenų, siekiančių auditoriaus vardo, dokumentai dėl einamųjų metų egzaminų laikymo priimami kiekvienais metais nuo balandžio 1 d. iki balandžio 20 d.

2015 metais 55 kandidatai į auditorius pateikė prašymus laikyti šiuos egzaminus:

1. bendrąjį egzaminą – 9 kandidatai į auditorius:

1.1. informacinių technologijų ir kompiuterinių sistemų egzaminą (1 sritis) – 7 kandidatai į auditorius;

1.2. verslo, bendrosios ir finansų ekonomikos egzaminą (2 sritis) – 7 kandidatai į auditorius;

1.3. matematikos ir statistikos egzaminą (3 sritis) – 9 kandidatai į auditorius;

1.4. įmonių finansų valdymo pagrindinių principų egzaminą (4 sritis) – 7 kandidatai į auditorius;

2. teisės egzaminą – 22 kandidatai į auditorius;

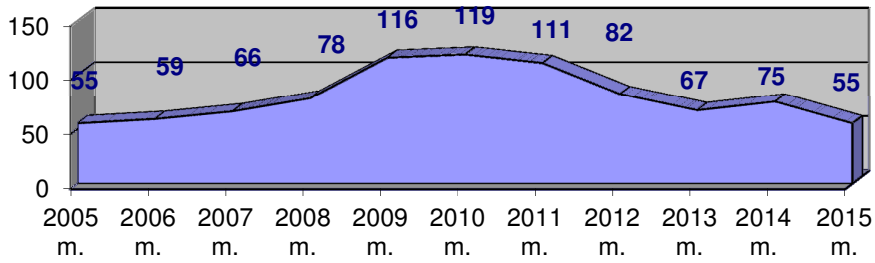
3. mokesčių egzaminą – 38 kandidatai į auditorius;

4. apskaitos egzaminą – 29 kandidatai į auditorius;

5. audito egzaminą – 33 kandidatai į auditorius.

Įvertinęs asmenų pateiktus dokumentus, LAR direktorius priėmė sprendimą leisti 55 kandidatams į auditorius 2015 metais laikyti egzaminus. 7 paveiksle pateikta, kaip nuo 2005 iki 2015 metų kito auditoriaus padėjėjų, kuriems leista laikyti egzaminus, skaičius.

7 pav. Kandidatų į auditorius skaičius, kuriems buvo leista laikyti egzaminus, laikotarpiu nuo 2005 iki 2015 metų.

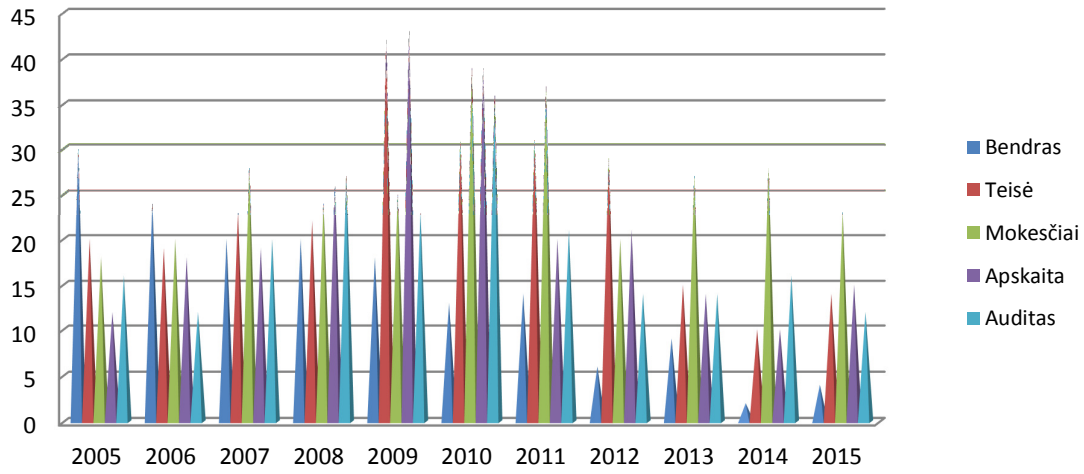


2014 metais kandidatai į auditorius laikė šiuos egzaminus:
- 2 kandidatai į auditorius – bendrąjį egzaminą;
- 10 kandidatų į auditorius – teisės egzaminą;
- 28 kandidatai į auditorius – mokesčių egzaminą;
- 10 kandidatų į auditorius – apskaitos egzaminą;
- 16 kandidatų į auditorius – audito egzaminą.

2015 metais kandidatai į auditorius laikė šiuos egzaminus:
- 4 kandidatai į auditorius – bendrąjį egzaminą;
- 14 kandidatų į auditorius – teisės egzaminą;
- 23 kandidatai į auditorius – mokesčių egzaminą;
- 15 kandidatų į auditorius – apskaitos egzaminą;
- 12 kandidatų į auditorius – audito egzaminą.

8 paveiksle matyti, kaip kito kandidatų į auditorius, laikiusiųjų egzaminus, skaičius nuo 2005 iki 2015 metų.

8 pav. Kandidatų į auditorius, laikiusiųjų egzaminus, skaičius laikotarpiu nuo 2005 iki 2014 metų



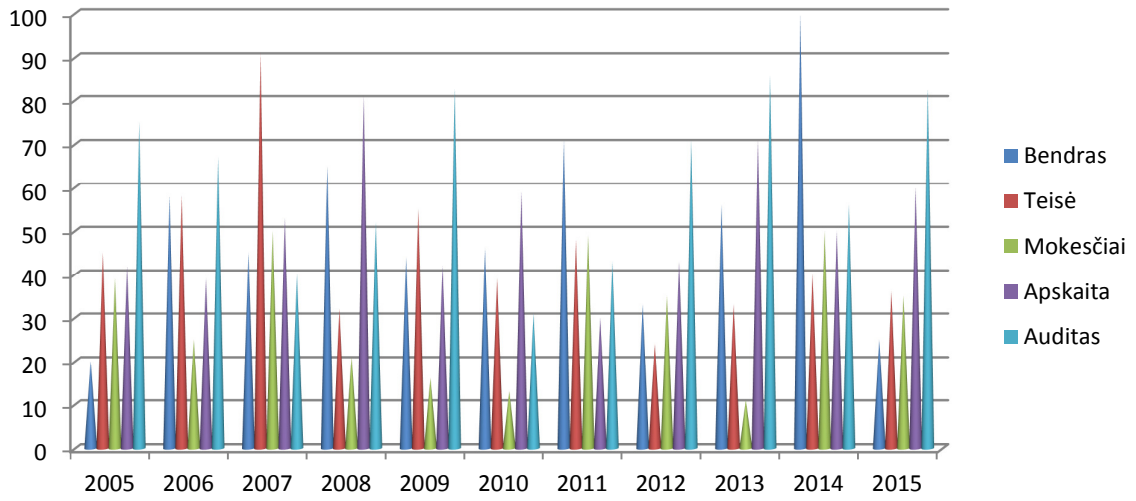
Egzaminą laikiusių asmenų darbai vertinami pagal Egzaminų komisijos patvirtintą užduočių vertinimo metodiką, kurioje nurodyta, kiek balų vertinama kiekviena užduotis. Egzaminų įvertinimus tvirtina Egzaminų komisija.

2014 metais bendrąjį egzaminą iš 2 laikiusių kandidatų į auditorius išlaikė 2 (100 proc.), teisės egzaminą – iš 10 išlaikė 4 (40 proc.), mokesčių egzaminą – iš 28 išlaikė 14 (50 proc.), apskaitos egzaminą – iš 10 išlaikė 3 (30 proc.), be to, AAT patenkino 2 kandidatų į auditorius pateiktas apeliacijas, todėl apskaitos egzaminą po apeliacijos patenkinimo išlaikė 5 kandidatai į auditorius (50 proc.). Audito egzaminą iš 16 laikiusių išlaikė 9 kandidatai į auditorius (56 proc.).

2015 metais bendrąjį egzaminą iš 4 laikiusių kandidatų į auditorius išlaikė 1 (25 proc.), teisės egzaminą – iš 14 išlaikė 3 (21 proc.). AAT patenkino 2 kandidatų į auditorius pateiktas apeliacijas, todėl teisės egzaminą po apeliacijos patenkinimo išlaikė 5 kandidatai į auditorius (36 proc.). Mokesčių egzaminą iš 23 laikiusių kandidatų į auditorius išlaikė 8 (35 proc.), apskaitos egzaminą – iš 15 išlaikė 8 (53 proc.), be to, AAT patenkino 1 kandidato į auditorius pateiktą apeliaciją, todėl apskaitos egzaminą po apeliacijos patenkinimo išlaikė 9 kandidatų į auditorius (60 proc.). Audito egzaminą iš 12 laikiusių išlaikė 10 kandidatai į auditorius (83 proc.).

9 paveiksle matyti, kaip kito egzaminų išlaikymo procentas nuo 2005 iki 2015 metų.

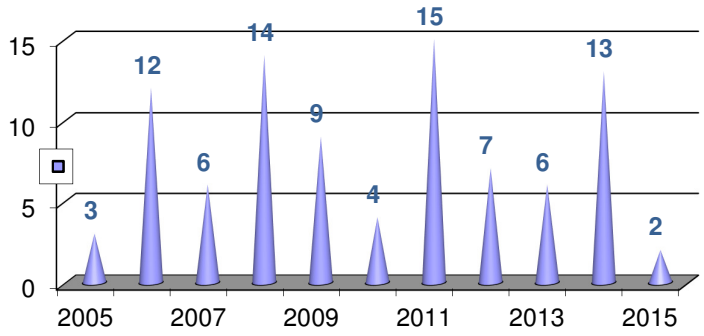
9 pav. Egzaminų išlaikymo procentas laikotarpiu nuo 2005 iki 2015 metų.



2014 metais 12 kandidatų į auditorius, kurie išlaikė 2014 metais egzaminus, suteiktas auditoriaus vardas. 2015 metais 1 kandidatui į auditorius, kuris išlaikė 2014 metais egzaminus, suteiktas auditoriaus vardas. 2015 metais 2 kandidatams į auditorius, kurie išlaikė 2015 metais egzaminus, suteiktas auditoriaus vardas. Apie 2015 metus informacija pateikiama tik iki 2015 m. rugsėjo 1 d., kadangi kitų 2015 m. kandidatų į auditorius, kurie išlaikė 2015 m. egzaminus, auditoriaus priesaikos duotos po šio ataskaitinio laikotarpio, t.y. po 2015 m. rugpjūčio 31 d.

10 paveiksle matyti, kaip kito egzaminus išlaikiusių asmenų, kuriems tais pačiais einamaisiais metais suteiktas auditoriaus vardas, skaičius nuo 2005 iki 2015 metų (2015-09-01).

10 pav. Egzaminus išlaikiusių asmenų, kuriems suteiktas auditoriaus vardas, skaičiaus kitimas laikotarpiu nuo 2005 iki 2015 metų (2015-09-01).



7.1. Užduočių rengimo komisijos veikla

LAR nuolat daug dėmesio skiria kokybiškam egzaminų organizavimui. Viena iš opiausių problemų yra tinkamų egzaminų užduočių rengėjų paieška. Užduotys yra peržiūrimos Užduočių rengimo komisijos bei Egzaminų komisijos. Tas pats rengėjas užduotis gali rengti 5 metus iš eilės.

Atrenkant egzaminų užduotis iškyla tam tikrų problemų. Nors dėl egzaminų yra teikiamos apeliacijos AAT, tačiau reikia pasidžiaugti, kad jų skaičius kiekvienais metais mažėja, taip pat

mažėja patenkintų apeliacijų skaičius. Jau ketvirtus metus iš eilės dauguma Užduočių rengimo komisijos narių nesikeičia, darbas vyksta žymiai sklandžiau ir efektyviau, nereikia užduočių po kelis kartus teikti Egzaminų komisijai užduočių tvirtinimui, jos 2015 metais patvirtintos jau po pirmojo teikimo.

2015 metais, kaip ir 2014 metais, bendrojo egzamino užduotis Užduočių rengimo komisija atrinko iš ankstesniais metais patvirtintų Egzaminų komisijos bendrojo egzamino užduočių (atrenkant tik teisingas ir tvarkingas užduotis t. y. išskyrus tas, dėl kurių buvo pateiktos apeliacijos ar gauta AAT, Ekspertų ir vertintojų komisijos pastabų ar pastebėjimų). Šis klausimas (dėl ankstesnių metų patvirtintų EK egzaminų užduočių naudojimo) buvo svarstomas susitikime, kuriame dalyvavo LR finansų ministerijos, AAT, Egzaminų komisijos, Užduočių rengimo komisijos ir LAR atstovai.

8. PROFESINĖ ETIKA IR AUDITO METODOLOGIJA

8.1. Etikos komiteto veikla

Vykdydamas savo funkcijas, Etikos komitetas remiasi Etikos komiteto darbo reglamentu, Audito įstatymu, LAR statutu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, TAS, LAR prezidiumo nutarimais ir kitais teisės aktais.

Vykdydamas savo funkcijas, Etikos komitetas įgyvendina šiuos pagrindinius tikslus:

1. Tobulinti etiško elgesio audito srityje reglamentavimą.
2. Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo.
3. Šviesti visuomenę, aiškinant etiško elgesio audito srityje reglamentavimą.
4. Skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, ugdant etišką elgesį audito srityje, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

2014 m. spalio 13 d. LAR prezidiumo posėdyje buvo patvirtintas Etikos komiteto teiktas ataskaitinio laikotarpio Etikos komiteto darbo planas. Šiame plane buvo numatyti 2 pagrindiniai uždaviniai:

1. Siekti, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų.
2. Būti atskaitingais LAR prezidiumui ir visuotiniam LAR narių susirinkimui.

Pirmajam uždaviniui įgyvendinti Etikos komitetas naudoja šias priemones:

1. Koordinuoja TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimų ir komentarų vertimą ir juos vertina, rengia rekomendacijas ir teikia konsultacijas.
2. Teikia informaciją LAR naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.
3. Vertina gautą informaciją ir dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.
4. Teikia išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, Auditorių garbės teismui ir kitiems LAR komitetams auditoriaus profesinės etikos klausimais.

LAR yra sukurta elektroninio pašto dėžutė etika@lar.lt, į kurią galima pateikti su etikos klausimais susijusius paklausimus, informaciją apie galimus audito įmonių ir (arba) auditorių profesinės etikos principų nesilaikymo atvejus.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 6 Etikos komiteto posėdžiai. Etikos komitetas per ataskaitinį laikotarpį nagrinėjo 8 atvejus, susijusius su auditorių profesine etika:

1) Audito įmonių metinių finansinių ataskaitų rinkinio teikimas Juridinių asmenų registro centrui (toliau – Registrų centras). Išnagrinėjęs Prezidiumo pateiktą paklausimą, Etikos

komitetas priėmė nutarimą, kad auditoriai, kurie yra įmonių vadovai ir kurie nepateikė audito įmonių finansinių ataskaitų Registrų centrui, kaip to reikalaujama LR finansinės atskaitomybės įstatymo 21 straipsnyje ir taikoma visiems ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantiems juridiniams asmenims, pažeidė bendrosios etikos principus. Šio pažeidimo Etikos komitetas netapatina su auditoriaus praktika, todėl nelaiko profesinės etikos pažeidimu. Atsižvelgdamas į tai, kad audito įmonės ne kartą buvo informuotos dėl LR finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų nesilaikymo, Etikos komitetas nutarė informuoti LAR prezidiumą, kad auditoriai, ignoruodami LAR raginimus laikytis LR finansinės atskaitomybės įstatymo 21 str. reikalavimų, pademonstravo nepagarbą profesinei aplinkai ir taip pakenkė geram profesijos vardui (TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1 dalyje apibrėžtą profesionalaus elgesio principą, kuris, be kitų dalykų, įpareigoja buhalterį profesionalą vengti bet kokių veiksmų, kurie gali diskredituoti profesiją).

LAR prezidiumui buvo pateiktas pasiūlymas viešai LAR tinklapyje periodiškai skelbti audito įmonių, kurios laiku nepateikia finansinių ataskaitų Registrų centrui, sąrašą.

2) Audito įmonės, vėluojančios pateikti informaciją LAR pagal LR audito įstatymo 30 str. 6 d. Išnagrinėjęs klausimą, Etikos komitetas nutarė informuoti LAR prezidiumą apie riziką, kad auditoriai, vėluodami pateikti reikalingą informaciją pagal LR audito įstatymo 30 str. 6 d., gali pažeisti TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1 straipsnį, kuriame išdėstytas profesionalaus elgesio principas buhalterį profesionalą įpareigoja laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų ir vengti bet kokių veiksmų, kurie, kaip buhalteris profesionalas žino arba turėtų žinoti, gali diskredituoti profesiją. Taip pat Etikos komitetas pateikė LAR prezidiumui pasiūlymą įgalioti LAR administraciją periodiškai skelbti audito įmonių sąrašus, neteikiančių privalomos teikti LAR informacijos sąrašus LAR tinklalapyje, nes egzistuoja rizika, jog šiais veiksmais gali būti pažeisti profesinės etikos principai.

3) Auditorių 2010–2012 m. kvalifikacijos kėlimo rezultatai. Vertindamas auditorių 2010–2012 m. kvalifikacijos kėlimo rezultatus, Etikos komitetas rėmėsi LR audito įstatymo 28 str. reikalavimais, kad auditorius turi nuolat kelti profesinę kvalifikaciją ir per kiekvienus vienas paskui kitus einančius trejus metus turi išklausyti ne mažiau kaip 120 akademinių valandų kursų arba lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą. Etikos komitetas pabrėžė, kad auditoriai, nesilaikantys šio įstatymo reikalavimo, pažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1–150.2 ir 130.1–130.6 dalyse apibrėžtus profesionalaus elgesio bei profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo principus.

4) Auditoriaus paklausimas dėl nepriklausomumo principo taikymo. Paklausime buvo prašoma paaiškinti, kaip traktuoti LR audito įstatymo 5 str. įvardintą nepriklausomumo principą, t. y. kaip skaičiuoti metų laikotarpį po įvardintų paslaugų teikimo, kad audito įmonė būtų laikoma nepriklausoma nuo audituojamos įmonės. Etikos komitetas atkreipė dėmesį į tai, jog neturi teisės aiškinti įstatymų reikalavimų, todėl buvo pateikta Etikos komiteto nuomonė, kaip komitetas traktuotų minėtą įstatymo reikalavimą.

Draudžiamų paslaugų teikimo pabaiga – tai data, kada pasirašyta auditoriaus pateikta ataskaita. Praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams audito įmonė gali teikti audito paslaugas, o tokių paslaugų pradžia – data, kurią buvo pasirašyta sutartis dėl audito paslaugų teikimo. Be to, reiktų atkreipti dėmesį, kad auditas nebūtų už tuo pačius finansinius metus, kada buvo teikiamos draudžiamos paslaugos.

5) Auditoriaus prašymas Etikos komitetui paaiškinti, kaip turėtų pasielgti auditorius, atlikdamas teismo eksperto funkcijas, kai jo profesinei veiklai taikomas profesinės etikos kodekso įpareigojimas nekritikuoti kito auditoriaus darbo, o teismo eksperto veiklą reglamentuojantys teisės aktai ir etikos kodeksas numato nešališką duomenų ištyrimą ir būtinumą vadovautis išsamaus tyrimo principu.

Etikos komitetas pateikė atsakymą, kad auditorius gali pateikti papildomą nuomonę, įvertinęs aplinkybes ir nustatęs, ar nekyla grėsmė profesinės etikos principams, kaip tai apibrėžta TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 230.1 dalyje. Jeigu egzistuoja tam tikros grėsmės, auditorius turi įvertinti grėsmių reikšmingumą ir, kai reikia, taikyti apsaugos priemones grėsmėms pašalinti ar sumažinti iki priimtino lygio, kaip tai apibrėžta TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 230.2 dalyje.

6) Atskirų auditorių nepriklausomumo principo laikymosi vertinimas atliktas remiantis gautu Audito ir apskaitos tarnybos raštu „Dėl Audito įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, kuriame siūloma dviems auditoriams iškelti drausmės bylą Auditorių garbės teisme už TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nesilaikymą. Atsižvelgiant į atlikto audito kokybės peržiūrų metu buvo nustatytus faktus, rašte nurodyti auditoriai nesilaikė LR audito įstatymo 5 str. 4 d. reikalavimų neatlikti tos pačios įmonės audito ilgiau kaip 7 iš eilės finansinius metus.

Etikos komitetas nutarė informuoti LAR prezidiumą, kad auditoriai, nesilaikydami LR audito įstatymo 5 str. 4 d. reikalavimų neatlikti tos pačios įmonės audito ilgiau kaip 7 iš eilės finansinius metus, pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 100.5 dalies e punkte išdėstytą profesionalaus elgesio principą, kuris auditorių įpareigoja laikytis atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų bei vengti jo profesiją diskredituojančių veiksmų.

7) Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės skundas. 2014 m. spalio 13 d. LAR prezidiumas įpareigojo Etikos komitetą parengti pranešimą apie auditoriaus pareigas teikiant nuomonę apie finansines ataskaitas, apie kurias auditoriaus išvadą arba nuomonę yra pateikęs kitas auditorius arba Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, remiantis TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatomis. Profesinės asociacijos vadovė (atestuota auditorė) pasirašė bendrą asociacijos kolegijos nuomonę, tačiau joje pateiktos atskiros formuluotės ir auditoriaus kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai išorės vartotojų gali būti vertinami kaip atskiro auditoriaus pateikta nuomonė.

Etikos komitetas priėmė nutarimą, kad teikdamas nuomonę auditorius nepakankamai įvertino grėsmes profesinei kompetencijai ir taip pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 230 skyriaus „Papildomos nuomonės“ nuostatas: „Praktikuojantis buhalteris profesionalas, kurio prašoma pateikti tokią nuomonę, turi įvertinti grėsmių reikšmingumą ir, kai reikia, taikyti apsaugos priemones grėsmėms pašalinti ar sumažinti iki priimtino lygio“.

8) Audito įmonės paslaugų kliento prašymas. Praėjusiame ataskaitiniame laikotarpyje buvo gautas UAB „ X“ prašymas „Dėl audito įmonės ir auditoriaus (-ės) atliktų ataskaitų apie faktinius pastebėjimus įvertinimo“. UAB „X“ prašymo kopiją taip pat pateikė Audito ir apskaitos tarnybai, kuri paprašė informuoti apie minėto prašymo nagrinėjimo eigą ir rezultatus.

Etikos komiteto nuomonė, atsakant į UAB „X“ prašyme pateiktus klausimus:

1) Prašome įvertinti, ar auditorius (-ė) ir audito įmonė, kurios direktoriumi (-e) kitas (-a) auditorius (-ė) buvo ir UAB „X“ vyr. buhalteriu (-e), galėjo suteikti aukščiau aprašytas paslaugas dėl finansinių patikrinimų, taip pat, ar tai neprieštaravo Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimams.

Etikos komiteto nuomone, auditorius (-ė) ir audito įmonė galėjo atlikti UAB „X“ dukterinių įmonių UAB „XX“ ir UAB „XXX“ finansinius patikrinimus ir tai neprieštaravo TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso reikalavimams.

Auditorius (-ė) UAB „X” įmonių UAB „XX“ ir UAB „XXX“ finansinius patikrinimus atliko už 2012 m. sausio 1 d. – 2013 m. balandžio 30 d. laikotarpį, o buhalterinės paslaugos UAB „X“ pradėtos teikti vėliau – t. y., 2013 m. gegužės 20 d. Be to, atlikti finansiniai patikrinimai buvo susijusios paslaugos, kurios teikiamos pagal 4400-ajį tarptautinį susijusių paslaugų standartą, todėl jos nelaikomos užtikrinimo užduotimis, kurioms būtų taikomas nepriklausomumo reikalavimas.

2) Prašome įvertinti auditoriaus (-ės) ir audito įmonės suteiktų paslaugų atitikimą įstatymų ir kitų teisės aktų (ir TSPS) reikalavimams.

Etikos komitetas neturi įgaliojimo vertinti auditoriaus suteiktų paslaugų atitikimą įstatymams, kitiems teisės aktams ir profesiniams standartams. Atsižvelgiant į tai, kad viena iš Audito kokybės kontrolės komiteto funkcijų yra kontroliuoti atliktų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybę, vykdyti užtikrinimo ar kitų susijusių paslaugų kokybės patikrinimus, nagrinėti skundus dėl netinkamai suteiktų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų ir, nustačius pažeidimus, apie juos informuoti LAR prezidiumą, Etikos komitetas siūlo LAR prezidiumui perduoti šio klausimo svarstymą Audito kokybės kontrolės komitetui.

3) Prašome įvertinti, ar atliekant finansinius patikrinimus buvo laikomasi profesinės etikos principų.

Kadangi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekse ir LR audito įstatyme išdėstytų auditoriaus profesinės etikos principų laikymasis yra tiesiogiai susijęs su įstatymų, kitų teisės aktų ir profesinių standartų laikymusi, Etikos komitetas į šį klausimą galėtų atsakyti tik gavęs Audito kokybės kontrolės komiteto įvertinimą, ar auditoriaus (-ės) ir audito įmonės suteiktos paslaugos atitinka įstatymų, kitų teisės aktų ir profesinių standartų reikalavimus.

4) Prašome įvertinti gautą atlyginimą už finansinių patikrinimų ataskaitų parengimą.

Etikos komiteto nuomone, už suteiktas paslaugas sumokėtą atlygį vertinti gali tik šių paslaugų užsakovas, atlygis paprastai yra šalių susitarimo klausimas ir jo vertinti Etikos komitetas negali.

Etikos komiteto posėdžio metu taip pat buvo iškeltas klausimas **dėl Etikos komiteto posėdžių protokolų skelbimo LAR svetainėje**. Pagal Etikos komiteto darbo reglamento 35 dalį Etikos komiteto posėdžių protokolai ar komiteto posėdžių protokolų išrašai be asmeninės informacijos, komiteto pranešimai, komiteto posėdžių medžiaga, kita aktuali informacija skelbiami LAR interneto tinklalapyje www.lar.lt tik registruotiems vartotojams, jei komitetas nenusprendžia kitaip, per 5 darbo dienas nuo protokolo pasirašymo dienos.

Buvo pasiūlyta nuo šiol Etikos komiteto protokolus skelbti be auditorių vardų ir pavardžių ir be audito įmonių pavadinimų.

Ataskaitiniu laikotarpiu Etikos komitetas svarstė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pažeidimus, susijusius su nepakankamu auditorių kvalifikacijos kėlimu. Pagal LR audito įstatymo 28 str. reikalavimus auditorius turi nuolat kelti profesinę kvalifikaciją ir per kiekvienus vienas paskui kitus einančius trejus metus turi išklausyti ne mažiau kaip 120 akademinių valandų kursų arba išeiti lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą. Auditoriai, nesilaikantys šio įstatymo reikalavimo, galimai pažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1–150.2 dalyse apibrėžtą profesionalaus elgesio principą, kuris „<...> įpareigoja laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų <...>“. Be to, auditoriai, nekeliantys arba nepakankamai keliantys profesinę kvalifikaciją, galimai pažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 130.1–130.6 dalyse apibrėžtą profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo principą, kuris „<...> įpareigoja visus buhalterius profesionalus: a) išlaikyti tokį profesinių žinių ir įgūdžių lygį, kuris užtikrintų, kad klientui arba darbdaviui būtų teikiamos aukšto lygio profesinės paslaugos <...>“ bei „Profesinė kompetencija gali būti padalinta į du atskirus etapus: profesinės kompetencijos įgijimas; profesinės kompetencijos išlaikymas“. Taigi, auditoriai, nekeliantys profesinės kvalifikacijos nuolat, galimai pažeidžia TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso Profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo bei Profesionalaus elgesio principus.

2013 m. pabaigoje ir 2014 m. sausio 9 d. Etikos komiteto posėdyje buvo svarstomas klausimas „Dėl auditorių 2010-2012 m. kvalifikacijos kėlimo rezultatų“. Gavus trūkstamos informacijos iš LAR mokymo komiteto, Etikos komitetui teikiamas klausimas tolesniam svarstymui arba susipažinimui. Etikos komitetas susipažino su pateikta informacija.

Etikos komitetas parengė Etikos komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. Pagrindiniu Etikos komiteto uždaviniu išlieka siekis, kad audito įmonės ir auditoriai tinkamai laikytųsi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso principų ir nuostatų. Šis uždavinys bus įgyvendinamas:

1. Koordinuojant TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimų ir komentarų vertimą ir juos vertinant, teikiant konsultacijas.

2. Teikiant informaciją LAR naujienose aktualiais auditoriaus profesinės etikos klausimais.

3. Vertinant gautą informaciją bei dokumentus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.

4. Teikiant išaiškinimus į paklausimus LAR prezidiumui, Auditorių garbės teismui ir kitiems LAR komitetams auditoriaus profesinės etikos klausimais.

Etikos komitetas dirba ir yra atskaitingas visiems LAR nariams, todėl yra suplanuota:

- parengti Etikos komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 31 d.;
- peržiūrėti Etikos komiteto darbo reglamentą;
- aptarti Etikos komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu;
- atsiskaityti LAR nariams visuotiniame LAR narių susirinkime apie atliktus darbus per laikotarpį nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

8.2. Audito komiteto veikla

Audito komitetas savo veikloje vadovaujasi LR audito įstatymu, LAR statutu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, TAS, LAR prezidiumo nutarimais, kitais teisės aktais ir Audito komiteto darbo reglamentu.

Vykdant Audito komiteto funkcijas, pagrindiniai tikslai yra:

1. Tobulinti audito teisinę bazę.
2. Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis siekiant teisės aktų vykdymo aiškumo.
3. Šviesti visuomenę aiškinant audito veiklos reglamentavimą.
4. Skatinti auditorių ir audito įmonių iniciatyvumą, tobulinant audito veiklos sistemą, svarstant teisės aktų pakeitimus ir papildymus.

Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko 9 Audito komiteto posėdžiai, taip pat Audito komiteto organizuotas susitikimas su auditoriais, dirbančiais teismo ekspertais.

Audito komiteto posėdžiuose svarstyti šie ***svarbiausi klausimai***:

1) Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo „Dėl Energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudų audito aprašo patvirtinimo“ projekto. Audito komitetas svarstė Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisijos) raštą, kuriame prašoma pateikti pastabas Dėl Komisijos nutarimo „Dėl Energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos sąnaudų audito aprašo patvirtinimo“ projekto. Audito komiteto nariai susipažino su projektu ir pateikė savo pastabas.

2) Dėl Lietuvos kino centro prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kreipimosi. 2014 m. spalio 13 d. į LAR kreipėsi Lietuvos kino centras prie Kultūros ministerijos, siekdamas su Audito komitetu suderinti šiuos projektus: „Ataskaitos dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kino projektui“ ir „Techninės užduoties dėl valstybės biudžeto lėšų panaudojimo kino projektui“. Audito komitetas nusprendė pritarti šių dokumentų projektams.

3) Dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo techninės užduoties pakeitimo. 2014 m. lapkričio 26 d. buvo gautas Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) raštas „Dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo techninės užduoties pakeitimo“, kuriame siūloma pakeisti Savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo techninę užduotį, patvirtintą VRK 2014 m. vasario 12 d. sprendimu Nr. Sp-29 „Dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo techninės užduoties patvirtinimo“ (suderintą su LAR) atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo pakeitimus, susijusius su euro įvedimu ir aukotojų pajamų deklaravimo tvarkos pakeitimu.

4) Dėl Audito komiteto pranešimo „Dėl susijusių paslaugų“. 2014 m. liepos 24 d. Audito komiteto posėdžio metu buvo nutarta kreiptis į Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją, kad būtų paaiškinta, ar patikrinti veiklos sąnaudas reikalinga peržiūros užduotis (kaip tai nurodyta LR energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalyje) ar auditas (kaip buvo nurodyta ankstesnėje LR energetikos įstatymo redakcijoje). 2014 m. rugsėjo 9 d. gautas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atsakymas, kuriame nurodoma, kad įvertinus atskirų energetikos sektorių įstatymų nuostatas, energetikos įmonės Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijai turėtų pateikti licencijuojamos veiklos sąnaudų audito išvadą.

5) Dėl bendradarbiavimo sutarties tarp LAR ir LKC. LAR apskaitos ir mokesčių komiteto pirmininkė Justė Tušaitė pasiūlė apsvarstyti galimybę pasirašyti bendradarbiavimo sutartį tarp LAR ir LKC, kad ateityje dokumentų projektų derinimas vyktų sklandžiai ir laiku.

6) Dėl mokesčių klausimų, susijusių su apmokestinamųjų pajamų mažinimu dėl filmo arba jo dalies gamybai neatlygintinai suteiktų lėšų.

Pagal LR pelno mokesčio įstatymo 17^2 straipsnį, apskaičiuojant pelno mokestį, iš apmokestinamųjų pajamų gali būti atimamos neatlygintinai Lietuvos filmo gamintojui laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. suteiktos lėšos filmo ar jo dalies gamybai Lietuvos Respublikoje. Auditoriams, atliekantiems filmų gamybos išlaidų finansinių ataskaitų auditus, kino kūrėjams ir LKC specialistams kyla klausimų, susijusių su šios įstatymo nuostatos taikymu. Tokiu atveju kreipiamasi į Valstybinę mokesčių inspekciją prie LR finansų ministerijos (toliau – VMI), tačiau pasitaiko atvejų, kai iš VMI gaunami skirtingi atsakymai dėl to paties klausimo.

Buvo pasiūlyta tokius paklausimus VMI teikti LAR apskaitos ir mokesčių komiteto vardu, ir gavus atsakymus, skelbti juos LAR interneto svetainėje, pabrėžiant, kad tai yra VMI specialistų nuomonė, kuri gali keistis, esant tam tikroms aplinkybėms.

7) Dėl 3000-ojo tarptautinio užtikrinimo užduočių standarto (persvarstyto) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ir peržvalgas“ vertimo. 2013 m. gruodžio mėn. Tarptautinės buhalterių federacijos Audito ir užtikrinimo standartų valdyba išleido persvarstytą 3000-ąjį tarptautinį užtikrinimo užduočių standartą „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ir peržvalgas“. Šis standartas galioja 2015 m. gruodžio 15 d. ir vėliau parengtoms užtikrinimo ataskaitoms. Audito komitetui svarstyti buvo pateiktas šis į lietuvių kalbą išverstas standartas, kurį pasiūlyta skelbti jį LAR interneto svetainėje.

8) Dėl 2015 m. sausio 23 d. Lietuvos kino centro prie Kultūros ministerijos rašto.

Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 17^2 straipsnio reikalavimus, *apskaičiuojant pelno mokestį, iš apmokestinamųjų pajamų gali būti atimamos neatlygintinai Lietuvos filmo gamintojui laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. suteiktos lėšos filmo ar jo dalies gamybai Lietuvos Respublikoje,* jeigu tenkinamos tam tikros šiame įstatyme nurodytos sąlygos.

2015 m. sausio 15 d. vyko LAR atstovų susitikimas su Lietuvos kino centro prie Kultūros ministerijos (toliau – LKC) atstovais, kuriame buvo aptartas minėtas įstatymo reikalavimas. Susitikimo metu buvo sutarta, kad LKC su LAR suderins Audito paslaugų techninės užduoties dėl filmo ar jo dalies gamybos išlaidų atitikties LR pelno mokesčio įstatymo 17^2 straipsnyje nustatytiems reikalavimams projektą ir Ataskaitos dėl filmo ar jo dalies gamybos išlaidų atitikimo 17^2 straipsnio 1 dalies nuostatoms projektą. Be šių dokumentų projektų Audito komitetas įsipareigojo parengti auditoriaus išvados formą.

2015 m. vasario 4 d. vykusiame Audito komiteto posėdyje buvo nuspręsta, kad gavus parengtą LKC direktoriaus nustatytą filmo ar jo dalies gamybos ataskaitos formą patvirtinti dokumentų projektus ir parengti Audito komiteto pranešimą, kuriame bus aptartos rekomendacijos dėl auditoriaus išvados apie Lietuvos filmo gamintojo patirtas filmo ar jo dalies gamybos išlaidas.

2015 m. kovo 18 d. vyko Audito komiteto narių susitikimas su Lietuvos kino centro atstovais. Po susitikimo buvo pateikti techninės užduoties ir auditoriaus ataskaitos projektai, pataisyti, kaip buvo sutarta susitikimo metu.

9) Dėl 3000-ojo TUUS taikymo. Profesinėje spaudoje buvo paskelbtas straipsnis, kuriame aprašyta, kokias užtikrinimo paslaugas gali teikti auditorius, vadovaudamasis 3000-uoju TUUS. Straipsnyje buvo pateikti paslaugų, kurias, pasak straipsnio auditoriaus, galėtų teikti auditorius, pavyzdžiai, kurie galėjo suklaidinti skaitytojus, todėl buvo pasiūlyta parengti Audito komiteto pranešimą dėl užtikrinimo paslaugų teikimo pagal 3000-ąjį TUUS, kuriame turėtų būti aptartas 3000-ojo TUUS taikymas, pabrėžiant, kad teikiant paslaugas pagal šį standartą turi būti nustatyti vertinimo kriterijai, kad auditorius, nepasitelkdamas ekspertų pagalbos, gali teikti paslaugas tik toje srityje, kurioje turi pakankamai profesinės kompetencijos. Pranešime taip pat nuspręsta pateikti paslaugų, kurių auditorius negali teikti pagal 3000-ąjį TUUS, pavyzdžiai.

10) Dėl licencijuojamos veiklos sąnaudų audito.

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16 str. 8 dalis nustato, kad *energetikos įmonės, veikiančios elektros energetikos, šilumos ir (ar) gamtinių dujų sektoriuose, užtikrina, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per keturis mėnesius būtų atlikta energetikos įmonės licencijuojamos veiklos sąnaudų peržiūra ir įmonės finansinių ataskaitų auditas, ir jo išvados pateiktos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai*. 2013 m. daliai įmonių Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė naujus licencijuojamos veiklos sąnaudų audito reikalavimus, taikytinus atliekant 2014 m. finansinių ataskaitų auditą.

2014 m. gruodžio 4 d. buvo išleistas Audito komiteto pranešimas „Dėl licencijuojamos veiklos sąnaudų audito“, kuriame pateikta rekomenduojama licencijuojamos veiklos sąnaudų audito auditoriaus išvada.

Pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką (patvirtintą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-73) ir Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašą (patvirtintą Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316) auditorius turėtų tikrinti ne vien finansines ataskaitas, kaip buvo reikalaujama anksčiau, o reguliavimo apskaitos sistemą ir reguliuojamos atskaitomybės teikiamus duomenis. Be to, būtų tikrinamas ūkio subjekto apskaitos sistemos (politikos) atitikimas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos reikalavimams ir finansinių ataskaitų atitikimas minėtiems reikalavimams. Dėl to labai išauga auditoriaus darbo apimtis, be to, dalis audituotinos informacijos yra ne finansinė. 2015 m. auditoriai savo darbo rezultatus turėtų pateikti iki balandžio 30 d., o atsižvelgiant į naujus reikalavimus ir didelę darbo apimtį, toks pateikimo terminas yra sunkiai įvykdomas.

2015 m. kovo 24 d. vyko Audito komiteto narių susitikimas su Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atstovais. Vėliau el. paštu buvo gauta Valstybinės kainų ir

energetikos kontrolės komisijos nuomonė svarstomu klausimu ir sąrašas sąnaudų grupių, kurias taip pat pageidaujama įvertinti per dujų ir elektros veiklos sąnaudų už 2014 metus auditą.

Audito komiteto nariai sutarė, kad auditoriams, atliekantiems energetikos įmonių veiklos sąnaudų auditą, būtų naudingos metodinės gairės. Pasiūlyta tokias gaires parengti iki 2015 m. balandžio pabaigos. Taip pat pasiūlyta be šių gairių auditoriams, atliekantiems elektros ir dujų įmonių auditus, kuo skubiau išplatinti 2015 m. balandžio 16 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atsiųstą sąnaudų grupių sąrašą, kurios taip pat pageidaujama, kad būtų įvertintos audituojant dujų ir elektros veiklos sąnaudas už 2014 metus, o LAR svetainėje paskelbti žinutę, kad šilumos įmonių audito už 2014 m. atlikimo terminas nukeltas iki 2015 m. birželio 1 d. ir, esant poreikiui, atskiroms įmonėms, to prašančioms, audito atlikimo terminą bus galima nukelti dar kartą.

11) Dėl LR turizmo įstatymo projekto.

2015 m. vasario 6 d. LAR kreipėsi į Valstybinį turizmo departamentą prie LR ūkio ministerijos. Buvo organizuotas susitikimas, kuriame dalyvavo LAR prezidentas Saulius Lapšinskas ir LAR direktorė Rasa Pajaujytė.

LAR direktorė Rasa Pajaujytė informavo Audito komiteto narius apie tai, kas buvo aptarta per susitikimą su Valstybinio turizmo departamento atstovais ir pasiūlė apsvarstyti, kaip LAR gali padėti spręsti turizmo sektoriuje kylančias problemas.

Audito komiteto nariai pasiūlė LAR kreiptis į Valstybinį turizmo departamentą ir paprašyti pateikti ataskaitos, kurią kelionių organizatoriai teikia apie savo pajamas, formą. Turint tokią ataskaitą, Audito komitetas galėtų apsvarstyti, kokią paslaugą, kurios metu būtų tikrinama minėta ataskaita, galėtų suteikti auditoriai. Kaip pavyzdys kreipimesi galėtų būti paminėtas Estijos reglamentavimas – kelionių organizatoriams (ir kitoms įmonėms), atsižvelgiant į tam tikrus jų veiklos rodiklius, kurie Estijoje yra pakankamai žemi, yra privaloma finansinių ataskaitų peržvalga. Remiantis peržvalgų rezultatais, sprendžiama, ar kelionių organizatorius gali išlaikyti licenciją. Be to, Estijoje kelionių organizatoriams privaloma draustis draudimu, kuris dengia visą kliento sumokėtą sumą kelionių organizatoriaus bankroto atveju.

11) Dėl peržiūros užduočių.

Auditoriai teiraujasi dėl 2400-ojo tarptautinio peržiūros užduočių standarto (toliau – TPUS) (persvarstyto) taikymo – ar auditoriaus rengiamoje peržiūros ataskaitoje turėtų būti naudojama sąvoka „praktikuojantis asmuo“, kaip naudojama 2400-ajame TPUS (persvarstyto) pateikiamuose pavyzdžiuose, ar „auditorius“.

2400-ojo TPUS (persvarstyto) 17-oje dalyje nurodyta „*praktikuojantis asmuo – praktikuojantis buhalteris profesionalas. Terminas apima užduoties partnerį ar kitus užduoties grupės narius, arba, jeigu taikoma, audito įmonę. Jeigu šiame TPUS aiškiai nurodyta, kad užduoties partneris privalo vykdyti reikalavimą arba prisiimti atsakomybę, vartojamas ne terminas „praktikuojantis asmuo“, bet „užduoties partneris“. „Užduoties partneris“ ir „audito įmonė“ turi būti suprantami kaip atitinkami sektoriaus, kuriame jie veikia, subjektai”*.

Audito komiteto nariai svarstė, kurią sąvoką reikėtų naudoti aprašytu atveju, ir priėjo prie išvados, kad gali būti naudojamos abi sąvokos: „praktikuojantis asmuo“ – kaip nurodyta standarte pateikiamame pavyzdyje, „auditorius“ – kaip nurodyta ankstesnės redakcijos standarte. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal LR audito įstatymo reikalavimus Lietuvoje peržiūros užduotis gali atlikti tik audito įmonės.

Pasiūlyta parengti Audito komiteto naujieną ir ją paskalbti LAR interneto svetainėje, ir taip informuoti auditorius, kad rengiant ataskaitą pagal 2400-ajį TPUS (persvarstytą), galima vartoti tiek sąvoką „praktikuojantis asmuo“, tiek „auditorius“, atsižvelgiant į tai, kad pagal LR audito įstatymą peržiūros paslaugas gali teikti tik audito įmonės. Pranešime taip pat atkreipti dėmesį į 2400-ojo TPUS (persvarstyto) pavyzdyje pateikiamas sąvokas „peržiūros ataskaita“ ir

„išvada“: auditoriaus rengiamas dokumentas turi vadintis „peržiūros ataskaita“, o viena iš šios ataskaitos dalių – „Išvada“, kaip tai nurodyta 2400-ajame TPUS (persvarstytame).

12) Dėl energetikos įmonių reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito metodinių gairių.

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16 str. 8 dalis nustato, kad energetikos įmonės, *veikiančios elektros energetikos, šilumos ir (ar) gamtinių dujų sektoriuose, užtikrina, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per keturis mėnesius būtų atlikta energetikos įmonės licencijuojamos veiklos sąnaudų peržiūra ir įmonės finansinių ataskaitų auditas ir jo išvados pateiktos Valstybinei* kainų ir energetikos kontrolės komisijai.

2015 m. balandžio 16 d. vykusiame Audito komiteto posėdyje buvo nutarta parengti metodines gaires (toliau – Gaires), kaip atlikti energetikos įmonių veiklos sąnaudų auditą. Audito komiteto pirmininkės pavaduotoja Inga Gudinaitė parengė Gairių projektą ir pateikė Audito komiteto nariams pastaboms. Atsižvelgiant į Audito komiteto narių pastabas, Gairės buvo pakoreguotos ir pasiūlyta jas (pridedama) teikti derinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK).

2015 m. gegužės 15 d. vyko Audito komiteto atstovų susitikimas su VKEKK atstovais. Po susitikimo Gairės buvo pakoreguotos ir teikiamos tvirtinti Audito komitetui bei skelbiamos LAR interneto svetainėje.

Ataskaitiniu laikotarpiu Audito komitetas nagrinėjo šiuos ***paklausimus***:

1) Dėl Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatų taikymo.

2014 m. rugpjūčio 7 d. gautas XX audito įmonės kreipimasis „Dėl LR audito įstatymo nuostatų taikymo“, kuriuo prašoma pareikšti nuomonę dėl LR audito įstatymo taikymo atliekant viešojo intereso įmonės auditą. Nurodoma, kad XX audito įmonėje dirbantis auditorius YY vadovavo audito komandai ir pasirašė audito išvadas dėl dviejų viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų du metus iš eilės, t.y. 2009 ir 2010 m. 2011 m. minėtos abi įmonės buvo reorganizuotos sujungimo būdu ir įsteigta nauja viešojo intereso įmonė. YY auditorius vadovavo audito komandai ir pasirašė audito išvadas dėl naujai įsteigtos viešojo intereso įmonės finansinių ataskaitų 2011 m., 2012 m. ir 2013 m. Todėl XX audito įmonė prašo paaiškinti ar YY auditorius gali vadovauti audito komandai ir pasirašyti audito išvadą dėl tos pačios viešojo intereso įmonės 2014 m. finansinių ataskaitų.

Paklausimas buvo pateiktas ir Audito ir apskaitos tarnybai, kuri 2014 m. rugpjūčio 14 d. pateikė atsakymą į pirmiau minėtą XX audito įmonės kreipimąsi.

2014 m. rugpjūčio 18 d. vykusiame LAR prezidiumo posėdyje buvo nutarta „Perduoti informaciją dėl XX audito įmonės kreipimosi „Dėl LR audito įstatymo nuostatų taikymo“ Audito komiteto žiniai“.

2) Dėl 2015 m. sausio 27 d. XX audito įmonės paklausimo.

2015 m. sausio 27 d. gautas XX audito įmonės paklausimas dėl profesinių standartų taikymo atliekant reorganizavimo sąlygų įvertinimą.

Audito įmonė prašo pateikti rekomendaciją, kokie profesiniai standartai turėtų būti taikomi, atliekant reorganizavimo sąlygų įvertinimą pagal LR akcinių bendrovių įstatymą ir rengiant reorganizavimo sąlygų vertinimo ataskaitą.

Audito komiteto nariai diskutavo, kuris iš profesinių standartų šiuo atveju būtų tinkamiausias. Nepriėjus prie bendros nuomonės, buvo pasiūlyta LAR vardu pateikti paklausimą didžiosioms audito įmonėms, kokia jų taikoma praktika aptartu atveju. Taip pat buvo nuspręsta atidėti klausimo svarstymą, kol bus gauti audito įmonių atsakymai.

2015 m. vasario 17 d. buvo gautas audito įmonės UAB „Ernst & Young Baltic” atsakymas su nuomone, kad atliekant reorganizavimo sąlygų vertinimą reikėtų taikyti 3000-ąjį TUUS „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ir peržvalgas“.

2015 m. kovo 3 d. buvo gautas audito įmonės UAB „PricewaterhouseCoopers" atsakymas su nuomone, kad atliekant reorganizavimo sąlygų vertinimą būtų tinkama naudoti 3000-ąjį TUUS. Taip pat atsakyme pažymėta, jog atsižvelgiant į tai, kad reorganizavimo sąlygų vertinimo kriterijai nėra aiškiai apibrėžti LR akcinių bendrovių įstatyme, juos yra būtina nurodyti Užtikrinimo ataskaitoje ir Reorganizavimo sąlygose.

2015 m. kovo 4 d. buvo gautas audito įmonės UAB „KPMG Baltics" atsakymas su pastaba, kad reikėtų atkreipti dėmesį į riziką, kylančią atliekant reorganizavimo sąlygų vertinimą pagal 3000-ajį TUUS.

2015 m. kovo 5 d. buvo gautas audito įmonės UAB „BDO auditas ir apskaita" atsakymas su nuomone, kad reikėtų taikyti 3000-ąjį TUUS, nors jo taikymas praktikoje gali kelti papildomų klausimų, pavyzdžiui: kriterijų parinkimas, užtikrinimas (ribotas ar pakankamas) ir kt.

Atsižvelgiant į audito įmonių atsakymus, Audito komiteto nariai sutarė atsakyti paklausėjui, kad 3000-asis TUUS gali būti taikomas, atliekant reorganizavimo sąlygų vertinimą, jei su klientui nesusitariama kitaip. Atsakyme sutarta pažymėti, jog kiekvienos užduoties atveju reikia įvertinti visas aplinkybes bei kylančią riziką ir priimti atitinkamą sprendimą.

Be to, buvo pasiūlyta parengti Audito komiteto pranešimą dėl reorganizavimo sąlygų vertinimo. Pranešime išdėstyti, kad atliekant reorganizavimo sąlygų vertinimą, galima vadovautis 3000-uoju TAS, taip pat atkreipti dėmesį į tai, kad šiuo metu egzistuoja tam tikri neaiškumai dėl šio pobūdžio užduočių, kadangi LR teisės aktuose nėra aiškiai apibrėžtų kriterijų, kurie būtų taikomi akcijų keitimo santykio teisingumui įvertinti. Be to, įmonės finansinės ataskaitos gali būti neaudituotos.

3) Dėl 2015 m. vasario 11 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paklausimo.

2015 m. vasario 11 d. gautas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paklausimas „Dėl audito standarto reikalavimų".

Kadangi paklausėjas prašė užtikrinti pateiktos informacijos konfidencialumą, todėl *klausimo svarstymas ir medžiaga LAR interneto svetainėje nebuvo skelbiami*.

2015 m. kovo 8 d. į LAR telefonu kreipėsi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos darbuotoja su prašymu pateikti LAR nuomonę, ar gali būti taikomi kiti TAS, teikiant Techninėje specifikacijoje aprašytas paslaugas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijai. Į šį klausimą buvo atsakyta, remiantis 2014 m. liepos 24 d. Audito komiteto protokolu: „*Teikiant paslaugas tinkamiausia būtų taikyti tarptautinius audito standartus (TAS) ir rengti išvadą pagal 800-ąjį TAS. Būtų galima taikyti ir 3000-ąjį tarptautinį užtikrinimo paslaugų standartą, tačiau tuomet auditoriaus suteiktos paslaugos ir pateikta ataskaita galimai netenkintų kliento lūkesčių ir neatitiktų tikslo. Pagal 3000-ąjį standartą būtų atliktas ne auditas ir suteikta mažiau užtikrinimo nei atliekant auditą."*

2015 m. kovo 9 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos darbuotoja patikslino klausimą dėl standartų taikymo – **prašoma pateikti nuomonę dėl 805-ojo TAS taikymo, atliekant minėtas paslaugas, kadangi šį standartą naudoti siūlo audito įmonė**.

Į posėdį atvyko audito įmonių atstovai. Jų buvo paprašyta paaiškinti, kaip jie atliko paslaugas pagal sutartį su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Atsižvelgiant į gautą informaciją, į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pateiktus klausimus pasiūlyta atsakyti bendrai, paaiškinant, kad auditorių įmonių parengtos audito ataskaita ir auditoriaus išvada viena kitoms neprieštarauja, kadangi rengtos atsižvelgiant į informaciją, rengtą pagal skirtingus rengimo pagrindus.

Atsakant į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos klausimą dėl standartų taikymo, pasiūlyta atsakyti, kad aptariamu atveju gali būti taikomas tiek 800-asis TAS, tiek 805-asis TAS, kadangi abu šie standartai suteikia vienodą užtikrinimą.

Ataskaitinio laikotarpio metu Audito komitetui svarstyti buvo teikti užsienio profesinių organizacijų išleisti audito ir užtikrinimo metodiniai ***leidiniai***:

1) 3000-asis tarptautinis užtikrinimo užduočių standartas (persvarstytas) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ir peržvalgas“ (*angl. ISAE 3000 (revised) „Assurance engagements Other than Audits or Reviews of Historical financial Information“*).

Pagrindiniu Audito komiteto veiklos tikslu išlieka audito atlikimo ir kitų auditoriaus teikiamų užtikrinimo paslaugų metodologijos tobulinimas, tinkamo TAS taikymo siekimas, teikiant praktinę pagalbą auditoriams.

Audito komitetas parengė komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. Bus siekiama audito teisinės bazės (įstatymų ir poįstatyminių teisės aktų) tobulinimo, šiam uždaviniui įgyvendinti pagal poreikį bus naudojamos tokios priemonės: dalyvavimas svarstant LR audito įstatymo nuostatas ir susijusius įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, teikiami pasiūlymai dėl kitų įstatymų ir susijusių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų tobulinimo.

Audito komitetas ateinančiu ataskaitiniu laikotarpiu planuoja toliau tobulinti audito atlikimo metodologiją. Pagal poreikį bus teikiami atsakymai į paklausimus dėl TAS taikymo, bus teikiamos pastabos dėl TBF leidinių vertimų. 2016 m. kovo mėn. suplanuota teikti pasiūlymus LAR mokymo komitetui ir LAR dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos ir temų. Pagal poreikį ir atsižvelgiant į paklausimus bus atnaujinami ir rengiami Audito komiteto pranešimai.

Audito komitetas yra užsibrėžęs ir toliau tobulinti užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų metodologiją. Pagal poreikį bus teikiami atsakymai į paklausimus dėl tarptautinių užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų taikymo, atsižvelgiant į paklausimus ir reglamentavimo pasikeitimus, planuojama atnaujinti ir rengti Audito komiteto pranešimus dėl tarptautinių užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų taikymo.

Audito komitetas dirba visiems LAR nariams ir yra atskaitingas LAR prezidiumui, todėl yra suplanuotos atskaitingumo LAR prezidiumui priemonės: pagal poreikį peržiūrėti ir papildyti Audito komiteto darbo planą laikotarpiui nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d., ataskaitinio laikotarpio pabaigoje parengti Audito komiteto metų darbo planą laikotarpiui nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 31 d., pagal poreikį peržiūrėti Audito komiteto darbo reglamentą, aptarti Audito komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu bei parengti ir pateikti LAR prezidiumui ataskaitą apie nuveiktą darbą per laikotarpį nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d.

9. KITŲ LAR ORGANŲ VEIKLA

9.1. Auditorių garbės teismo veikla

Auditorių garbės teismas savo veikloje vadovaujasi LR Konstitucija, LR audito įstatymu, TBF Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, tarptautiniais užtikrinimo užduočių, tarptautiniais peržiūros užduočių, tarptautiniais susijusių paslaugų standartais, susijusiais praktiniais nurodymais, tarptautiniais audito standartais, kitais teisės aktais ir Auditorių garbės teismo nuostatais. Auditorių garbės teismas nagrinėja siūlymus iškelti auditoriui drausmės bylą, priėmęs sprendimą kelti auditoriui drausmės bylą, nagrinėja šią drausmės bylą ir priima LR audito įstatymo 59 str. nurodytus sprendimus, taip pat atsako į LAR paklausimus.

Per laikotarpį nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Auditorių garbės teismo posėdžiai nevyko. 2015 m. sausio 7 d. buvo gautas Vaidos Kačergienės raštas, kad ji

atsistatydina iš Garbės teismo narių. Remiantis Auditorių garbės teismo nuostatų 7 punktu, pasikeitė Auditorių garbės teismo sudėtis, tačiau remiantis Auditorių garbės teismo nuostatų 4 punktu, Auditorių garbės teismas gali atlikti savo funkcijas, jeigu yra paskirti ne mažiau kaip trys nariai. Todėl, atsistatydinus auditorei Vaidai Kačergienei, Auditorių garbės teismas galėjo ir toliau sėkmingai vykdyti savo funkcijas.

2015 m. gruodžio 31 d. baigiasi Auditorių garbės teismo narių 3 metų kadencija, todėl Visuotiniame narių susirinkime numatyta rinkti naujus Auditorių garbės teismo narius.

9.2. Apskaitos ir mokesčių komiteto veikla

Vykdydamas savo funkcijas, Apskaitos ir mokesčių komitetas vadovaujasi Apskaitos ir mokesčių komiteto darbo reglamentu, LR audito įstatymu, LAR statutu, LAR prezidiumo nutarimais, LR teisės aktais, reglamentuojančiais apskaitą ir mokesčius, ir kitais teisės aktais. Apskaitos ir mokesčių komiteto tikslas – nagrinėti ir teikti pasiūlymus dėl apskaitos ir mokesčių reglamentavimo.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 7 Apskaitos ir mokesčių komiteto posėdžiai.

Apskaitos ir mokesčių komitetas nagrinėjo šiuos pagrindinius klausimus:

1) Verslo apskaitos standartų diskusijų projektų vertinimas ir pastabų pateikimas.

2014 m. spalio 21 d. buvo gautas Audito ir apskaitos tarnybos (toliau – AAT) raštas „Dėl Direktyvos 2013/34/ES ir verslo apskaitos standartų atitikties lentelės“ (pridedama). Rašte buvo prašoma pateikti pastabas dėl 13-os verslo apskaitos standartų (toliau – VAS) projektų. Atsižvelgiant į VAS projektų didelę apimtį, VAS buvo padalinti, atsižvelgiant į puslapių skaičių kiekvienam iš Komiteto narių.

Buvo kreiptasi į Komiteto narius, prašant pateikti pastabas dėl VAS projektų. Atsižvelgiant į el. paštu pateiktus pastabas ir siūlymus, buvo parengtas rašto AAT priedo projektas, ir 2014 m. lapkričio 19 d. pateiktas derinti Komitetui. Per Komiteto posėdį buvo nuspręsta pritarti rašto AAT dėl VAS projektų priedo projektui atsižvelgiant į Komiteto narių pastabas.

2) 28-ojo VAS „Įmonių likvidavimas“ ir 29-ojo VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ diskusijų projektų vertinimas ir pastabų pateikimas.

2014 m. gruodžio 31 d. gautas AAT raštas „Dėl verslo apskaitos standartų diskusijų projektų derinimo“. Rašte buvo prašoma susipažinti su 28-ojo ir 29-ojo VAS projektais bei pateikti pastabas. Elektroniniu paštu gavus visų narių pastabas buvo nutarta įpareigoti LAR administraciją parengti raštą AAT dėl 28-ojo VAS ir 29-ojo VAS diskusijų projektų atsižvelgiant į Komiteto narių pastabas.

3) 4-ojo VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“ diskusijų projekto vertinimas ir pastabų pateikimas.

2015 m. sausio 13 d. gautas AAT raštas „Dėl 4-ojo verslo apskaitos standarto diskusijų projekto derinimo“. Rašte prašoma pateikti pastabas dėl 4-ojo VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“.

Komiteto nariams raštas buvo persiųstas elektroniniu paštu, paprašant pastabas pateikti iki 2015 m. vasario 5 d.

Posėdžio metu buvo aptartas 4-ojo VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“ diskusijų projektas. Komiteto nariai pritarė standarto projektui ir pastabų neturėjo.

Buvo pasiūlyta paprašyti AAT ateityje teikiant derinti VAS siųsti ir lyginamuosius projektų variantus, kuriuose būtų matomi VAS pakeitimai.

4) LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 25 straipsnio pakeitimo projekto vertinimas ir pastabų pateikimas.

2014 m. gruodžio 17 d. buvo gautas LR finansų ministerijos raštas „Dėl Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 25 straipsnio pakeitimo projekto“, kuriuo siekiama įvesti papildomą reikalavimą metiniame pranešime atskleisti informaciją apie akcinės bendrovės ir uždarosios akcinės bendrovės valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir svarbiausią informaciją apie pagrindinę jų darbovietę.

Komitetui įstatymo projektas buvo siųstas el. paštu, prašant teikti pastabas iki 2015 m. sausio 20 d., kuomet minėtas projektas buvo svarstomas LAR prezidiumo posėdyje.

2015 m. sausio 20 d. vykusiame LAR prezidiumo posėdyje buvo nutarta „Įpareigoti LAR administraciją parengti rašto projektą išdėstant siūlymą, kad metiniame pranešime papildomas reikalavimas atskleisti informacija apie valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir pagrindinę jų darbovietę būtų taikomas tik viešo intereso įmonėms. Taip pat apibrėžti sąvoką „pagrindinė darbovietė“ ir kaip bus nustatoma, kuri darbovietė yra pagrindinė.“

Komiteto posėdžio metu buvo aptartas įstatymo projektas, buvo pasiūlyta teikiant pastabas dėl projekto pasiūlyti projekte detaliau paaiškinti 25 straipsnio 13 dalies reikalavimą atskleisti informaciją apie valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir pagrindinę darbovietę, t. y., kokiai datai ar laikotarpiui reikia atskleisti minėtą informaciją.

5) Atsakymų į paklausimus rengimas.

Apkaitos ir mokesčių komitetui buvo perduotas Audito komiteto apsvarstytas auditorės paklausimas dėl finansinės atskaitomybės standartų taikymo. Audito komitetas išreiškė nuomonę, kad LAR neturi kompetencijos atsakyti į tokį paklausimą. Be to, auditorės paklausimą būtų galima traktuoti kaip konsultacinių paslaugų teikimą, o analogiškas paslaugas teikia audito įmonės ar kitos buhalterių profesionalų įmonės už atitinkamą mokestį.

Apskaitos ir mokesčių komiteto nariai pritarė LAR audito komiteto narių nuomonei, kad ne LAR kompetencija atsakyti į minėtą paklausimą, ir, kad auditorei reikėtų kreiptis į įmones, teikiančias atitinkamas konsultacijas.

6) LR Vyriausybės nutarimo projekto vertinimas ir pastabų pateikimas.

2015 m. balandžio 22 d. gautas LR finansų ministerijos raštas, kuriuo prašoma pateikti pastabas dėl LR Vyriausybės nutarimo „Dėl Apskaitos dokumentų duomenų teikimo standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto.

Komiteto nariai teikė savo pastabas dėl minėto projekto. Buvo teikiami du pagrindiniai siūlymai:

1. Atsisakyti išimties dėl buhalterinės apskaitos dokumentų duomenų teikimo standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje, taikomos LR banko įstatymo 42 str. 1 d. nurodytiems asmenims, valstybės įmonei „Indėlių ir investicijų draudimas“ ir Europos ekonominių interesų grupėms.
2. Išimtį dėl reikalavimo teikti apskaitos dokumentų duomenis standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje taikyti ir toms įmonėms, kurios pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB, apibudinamos kaip labai mažos ir mažos.

Komiteto nariai nutarė teikti pastabą dėl LR Vyriausybės nutarimo „Dėl Apskaitos dokumentų duomenų teikimo standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto „Atsisakyti išimties dėl buhalterinės apskaitos dokumentų duomenų teikimo standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje, taikomos LR banko įstatymo 42 str. 1 d. nurodytiems asmenims, valstybės įmonei Indėlių ir investicijų draudimas ir Europos ekonominių interesų grupėms.“

7) Atsakymai į LR finansų ministerijos raštus.

Apskaitos ir mokesčių komitetas apsvarstė 2015 m. balandžio 13 d. LR finansų ministerijos raštą „Dėl įstatymų projektų“ ir nusprendė teikti siūlymą verslo apskaitos standartų

rengimo, tvirtinimo, rekomendacijų rengimo ir aiškinimo funkcijas priskirti vienai institucijai, t. y., visas funkcijas priskirti LR finansų ministerijai arba LR Vyriausybės įgaliotai įstaigai, t. y., Audito ir apskaitos tarnybai, kaip kad yra šiuo metu.

Taip pat Apskaitos ir mokesčių komitetas apsvarstė 2015 m. birželio 4 d. LR finansų ministerijos raštą „Dėl įstatymų projektų suderinimo“ ir pateikė pasiūlymus:

- Nepriimti LR pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 33, 34, 35, 36, 40/1, 47, 51, 52 ir 53 str. pakeitimo įstatymo 47 str. 6 d. pakeitime numatytą avansinio pelno mokesčio mokėjimo termino paankstinimą 15–16 dienų.

Audito ir mokesčių komitetas pasiūlė pelno mokesčio avansinį mokėjimą numatyti kiekvienam mokestiniam laikotarpiui pasibaigus kito mėnesio 15 dieną, o už paskutinį mokestinio laikotarpio ketvirtį numatyti, kad avansinis pelno mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau, kaip to mėnesio penkioliktą dieną.

- Nepriimti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 7 str. pakeitimo įstatymo 7 str. 2 d. pakeitime numatytą mokesčio už aplinkos teršimą deklaravimo termino paankstinimą 17 dienų ir mokėjimo termino paankstinimą 14 dienų.

Audito ir mokesčių komitetas pasiūlė nustatyti, kad deklaracija būtų pateikiama ne vėliau kaip pasibaigus mokestiniam laikotarpiui iki kitų metų vasario mėnesio 22 dienos, o deklaracijoje apskaičiuota mokesčio suma būtų sumokama iki kitų metų vasario mėnesio 25 dienos.

3. Audito ir mokesčių komitetas atkreipia dėmesį į LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 23, 24, 26, 27 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo 6 str. 3 d. nuostatas, kuriose numatomas metinės gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos naikinimas nuo 2017 m ir tuo pat metu perkeliamos prievolės deklaruoti kiekvieną asmenį (darbuotoją ir kitus) kiekvieno mėnesio deklaracijoje. Šie pakeitimai nebūtų papildoma našta, jei mums būtų pateikti numatomi Sodros deklaravimo pakeitimai. Taip pat Audito ir mokesčių komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad Sodros duomenys deklaruojami su skaičiais po kablelio, o gyventojų pajamų mokestis sveikaisiais skaičiais. Todėl pagal kiekvieną asmenį kiekvieną mėnesį deklaruojant sumas atitinkamai turėtų būti suderintos deklaravimo taisyklės. Audito ir mokesčių komiteto nuomone, apvalinimas sukelia daug papildomo darbo pildant susijusias deklaracijas.

Audito ir mokesčių komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad pateiktame prie įstatymo projektų aiškinamajame rašte iš esmės aprašyti visi pakeitimai. Papildomai Audito ir mokesčių komitetas siūlo atkreipti dėmesį į GPM. Pakeitimai supaprastina mokesčio mokėjimą, nes atsisakyta einamojo mėnesio 15 ir paskutinės dienos mokesčio mokėjimo ir specialios gruodį sumokėtų sumų apmokestinimo painiavos. Paliktas tik sekančio mėnesio 15 diena po deklaracijos pateikimo. Dar būtina atkreipti dėmesį į tai, kad bus atsisakyta mokėjimo kodų. Tai numatyta ne įstatymų projektuose, o paaiškinta aiškinamajame rašte.

8) Konferencijų organizavimas ir dalyvavimas jose.

2014 m. gruodžio 8 d. Apskaitos ir mokesčių komitetas kartu su LAR administracija ir Tarptautine teisės ir verslo aukštąja mokykla organizavo konferenciją „Euro įvedimas – iššūkiai įmonėms ir auditoriams“. Konferencijos tikslai buvo du: stiprinti bendradarbiavimą su aukštosiomis mokyklomis ir aptarti euro įvedimo problemas. Konferencijoje skaityti pranešimai tokiomis aktualiomis temomis:

- Euro įvedimo svarba Lietuvai
- Euro įvedimo teisiniai aspektai
- IT sprendimai įvedant eurą
- Mokesčiai ir euras
- Verslo apskaitos standartai ir euras

- Lietuva euro zonoje: privalumai ir rizikos
- Euro įvedimo ypatumai Lietuvos bankuose

9) Bendradarbiavimas su Lietuvos kino centru.

2015 m. sausio 6 d. įvyko AMK susitikimas su Lietuvos kino centro (LKC) ir Lietuvos Prodiuserių asociacijos atstovais. Buvo aptarti aktualūs klausimai, susiję su įsigaliojusios naujos pelno mokesčio lengvatos taikymu nuo 2014 metų. Inicijuotas LAR ir LKC bendradarbiavimo sutarties pasirašymas. Šiuo metu derinami su sutarties pasirašymu susiję aspektai.

10) Su apskaita ir mokesčiais susijusių klausimų nagrinėjimas el. paštu.

10.1. LR finansinės atskaitomybės įstatymo projektas.

Audito ir mokesčių komitetas el. paštu diskutavo dėl LR finansinės atskaitomybės įstatymo projekto, kuriame numatyta, kad įmonės norinčios dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, išskyrus mažos vertės pirkimus, privalės būti arba audituotos arba pasamdę finansinių ataskaitų atliktą auditorių peržvalgą. Apskaitos ir mokesčių komitetas sutinka su tokiu pakeitimu, tačiau ši prievolė numatyta viešųjų pirkimų įstatyme, ir, Apskaitos ir mokesčių komiteto nuomone, dėl to kils daug painiavos, nes viešuosiuose pirkimuose dalyvauja ir užsienio subjektai, o peržvalgos bus atliekamos lietuvių kalba. Todėl Apskaitos ir mokesčių komitetas pasiūlė perkelti peržvalgų nuostatas į LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą įtraukiant naują straipsnį ar papildant 20 straipsnį.

Atsižvelgdamas į tai, kad pagal įstatymo projektą numatoma išplėsti Audito ir apskaitos tarnybos (AAT) funkcijas – atlikti finansinių ataskaitų, teikiamų registrų centrui, peržiūrą, Apskaitos ir audito komiteto išreiškė nuomonę, kad auditoriai ir toliau turėtų vykdyti peržvalgos funkciją. Komiteto nuomone, AAT numatomos finansinių ataskaitų peržiūros dėl ribotų galimybių (papildomų biudžeto lėšų) ir dėl labai didelio kiekio numatomų tikrinti subjektų nebus efektyvios ir nepagerins finansinių ataskaitų kokybės, todėl Komitetas pateikė pasiūlymą skatinti verslininkus, kurie nori taupyti savo lėšas ir nedaryti peržiūrų, samdyti buhalterius profesionalus. Be to, taip bus skatinamas tokių buhalterių profesionalų atsiradimas.

10.2. Bendradarbiavimas su valstybinėmis institucijomis dėl apskaitos dokumentų pildymo.

2015 m. birželio 22 d. Apskaitos ir mokesčių komiteto atstovas dalyvavo AAT vykusiame susitikime, kurio tikslas buvo aptarti labai mažų įmonių trumpos pelno (nuostolių) ataskaitos pildymo rekomendacijas. AAT rekomendacijas ruošia.

2015 m. birželio 23 d. Apskaitos ir mokesčių komiteto atstovas dalyvavo LR Vyriausybės posėdyje, kuriame buvo svarstomas SAF-T failo pateikimo VMI aprašas. Nutarta papildyti aprašą. Išsamią SAF-T failo formavimo metodiką ir taisykles ruošia LR finansų ministerija ir valstybinė mokesčių inspekcija.

Apskaitos ir mokesčių komiteto uždaviniu išliks dalyvavimas apskaitą reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese. Jam įgyvendinti pasirinktos tokios priemonės:

1. Bendradarbiavimas su AAT dėl VAS tobulinimo.
2. Bendradarbiavimas su LR finansų ministerija dėl buhalterinės apskaitos sistemos tobulinimo.
3. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, tobulinimo.
4. Siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą, pakeitimų teikimas.

Kitas Apskaitos ir mokesčių komiteto uždavinys – dalyvavimas mokesčius reglamentuojančių teisės aktų, metodinių rekomendacijų tobulinimo procese. Šis uždavinys bus įgyvendinamas šiomis priemonėmis:

1. Bendradarbiavimas su Valstybine mokesčių inspekcija prie LR finansų ministerijos dėl mokesčių įstatymų komentarų rengimo, tobulinimo srityje.

2. Siūlymų dėl teisės aktų, reglamentuojančių mokesčius, pakeitimų teikimas.

Apskaitos ir mokesčių komitetas planuoja prisidėti nustatant mokesčių bei apskaitos problemines sritis. Šiuo tikslu bus nustatomi ir palaikomi ryšiai su verslo asocijuotomis struktūromis, bus bendradarbiaujama su Viešąja įstaiga „Lietuvos laisvosios rinkos institutas“ ir Mokestinių ginčų komisija prie LR Vyriausybės.

Apskaitos ir mokesčių komitetas dirba visiems LAR nariams ir yra atskaitingas LAR prezidiumui, todėl yra suplanuotos šios atskaitingumo LAR prezidiumui priemonės:

1) LAR prezidiumo pavesti darbai.

2) Gaunamų klausimų, pasiūlymų, pastabų analizė, apibendrinimas.

3) Kitų LAR komitetų pateiktos medžiagos nagrinėjimas, analizė, nuomonės pateikimas.

4) Ataskaitos apie Apskaitos ir mokesčių komiteto atliktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.

5) Darbų plano laikotarpiui nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. parengimas, pristatymas LAR prezidiumui.

10. AUDITORIŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS IR AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ MOKYMAS

10.1. Mokymo komiteto veikla

LAR narių ir auditorių padėjėjų mokymą organizuoja ir kuruoja Mokymo komitetas.

Mokymo komitetas, vykdydamas savo funkcijas, vadovaujasi LR audito įstatymu, LAR statutu, LAR prezidiumo nutarimais, Mokymo komiteto darbo reglamentu, TBF Tarptautiniu mokymosi pareiškimų vadovu ir kitais teisės aktais.

Mokymo komiteto darbo reglamente numatyti šie Mokymo komiteto tikslai:

- siekti tobulinti auditorių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemą;
- bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis bei visuomeninėmis organizacijomis auditorių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo klausimais.

Mokymo komitetas atlieka šias funkcijas:

- formuoja LAR mokymo veiklos strategiją bei siūlo jos įgyvendinimo priemones ir uždavinius;
- koordinuoja bei kontroliuoja auditorių ir auditoriaus padėjėjų mokymą LAR;
- koordinuoja ir kontroliuoja kvalifikacijos kėlimą LAR;
- nustato kvalifikacijos kėlimo formas ir metodus, rengia LAR kvalifikacijos kėlimo programas ir teikia jas tvirtinti LAR prezidiumui;
- nustato kvalifikacinius reikalavimus kvalifikacijos kėlimo programos dėstytojams;
- teikia pasiūlymus LAR prezidiumui dėl kvalifikacijos kėlimo įkainių;
- analizuoja pastabas bei pasiūlymus dėl Mokymo komiteto veiklos ir priima reikiamus sprendimus;
- teikia pasiūlymus dėl auditorių mokymą ir kvalifikacijos kėlimą reglamentuojančių ar susijusių teisės aktų tobulinimo;
- teikia pasiūlymus dėl auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo programos pakeitimo ar tobulinimo;

- teikia išaiškinimus ar atsakymus į LAR prezidiumo, LAR direktoriaus, kitų LAR organų ir LAR narių paklausimus dėl auditorių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo;
- vykdo kitas funkcijas, susijusias su Mokymo komiteto ir LAR tikslų siekimu.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo organizuojami 9 Mokymo komiteto posėdžiai įvyko 7 Mokymo komiteto posėdžių, iš kurių 4 buvo organizuojami elektroniniu paštu.

4 lentelė. Mokymo komiteto posėdžiuose svarstyti klausimai.

Eil. Nr.	Posėdžio data	Priimti sprendimai
1	2014-09-10 Nr. 5	Pritarta Mokymo komiteto darbo plano laikotarpiui nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. iki 2014 m. rugpjūčio 31 d. įvykdymui. Pritarta Mokymo komiteto darbo planui laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Pritarta Mokymo komiteto veiklos ataskaitai už laikotarpį nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. iki 2014 m. rugpjūčio 31 d. Patvirtinta 2014 m. Palangoje, Kaune ir Vilniuje LAR organizuojamų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų temos. Įskaityta į auditorių kursų valandų skaičių: 10 auditorių už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 1 auditorius už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dėstymas ne LAR). Atidėtas 1 auditoriaus prašymo nagrinėjimas (straipsniai). Patvirtinta 5 auditoriaus padėjėjų praktika. Svarstyta klausimas dėl Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo.
2	2014-12-13 Nr. 7	Patvirtinta 2014 m. Kaune ir Vilniuje LAR organizuojamų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų temos. Svarstyta klausimas dėl Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo. Įskaityta į auditorių kursų valandų skaičių: 1 auditoriui už 2013 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 36 auditoriams už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 1 auditoriui už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dėstymas ne LAR); 1 auditoriui už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (straipsniai); 1 auditoriui už 2014 m. kituose profesinės kvalifikacijos tobulinimo atvejuose. 2 auditoriai atleisti nuo 2014 ir 2015 m. auditorių kursų ir (arba) išeito lygiaverčio kursų valandų. Patvirtinta Mokymo komiteto ataskaita „2013 m. atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimas“.
3	2015-01-15 22 Nr. 1	Svarstyta klausimas dėl 2014 m. LAR organizuojamų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų. Svarstyta klausimas dėl Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo. Įskaityta į auditorių kursų valandų skaičių:

		14 auditorių už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 1 auditoriui už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dėstymas ne LAR); 1 auditoriui už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (straipsniai). 1 auditorius atleistas nuo 2014 m. auditorių kursų ir (arba) išeito lygiaverčio kursų valandų.
4	2015-03-04 Nr.2	Įskaityta į auditorių kursų valandų skaičių: 2 auditoriams už 2013 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 58 auditoriams už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą ne LAR organizuojamuose kursuose; 3 auditoriams už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dėstymas ne LAR); 4 auditoriams už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (straipsniai); 1 auditoriui už 2014 m. kituose profesinės kvalifikacijos tobulinimo atvejuose; 39 auditoriams už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dalyvavimas LAR kolegialių organų veikloje); 16 auditorių už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (dėstymas LAR organizuojamuose kvalifikacijos kėlimo kursuose, mokymuose, seminaruose); 12 auditorių už 2014 m. profesinę kvalifikaciją keltą iš dalies prilyginamuose auditorių kursuose (auditoriaus vardas LAR buvo suteiktas 2014 m.). 1 auditoriaus netenkintas prašymas įskaityti į 2014 m. auditorių kursų valandų skaičių (dėstymas ne LAR).
5	2015-05-11 Nr. 3	Patvirtinta 30 auditoriaus padėjėjų praktika ir nepatvirtinta 5 auditoriaus padėjėjų praktika.
6	2015-06-16 Nr. 4	Svarstytas 1 auditoriaus skundas.
7	2015-06-23 29 Nr. 5	Svarstyta klausimas dėl LAR interneto svetainės patobulinimo. Svarstytas klausimas dėl Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo. Svarstytas klausimas dėl auditorių apklausos. Patvirtinta 1 auditoriaus padėjėjo praktika.

Mokymo komitetas parengė ataskaitą „2014 m. atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimas“.

Mokymo komitetas parengė darbo planą laikotarpiui nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d., kuriame yra detalesnė informacija apie numatomus Mokymo komiteto darbus.

Pagrindiniu Mokymo komiteto uždaviniu yra siekti tobulinti auditorių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemą. Šis uždavinys bus įgyvendinamas prižiūrint ar auditoriai laikosi LR audito įstatymo 28 str. ir 2013 m. sausio 21 d. LAR prezidiumo patvirtino Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo reikalavimų.

Mokymo komitetas ateinančiu ataskaitiniu laikotarpiu planuoja ir toliau tęsti arba pradėti naują bendradarbiavimą su valstybinėmis institucijomis bei visuomeninėmis organizacijomis auditorių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo klausimais.

Mokymo komitetas yra užsibrėžęs tobulinti Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą.

Mokymo komitetas dirba visiems LAR nariams ir yra atskaitingas LAR prezidiumui, todėl yra suplanuotos šios atskaitingumo LAR prezidiumui priemonės:

1) Parengti Mokymo komiteto metų darbo planą laikotarpiui nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. iki 2017 m. rugpjūčio 31 d.
2) Peržiūrėti Mokymo komiteto darbo reglamentą.
3) Aptarti Mokymo komiteto darbo kryptis su LAR prezidiumu.
4) Parengti ir pateikti LAR prezidiumui ataskaitą apie nuveiktą darbą per ataskaitinį laikotarpį nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. iki 2016 m. rugpjūčio 31 d.

10.2. Auditorių kvalifikacijos kėlimas

Pagal LR audito įstatymo 28 str. auditorius privalo nuolat kelti profesinę kvalifikaciją auditorių KKK, t. y. per kiekvienus vienus paskui kitus einančius trejus metus išklausyti ne mažiau kaip 120 valandų kursų arba išeiti lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą. Įgyvendindami LR audito įstatymo reikalavimus, LAR kiekvienais metais organizuoja KKK.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR narių kvalifikacijos kėlimas buvo organizuojamas, vadovaujantis su AAT 2012 m. gruodžio 20 d. suderintu ir LAR prezidiumo 2013 m. sausio 21 d. patvirtinu Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu.

Prašymai dėl kvalifikacijos kėlimo valandų, išklausytų po 2013 m. sausio 1 d., buvo nagrinėjami pagal Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą, kuris buvo patvirtintas LAR prezidiumo 2013 m. sausio 21 d.

LAR 2014 metais pasiūlė KKK organizuoti 64 temomis. Iš pasiūlytų 64 temų KKK buvo suorganizuoti 48 temomis.

LAR 2014 metais surengė 48 (2013 m. – 48, 2012 m. – 66) KKK mokymus, iš kurių 37 (2012 m. – 40, 2011 m. – 32) skirtingomis temomis. Bendra kursų trukmė – 382 val., (2013 m. – 378, 2012 m. – 484) iš jų:

- ✓ privalomosios dalies – 28 / 236 val. (2013 m. – 26 / 216 val., 2012 m. – 39 / 280 val.)
- ✓ pasirenkamosios dalies –20 /146 val. (2013 m. – 22 / 162 val., 2012 m. – 27 / 204 val.)

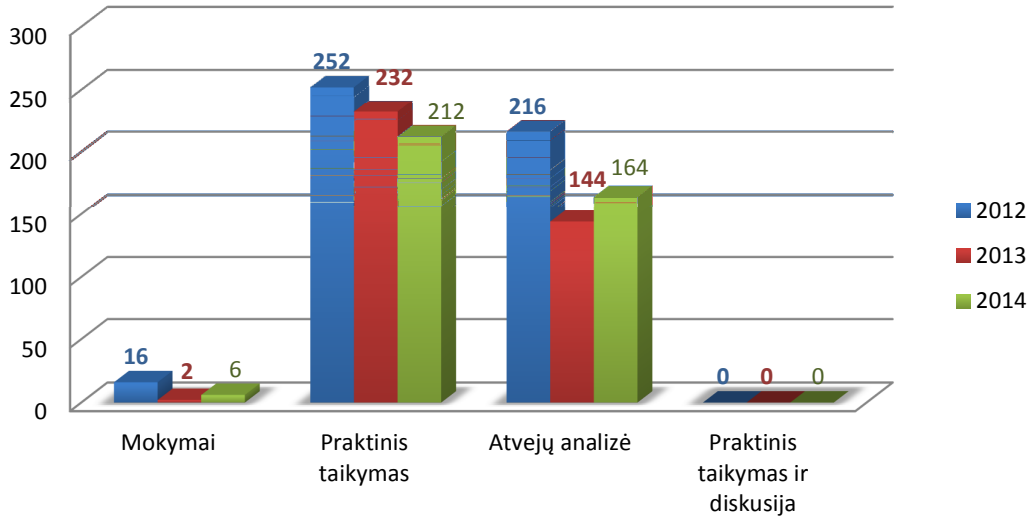
Ataskaitiniu laikotarpiu KKK buvo organizuojami Palangoje, Kaune ir Vilniuje.

2007 metais LAR įdiegė skirtingų mokymosi metodų taikymą. Atsižvelgiant į tai 2014 metais KKK, kurių trukmė 382 val., buvo organizuoti pagal tokius metodus (žr. 12 pav.):

- ➢ mokymai – 6 val.;
- ➢ praktinis taikymas –212 val.;
- ➢ atvejų analizė – 164 val.;
- ➢ praktinis taikymas ir diskusija – 0 val.;
- ➢ temos, taikant diskusijų metodą, organizuojamos nebuvo.

12 pav. 2012–2014 metų KKK pasiskirstymas pagal mokymosi metodą (valandomis).

2014 m. KKK pasiskirstymas pagal mokymosi metodą (valandomis). Palyginimas su 2014 m. ir 2012 m.

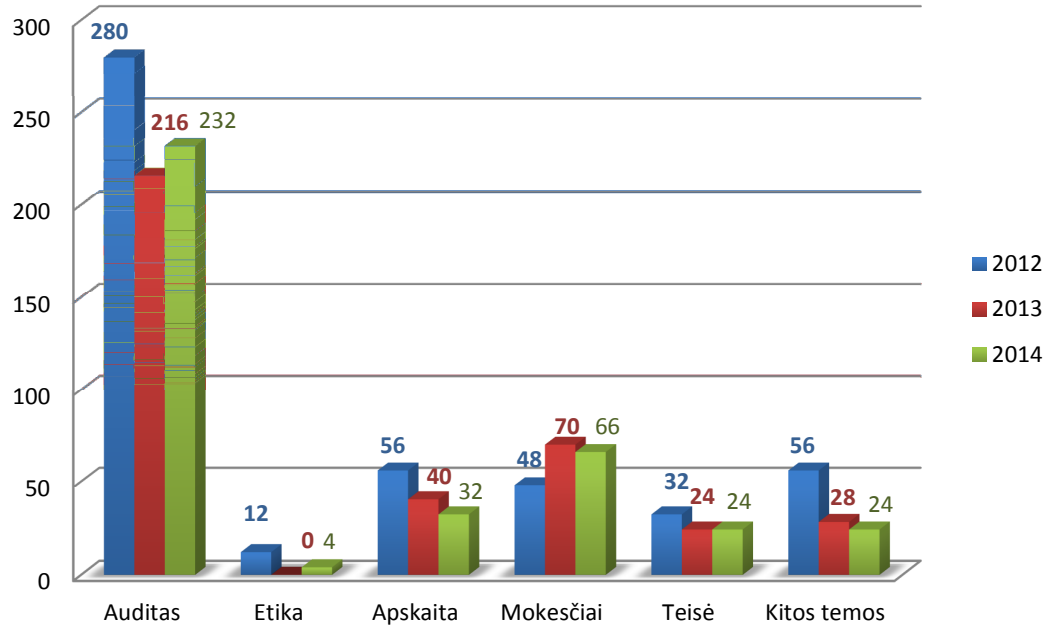


2014 metais LAR organizuoti KKK, kurių trukmė 382 val., pagal temas pasiskirstė taip (žr. 13 pav.):

- auditas – 232 val.;
- etika – 4 val.;
- apskaita – 32 val.;
- mokesčiai – 66 val.;
- teisė – 24 val.;
- kitos temos – 24 val.

13 pav. 2012–2014 metų KKK pasiskirstymas pagal temas (valandomis).

2014 m. KKK pasiskirstymas pagal temas (valandomis). Palyginimas su 2014 m. ir 2012 m.



LAR organizuojamų KKK metu buvo gautos 773 nevardinės anketos (tai sudaro 86 proc. visų dalyvių skaičiaus) (2013 metais 943 / 81 %, 2012 metais 1370 / 88 %). Remiantis KKK dalyvių pateiktomis anketomis, KKK organizavimo kokybė buvo įvertinta 5,35 balo (2013 m. – 4,80 balo, 2012 metais – 5,10 balo), mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 6, taip pat:

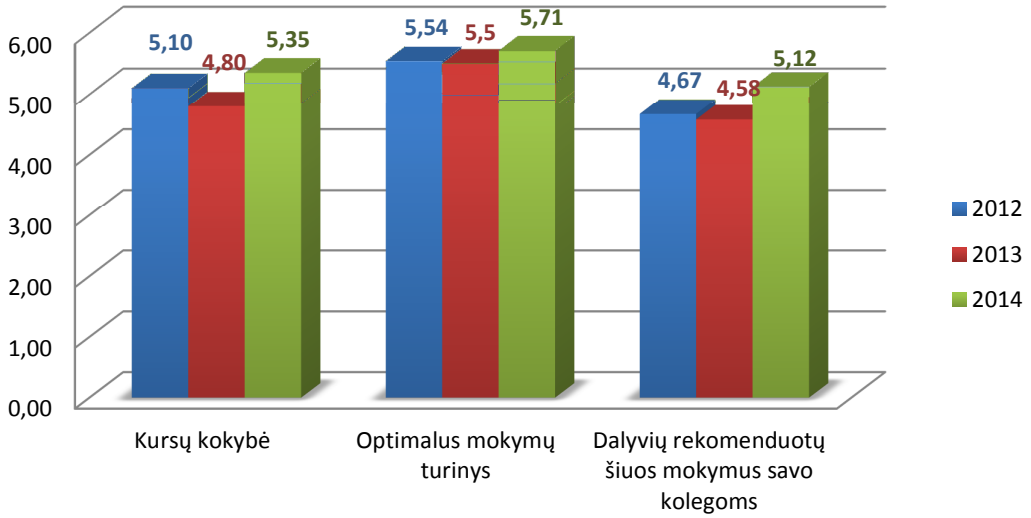
- 95,21 % (kas sudarytų 5,71 balo) mokymų turinį įvertino kaip „optimalų“ (2013 m. – atitinkamai 91,70 %, 5,50 balo, 2012 m. – atitinkamai 92,30 %, 5,54 balo);
- 85,32 % (kas sudarytų 5,12 balo) dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms (2013 m. – atitinkamai 73,20 %, 4,58 balo, 2012 m. – atitinkamai 77,90 %, 4,67 balo).

Iš pateiktų 773 (100 %) užpildytų anketų, gauti 107 (14 %) atsiliepimai ir siūlymai dėl 2015 metų KKK organizavimo.

Pastebima teigiama KKK vertinimo tendencija, todėl būtų galima teigti, kad LAR įvertina gautas pastabas ir deda visas pastangas tinkamai KKK kokybei užtikrinti.

14 pav. 2012–2014 m. KKK dalyvių išreikštos nuomonės dėl KKK kokybės įvertinimo (balais).

2014 m. KKK dalyvių išreikštos nuomonės dėl KKK kokybės, įvertinimo (balais).



Ataskaitiniu laikotarpiu KKK iš viso dėstė 18 (2013 m. – 23, 2012 m. – 17) lektoriai, iš jų:
- 9 auditoriai (iš kurių 3 dėstantys aukštosiose mokyklose);
- 2 dėstytojai iš aukštųjų mokyklų;
- 1 iš Audito ir apskaitos tarnybos;
- 1 iš Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos;
- 2 iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR finansų ministerijos;
- 1 iš Mokestinių ginčų komisijos prie LR Vyriausybės;
- 2 – kiti.

2014 metais KKK anketose dalyviai 5,5 (2013 m. – 5,2; 2012 m. – 5,4) balo (min. 1 / maks. 6) įvertino lektorių sugebėjimą suprantamai išdėstyti kursų medžiagą, išklausyti ir atsakyti į iškilusius klausimus kursų medžiagos parengimo kokybę, kaip kursai atitinka mokymų pobūdį, ar lektorius atviras diskusijoms, dalyvių mintims ir požiūriams.

Susisteminus 2014 metų gautus atsiliepimus dėl KKK lektorių ir jų dėstytų temų vertinimo (bendras privalomų ir pasirenkamų temų dėstymas išvedus vidurkį), daugiausiai balų surinko (iš 6 galimų):

- Lina Vosylienė – 5,45 balo;
- Simonas Rimašauskas – 5,40 balo;
- Jonas Akelis – 5,33 balo.

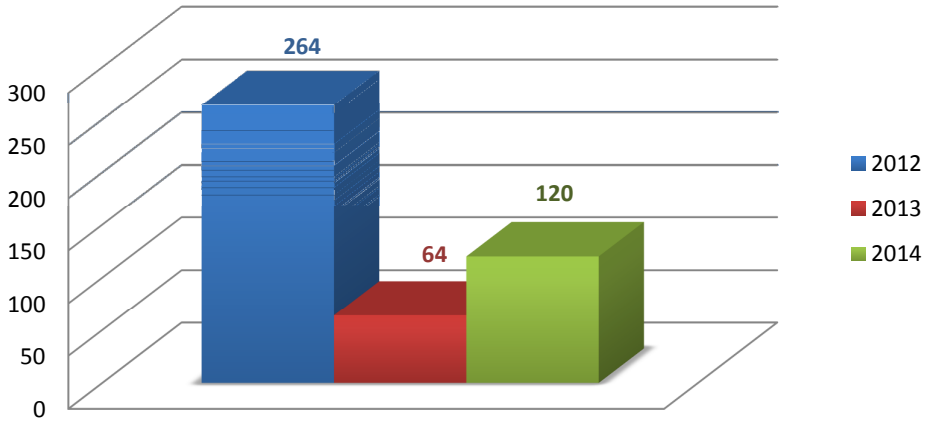
Susisteminus 2014 metų gautus atsiliepimus dėl KKK pagal temos aktualumą bei dėstytoją, geriausiai buvo įvertintos šios 3 temos ir jų dėstytojai:

- 5,48 balo – Mindaugas Jukna, tema „Auditoriaus išvados modifikavimas“, kursai vyko Vilniuje;
- 5,45 balo – Lina Vosylienė, tema „Mokestiniai ginčai – PVM, PM, GPM ir Akcizų įstatymų nuostatų taikymas“, kursai vyko Vilniuje;
- 5,43 balo – Artūras Kapitanovas, tema „Euro įvedimas ir mokesčiai“, kursai vyko Kaune.

10.3. Kvalifikacijos kėlimo kursų užskaitymas

Vadovaujantis Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, per ataskaitinį laikotarpį 12 asmenų, kuriems atestuoto auditoriaus vardas LAR buvo suteiktas 2014 metais, kvalifikacijos kėlimas 2014 metais nėra privalomas tomis LAR patvirtintomis Kvalifikacijos kėlimo programų temomis, iš kurių jie 2014 metais laikė ir išlaikė egzaminus atestuoto auditoriaus vardui gauti. Šiems auditoriams buvo užskaitytos 120 valandų KKK, iš jų – 16 val. iš I (privalomosios) dalies, 104 val. iš II (pasirenkamosios) dalies (žr. 15 pav.).

15 pav. Asmenims, kuriems auditoriaus vardas LAR buvo suteiktas 2014 metais, užskaitytos KKK valandos tais metais. Palyginimas su 2013 m. ir 2012 m.



10.4. Ne LAR organizuojami kursai

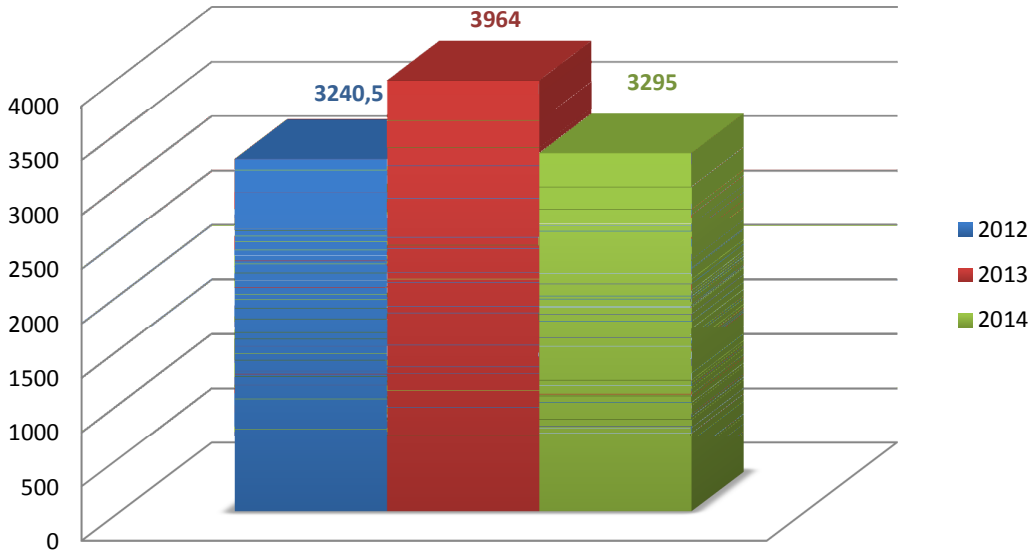
Pagal Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašo reikalavimus auditoriai teikė prašymus dėl 2014 metų profesinės kvalifikacijos kėlimo ne LAR organizuojamuose kursuose ir dėl lygiaverčio kurso įskaitymų į auditorių kursų valandų skaičių.

Vadovaujantis Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, Mokymo komitetas 128 auditoriams už 2014 metus įskaitė iš viso 3 295 val., iš jų 1 400 val. iš I (privalomosios) dalies ir 1 895 val. iš II (pasirenkamosios) dalies, auditorių išklausytas valandas ne LAR organizuojamuose kursuose.

2014 metais auditorių, profesinę kvalifikaciją kėlusių ne LAR organizuojamuose kursuose ir kuriems šie kursai buvo įskaityti į auditorių kursų valandas, palyginimas su 2013 m. ir 2012 m. atsispindi 16 ir 17 paveiksluose.

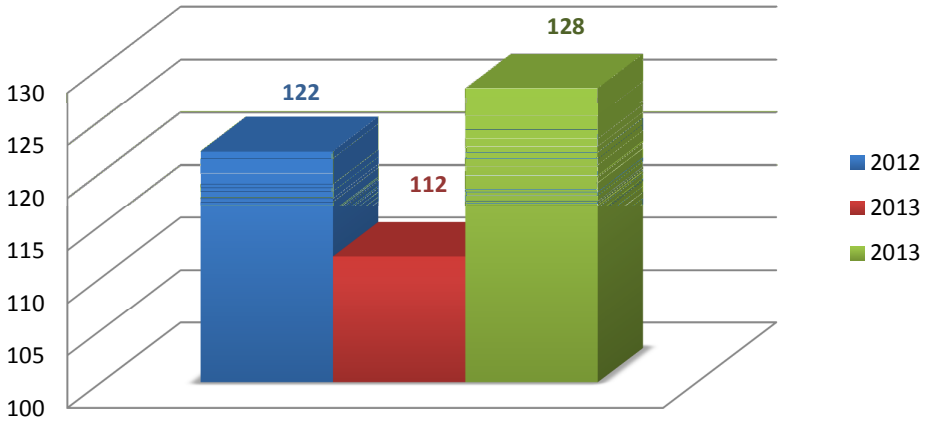
16 pav. 2012–2014 metais į auditorių kursų valandas įskaitytų ne LAR organizuojamų kursų valandų skaičius.

Ne LAR organizuojami kursai (auditorių pateikusių prašymus ir kuriems įskaityta į auditorių kursų valandas) valandomis. Palyginimas su 2013 m. ir 2012 m.



17 pav. 2012–2014 metais į auditorių kursų valandas įskaitytų ne LAR organizuojamų kursų skaičius. Palyginimas su 2013m. ir 2012 m.

Ne LAR organizuojami kursai (auditorių pateikusių prašymus ir kuriems įskaityta į auditorių kursų valandas). Palyginimas su 2013 m. ir 2012 m.



10.5. Lygiavertis kursas

Vadovaujantis Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, Mokymo komitetas už 2014 metus 79 auditoriams lygiavertį kursą įskaitė kaip kvalifikacijos kėlimą: iš viso 1 920 val., iš jų 989,5 val. iš I (privalomosios) dalies ir 930,5 val. iš II (pasirenkamosios) dalies.

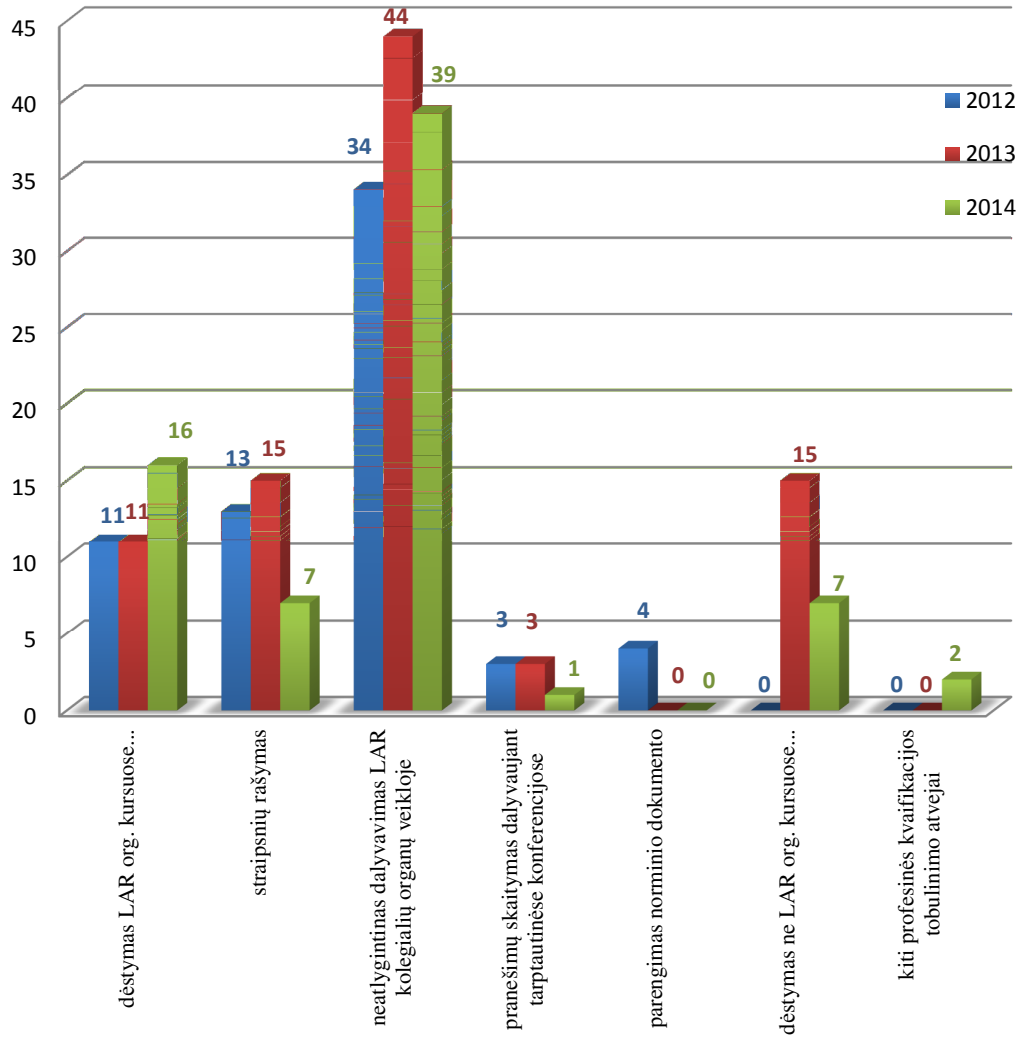
Lygiavertis kursas buvo įskaitytas:

- 16 auditorių, 2014 metais dėsčiusių LAR organizuojamuose KKK, auditorių kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose, padėjėjų mokymuose (iš viso įskaityta – 1 148 val., iš jų 652 val. iš I (privalomosios) dalies ir 496 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 7 auditoriams, parašiusiems straipsnius (iš viso įskaityta – 201 val., iš jų 21 val. iš I (privalomosios) dalies ir 180 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 39 auditoriams, neatlygintinai dalyvavusiems LAR kolegialių organų veikloje (iš viso įskaityta – 446 val., iš jų 276 val. iš I (privalomosios) dalies ir 170 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 1 auditoriui, skaičiusiam pranešimus tarptautinėse konferencijose (iš viso įskaityta – 8 val., iš jų 7,5 val. iš I (privalomosios) dalies ir 0,5 val. iš II (pasirenkamosios) dalies);
- 7 auditoriams už dėstymą 2014 metais ne LAR organizuojamuose auditorių kursuose, suaugusiųjų mokymuose aukštosiose universitetinėse mokymo įstaigose, mokymuose ar seminaruose (iš viso įskaityta – 109 val., iš jų 25 val. I (privalomosios) dalies ir 84 val. iš II (pasirenkamosios) dalies).

2014 metais auditorių išeitų lygiaverčių kursų įskaitymo palyginimas su 2013 ir 2012 metais atsispindi 18 paveiksle ir 5 lentelėje:

18 pav. 2012–2014 metais auditorių, kuriems į auditorių kursų valandas buvo įskaitytas lygiavertis kursas, skaičius.

Lygiavertis kursas (auditorių skaičius).
Palyginimas su 2013 m. ir 2012 m.



5 lentelė. 2014 metais auditorių išeitų lygiaverčių kursų įskaitymo palyginimas su 2013 ir 2012 metais.

Lygiavertis kursas	2014				2013				2012			
	Auditorių skaičius, kuriems MK įskaitė	MK įskaityta valandų			Auditorių skaičius, kuriems MK įskaitė	MK įskaityta valandų			auditorių skaičius, kuriems MK įskaitė	MK įskaityta valandų		
		iš viso	I dalis	II dalis		iš viso	I dalis	II dalis		iš viso	I dalis	II dalis
Dėstymas LAR organizuojamuose kursuose, mokymuose, seminaruose	16	1 148	652	496	11	704	528	176	11	360	247	113
Straipsnių rašymas	7	201	21	180	15	460	35	425	13	407	291	116
Neatlygintinas dalyvavimas LAR kolegialių organų veikloje	39	446	276	170	44	404	206	198	34	411	168	243
Pranešimų skaitymas dalyvaujant tarptautinėse konferencijose	1	8	7,5	0,5	3	21	2	19	3	56	24	32
Parengimas norminio dokumento	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0	17	17
Dėstymas ne LAR organizuojamuose auditorių kursuose...	7	109	25	84	15	176	46	130	-	-	-	-
Kėlė kitokiais profesinės kvalifikacijos tobulinimo atvejais	2	8	8	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso	**x**	**1 920**	**989,5**	**930,5**	**x**	**1 765**	**817**	**948**	**x**	**1 251**	**730**	**521**

2014 metais Mokymo komitetas, vadovaudamasis Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu, dėl įvairių pirmiau paminėtų priežasčių auditoriams įskaitė 14 615 valandų į KKK valandas (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. Mokymo komiteto auditoriams įskaitytos išklausytos valandos į KKK valandas.

Ne LAR kursų pavadinimas	KKK valandos išklausytos ES projekto mokymuose arba MK įskaityta valandos 2014 m.	KKK valandos MK įskaityta valandos 2013 m.	KKK valandos išklausytos ES projekto mokymuose arba MK įskaityta valandos 2012 m.
Auditoriai, kuriems buvo suteiktas auditoriaus vardas 2014 m.	120val. (16 / 104)	64val. (16 / 48)	264val. (144 / 120)
ES projekto mokymai	9 280 val. (4 448 / 4 832)	-----	2 160 val. (864 / 1 296)
Ne LAR kursai	3 295 val. (1 400 / 1 895)	3 964 val. (1 523,5 / 2 440,5)	3 240,5 val. (1 949,5 / 1 291)
Lygiavertis kursas	1 920 val. (989,5 / 930,5)	1 765 val. (817 / 948)	1 251 val. (730 / 521)
	14 615 val. (6 853,5 / 7 761,5)	**5 793 val. (2 356,5 / 3 436,5)**	**6 915,5 val. (3 687,5 / 3 228)**

10.6. 2014 metų kvalifikacijos kėlimo valandos

2014 m. gruodžio 31 d. auditorių sąraše buvo 375 auditoriai, iš jų 2014 metais kvalifikaciją skirtingais būdais kėlė 304 auditoriai ir 71 auditorius nekėlė kvalifikacijos.

10.7. 2012–2014 trimečio kvalifikacijos kėlimo valandų skaičiavimas

Auditoriai per 2012–2014 trimetį privalėjo išklausyti ne mažiau kaip 120 valandų auditorių kursų, iš kurių ne mažiau kaip 48 valandas audito ir (ar) profesinės etikos temomis (I (privalomoji) dalis).

Toliau pateikiama informacija pagrįsta 2015 m. rugsėjo 5 d. duomenimis.

Iš 369 auditorių 282 auditoriai per 2012–2014 trimetį išklausė ne mažiau kaip 120 valandų kursų ir (ar) išėjo lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. Auditorių per 2012–2014 trimetį išklausytos kvalifikacijos kėlimo valandos arba išeitas lygiavertis profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursas

Atitinka arba neatitinka LR audito įstatymo 28 str. 1 d.	Atitinka arba neatitinka TVARKOS 6 punkto reikalavimą (48 val.)	Auditorių skaičius
120 val. TAIP		**282**
120 val. TAIP	48 val. TAIP	**274**
120 val. TAIP	48 val. NE	**8**
120 val. TAIP	48 val. NE<=8 val.	**8 (iš 8)**

Iš 369 auditoriai 87 auditoriai per 2012–2014 trimetį išklausė mažiau nei 120 valandų kursų ir (ar) išėjo lygiavertį profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą (žr. 8 lentelę).

8 lentelė. Auditoriai per 2012–2014 trimetį neišklausę kvalifikacijos kėlimo valandų arba neišėję lygiaverčio profesinės kvalifikacijos tobulinimo kurso

Atitinka arba neatitinka LR audito įstatymo 28 str. 1 d.	**Auditorių skaičius**
120 val. NE	**87**
120 val. NE <=8 val.	**22**
120 val. NE >8 val.	**65**
120 val. NE >8 val.	**29 (iš 65)**
120 val. NE >8 val. Pateisinamos priežastys: - auditoriams išlaikiusiems egzaminus KKK privaloma nuo 2013 m., 2014 m. arba tik nuo 2015 m.; - auditorės, kurios yra nėštumo ir gimdymo atostogose ar vaikų priežiūros atostogose iki 3 m.; - auditoriai, atleisti nuo KKK	**32 (iš 65)**

Atsižvelgiant į tai, kad pakankamai reikšminga auditorių dalis nepakankamai kėlė profesinę kvalifikaciją, nuspręsta kreiptis į Etikos komitetą, kad šis įvertintų, ar auditoriai, kurie nepakankamai išklausė kvalifikacijos kėlimo valandų, nepažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso.

10.8. Auditorių kontrolierių rengimas ir kvalifikacijos kėlimas

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR organizavo specialius auditorių kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursus, kurie buvo organizuojami vadovaujantis 2010 m. balandžio 14 d. AAT patvirtintu Reikalavimų auditoriams kontrolieriams, auditorių kontrolierių parinkimo, rengimo ir kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašu. Lietuvoje peržiūras atlieka AAT patvirtinti auditoriai kontrolieriai, kurie prieš pradėdami peržiūras turi išklausyti ne mažiau kaip 20 valandų kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursų.

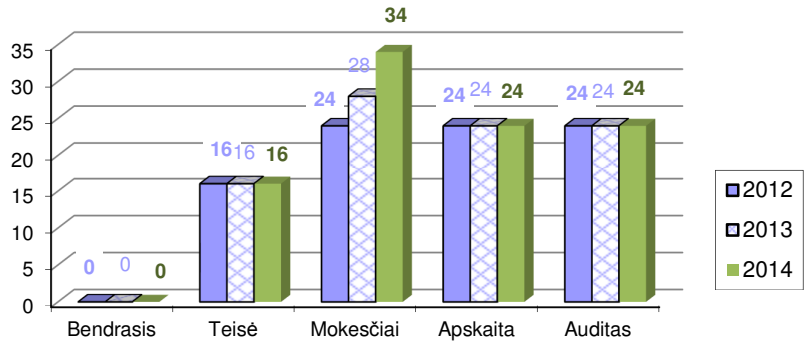
2015 m. rugpjūčio 4–5 dienomis įvyko 20 valandų trukmės auditorių kontrolierių rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursai. Auditoriaus kontrolieriaus rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose dėstė 2 auditoriai: vienas iš jų – AAT atstovas, kitas – lektorius, turintis 12 metų patirtį audito srityje dirbant tiek su Lietuvos, tiek su užsienio įmonėmis. Auditoriaus kontrolieriaus rengimo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose dalyvavo 4 auditoriai kontrolieriai.

10.9. Auditoriaus padėjėjų mokymas

2014 metais iš viso buvo suorganizuota 5 auditoriaus padėjėjų mokymai, iš kurių įvyko visi 5 auditoriaus padėjėjų mokymai 5 temomis, kurių bendra trukmė buvo 98 valandos. Auditoriaus padėjėjų mokymuose dėstė 3 auditoriai: 1 universiteto dėstytojas ir 2 teisininkai.

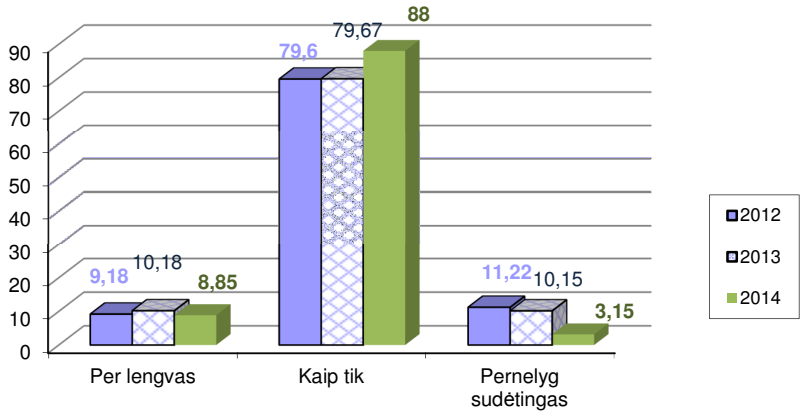
19 paveiksle matyti 2012–2014 metų auditoriaus padėjėjų mokymų pasiskirstymas pagal temas.

19 pav. 2012–2014 metų auditoriaus padėjėjų mokymų valandų pasiskirstymas pagal temas.



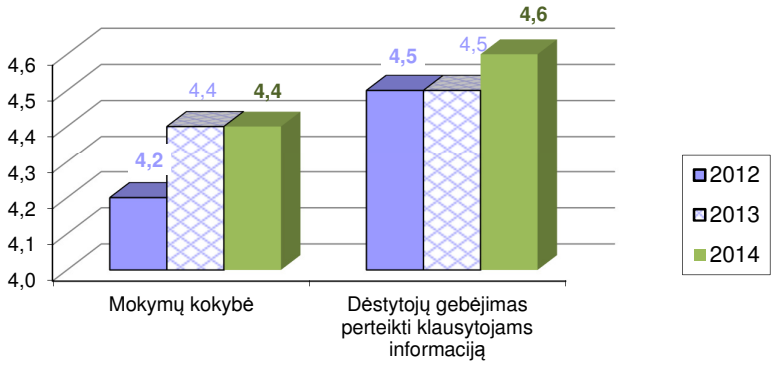
LAR organizuojamuose auditoriaus padėjėjų mokymuose dalyvavo 40 dalyvių, 38 mokymo dalyviai (tai sudaro 95 proc. visų dalyvių skaičiaus) išreiškė savo nuomonę dėl auditoriaus padėjėjų mokymo kokybės ir dėstytojų gebėjimo perteikti klausytojams informaciją. Apklausos dalyviai mokymų kokybę įvertino 4,4 balo (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5), 88 proc. mokymų turinį įvertino „kaip tik“ ir 85,8 proc. dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms. Dėstytojų gebėjimas perteikti klausytojams informaciją įvertintas 4,6 balais (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5). 20 paveiksle matyti, kaip kito mokymų turinio įvertinimas, procentais, lyginant 2014 metus su 2013 ir 2012 metais.

20 pav. 2012–2014 metų auditoriaus padėjėjų mokymų turinio įvertinimo (proc.) palyginimas.



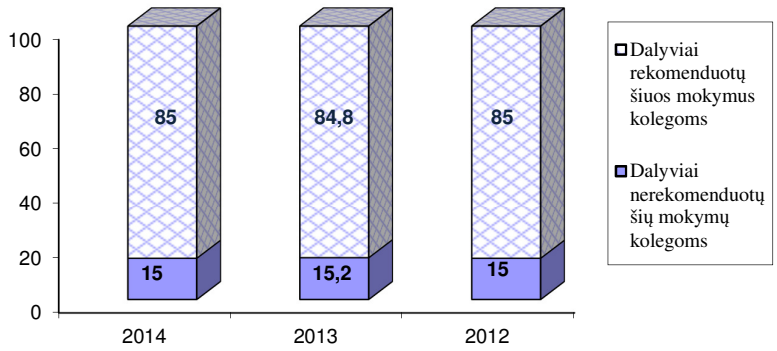
Kaip kito mokymų kokybės ir dėstytojų gebėjimai perteikti klausytojams informaciją balais (mažiausias įvertinimas 1, didžiausias – 5) matyti 21 paveiksle.

21 pav. 2012–2014 metų mokymų kokybės ir dėstytojų gebėjimo perteikti klausytojams informaciją (balais nuo mažiausio 1 iki didžiausio 5) palyginimas.



Kaip kito ir kiek dalyvių rekomenduotų šiuos mokymus savo kolegoms procentais, matyti 22 paveiksle.

22 pav. 2012–2014 metais mokymų dalyvių, išsakytos nuomonės (proc.) dėl mokymų rekomendavimo kolegoms.



2014 m. vasario 24 d. LAR prezidiumas patvirtino naują Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo redakciją, pagal kurią, kaip ir anksčiau, auditoriaus padėjėjas, iki jam bus suteiktas auditoriaus vardas, per kiekvienus auditoriaus padėjėjo praktikos metus turi išklausyti ne mažiau kaip 40 mokymo valandų šiose srityse: auditas, profesinė etika, apskaita, mokesčiai, teisė, informacinės technologijos, ekonomika, matematika, statistika, finansų ir veiklos valdymas. Auditoriaus padėjėjas, remdamasis Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka, turi pateikti LAR pažymą apie praktikos atlikimą, kurioje turi būti nurodyta informacija apie auditoriaus padėjėjo dalyvavimą mokymuose, pridedant patvirtinančių dokumentų kopijas. Informacija apie auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimą perduodama Mokymo komitetui, kuris priima sprendimą dėl informacijos apie auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimo patvirtinimą.

11. TEISMINIAI GINČAI

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR dalyvavo šiuose teisminiuose ginčuose:

- atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą;
- trečiuoju asmeniu dėl AAT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą ir atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AAT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą;
- atsakovu dėl Auditorių garbės teismo priimto sprendimo skirti auditoriui nuobaudą – įspėjimą;
- atsakovu dėl LAR prezidiumo sprendimo sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą, nes auditorius nesudarė sąlygų AAT atlikti tyrimo;
- dvejose bylose trečiuoju suinteresuotu asmeniu dėl AAT priimtų sprendimų skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą;
- atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AAT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą;
- atsakovu dėl AAT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą ir atsakovu dėl priimto sprendimo panaikinti auditoriaus vardą dėl AAT priimto sprendimo skirti drausminę nuobaudą.

2013 m. vasario mėn. LAR narys Antanas Šiupienius Vilniaus apygardos teismui apskundė Auditorių garbės teismo 2012 m. gruodžio 13 d. priimtą sprendimą pripažinti, kad LAR narys Antanas Šiupienius pažeidė TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1 dalį ir LR audito įstatymo 28 str. 1 d. reikalavimus ir vadovaujantis LR audito įstatymo 59 str. 2 d. 1 p. skirti LAR nariui Antanui Šiupieniui nuobaudą – įspėjimą. 2013 m. kovo mėn. Vilniaus apygardos administracinis teismas nutarė atnaujinti LAR nario Antanui Šiupieniui terminą skundui paduoti ir priėmė minėtą skundą nagrinėjimui. 2013 m. gegužės mėn. Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė panaikinti Auditorių garbės teismo 2013 m. gruodžio 13 d. priimtą sprendimą dėl nuobaudos skyrimo LAR nariui Antanui Šiupieniui ir perduoti drausmės bylą nagrinėti iš naujo Auditorių garbės teismui. LAR apeliacine tvarka nesikreipė dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo priimto sprendimo pakeitimo. 2013 m. rugpjūčio 29 d. posėdyje Auditorių garbės teismas iš naujo nagrinėjo LAR nario Antano Šiupieniaus drausmės bylą dėl 2009–2011 metais neišklausytų 120 val. kvalifikacijos kėlimo kursų ir (arba) neišeito lygiaverčio profesinės kvalifikacijos tobulinimo kurso. Atsižvelgdamas į naujai paaiškėjusias aplinkybes ir Mokymo komiteto priimtą nutarimą, Auditorių garbės teismas nusprendė pripažinti, kad LAR narys Antanas Šiupienius pažeidė Buhalterių profesionalų etikos kodekso 150.1 dalį ir LR audito įstatymo 28 str. 1 d. reikalavimus, ir, vadovaudamasis LR audito įstatymo 59 str. 2 d. 1 p., nusprendė skirti LAR nariui Antanui Šiupieniui nuobaudą – įspėjimą. LAR narys Antanas Šiupienius apskundė Auditorių garbės teismo 2013 m. rugpjūčio 29 d. posėdyje priimtą sprendimą skirti nuobaudą. 2014 m. gegužės 2 d. byla buvo perduota nagrinėti Lietuvos Vyriausiajam administraciniam teismui. 2015 m. vasario 24 d. Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas nusprendė atmesti Lietuvos auditorių rūmų apeliacinį skundą ir palikti nepakeistą Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014 m. balandžio 11 d. sprendimą panaikinti Auditorių garbės teismo 2013 m. gruodžio 13 d. priimtą sprendimą dėl nuobaudos skyrimo LAR nariui Antanui Šiupieniui.

2013 m. liepos mėn. LAR narys Aleksandr Kaveckij Vilniaus miesto apylinkės teismui pateikė skundą, kuriuo prašoma pripažinti niekiniu ir negaliojančiu *ab initi*o LAR prezidiumo sprendimą sustabdyti LAR nario Aleksandr Kaveckij auditoriaus pažymėjimo galiojimą ir įspėti LAR narį Aleksandr Kaveckij, kad jo auditoriaus pažymėjimo galiojimas bus panaikintas, jeigu jis per du mėnesius nuo LAR prezidiumo priimto sprendimo sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą nesudarys sąlygų AAT atlikti tyrimo, taip pat buvo prašoma taikyti laikinąsias apsaugos priemones. 2013 m. liepos 4 d. Vilniaus miesto apylinkės teismas nutarė LAR nario Aleksandr Kaveckij prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo tenkinti ir LAR prezidiumo sprendimo, sustabdyti LAR nario Aleksandr Kaveckij auditoriaus pažymėjimo galiojimą ir įspėti LAR narį Aleksandr Kaveckij, kad jo auditoriaus pažymėjimo galiojimas bus panaikintas, jeigu jis per du mėnesius nuo LAR prezidiumo priimto sprendimo sustabdyti auditoriaus pažymėjimo galiojimą nesudarys sąlygų AAT atlikti tyrimą, vykdymą iki priimto teismo procesinio sprendimo įsiteisėjimo. Byloje spręstas klausimas dėl bylos teismingumo ir byla perduota Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris 2014 m. birželio 19 d. priėmė sprendimą tenkinti pareiškėjo Aleksandr Kaveckij skundą. Šis teismo sprendimas tiek LAR, tiek AAT buvo apskųstas ir byla perduota Lietuvos Vyriausiajam administraciniam teismui. 2015 m. birželio 29 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė LAR ir AAT apeliacinius skundus patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014 m. birželio 19 d. sprendimo dalį, kuria buvo patenkintas pareiškėjo Aleksandr Kaveckij skundas ir šioje dalyje priėmė naują sprendimą pareiškėjo Aleksandr Kaveckij skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsižvelgdamas į tai, kad Aleksandr Kaveckij nesudarė sąlygų AAT atlikti tyrimo, LAR prezidiumas priėmė sprendimą panaikinti Aleksandr Kaveckij auditoriaus vardą.

2014 m. balandžio 30 d. Olga Kivel pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui skundą dėl AAT sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą. 2015 m. liepos 17 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas patvirtino Olgos Kivel ir AAT sudarytą

taikos sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad 2015 m. balandžio 22 d. įsigaliojo Audito įstatymo Nr. VIII-1227 13, 14, 22, 34, 37, 38, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo išplėstas auditoriams skiriamų nuobaudų ratas, AAT suteikė galimybę skirti švelnesnę nuobaudą. Atsižvelgiant į tai Audito ir apskaitos tarnybos 2014 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. VAA-6 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo“, kuriuo auditorei Olgai Kivel buvo paskirta drausminė nuobauda – nurodymas panaikinti auditoriaus vardą, buvo pakeistas Audito ir apskaitos tarnybos 2015 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. VAA-21 „Dėl Audito ir apskaitos tarnybos 2014 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. VAA-6 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo“ pakeitimo“ ir nurodymas LAR panaikinti auditorės Olgos Kivel vardą pakeistas į kitą drausminę nuobaudą – auditoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymą ir pavedimą auditorei Olgai Kivel perlaikyti audito kvalifikacinį egzaminą per ne ilgesnį negu 3 metų laikotarpį. 2015 m. vasaros egzaminų sesijoje auditorė Olga Kivel išsilaikė audito kvalifikacinį egzaminą.

2014 m. balandžio 30 d. auditorė Ana Sirienė pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui skundą dėl AAT sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą. Atsižvelgiant į tai, kad auditorei Anai Sirienei buvo suteiktos laikinosios reikalavimo užtikrinimo priemonės, LAR prezidiumas nepriėmė nutarimo panaikinti auditorės Anos Sirienės vardą. AAT pateikė atskirąjį skundą dėl suteiktų laikinųjų reikalavimo užtikrinimo priemonių, kuris Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo buvo atmestas. 2015 m. sausio 5 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė pareiškėjos Anos Sirienės skundą dėl AAT sprendimo skirti drausminę nuobaudą – panaikinti auditoriaus vardą, atmesti kaip nepagrįstą ir panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014 m. gegužės 7 d. nutarties dalį, kurioje buvo pritaikytos laikinosios reikalavimo užtikrinimo priemonės – sustabdyti Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2014 m. balandžio 11 d. įsakymas Nr. VAA-8 galiojimą. Ana Sirienė pateikė apeliacinį skundą, kuris Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. spalio 5 d. nutartimi buvo atmestas ir paliktas galioti 2015 m. sausio 5 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas sprendimas. 2015 m. spalio 21 d. LAR prezidiumas nutarė panaikinti Anos Sirienės auditoriaus vardą.

Galina Ivanova Vilniaus apygardos administraciniam teismui apskundė Prezidiumo 2014 m. birželio 11 d. posėdyje priimtą nutarimą, kuris įgyvendino AAT 2014 m. gegužės 9 d. įsakymą Nr. VAA-12, kuriuo Galinai Ivanovai buvo priimta drausminė nuobauda – panaikinti auditoriaus vardą. Galinos Ivanovos ir UAB „Revizorius“ bylos buvo sujungtos, vėliau vėl atskirtos.

UAB „REVIZORIUS“ pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui skundą prašydama panaikinti Audito ir apskaitos tarnybos 2014 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. VAA-12 2 punktą dėl UAB „REVIZORIUS“ skirto privalomai vykdyti nurodymo dėl trūkumų ištaisymo. 2015 m. liepos 29 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą minėtą skundą atmesti. 2015 m. rugpjūčio 10 d. UAB „REVIZORIUS“ pateikė apeliacinį skundą.

Vilniaus apygardos administraciniam teismas Galinos Ivanovos skundą dėl LAR prezidiumo 2014 m. birželio 11 d. posėdyje priimto nutarimo, kuris įgyvendino AAT 2014 m. gegužės 9 d. įsakymą Nr. VAA-12, kuriuo Galinai Ivanovai buvo priimta drausminė nuobauda – panaikinti auditoriaus vardą, 2015 m. vasario 4 d. atmetė kaip nepagrįstą. Galina Ivanova pateikė apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. vasario 4 d. sprendimo.

2014 m. rugpjūčio 19 d. Sigitas Babarskas Vilniaus apygardos administraciniam teismui pateikė skundą dėl AAT 2014 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. VAA-18, kuriuo Sigitui Babarskui skirta drausminė nuobauda – panaikinti auditoriaus vardą. Atsižvelgdamas į tai, kad Sigitui Babarskui teismas neskyrė reikalavimo užtikrinimo priemonių, 2014 m. rugsėjo 1 d. LAR prezidiumas priėmė nutarimą panaikinti auditoriaus vardą. Kadangi ir LAR nutarimai gali būti skundžiami teismui, 2014 m. rugsėjo 23 d. Sigitas Babarskas pateikė skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui dėl LAR prezidiumo nutarimo. Šioje antroje byloje teismas pritaikė Sigitui Babarskui reikalavimo užtikrinimo priemones, todėl LAR prezidiumo nutarimas nebuvo

įgyvendintas. 2014 m. spalio 1 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė atmesti Sigito Babarsko skundą panaikinti AAT direktoriaus 2014 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. VAA-18 dalį ir taip uždrausti LAR spręsti dėl Sigito Babarsko auditoriaus vardo panaikinimo ir iš braukimo iš auditorių sąrašo. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2014 m. rugpjūčio 25 d. nutartis buvo palikta nepakeista. AAT pateikus atskirąjį skundą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo panaikinimo, 2014 m. lapkričio 15 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė patenkinti AAT skundą.

2015 m. rugsėjo 17 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė sujungti administracines bylas, kuriose Sigitas Babarskas skundė AAT direktoriaus 2014-07-31 įsakymą Nr. VAA-18, kuriuo nurodyta LAR auditoriui Sigitui Babarskui panaikinti auditoriaus vardą, ir Sigito Babarsko skundžiamą LAR prezidiumo 2014 m. rugsėjo 1 d. priimtą sprendimą, kuris buvo priimtas minėto AAT įsakymo pagrindu.

2015 m. vasario 11 d. LAR gavo auditorės Loretos Rupeikienės ieškinį dėl Lietuvos auditorių rūmų narių 2014 m. gruodžio 19 d. susirinkimo sprendimo dalies panaikinimo, t. y. auditoriaus Romano Skrebnevskio išrinkimo į Prezidiumo narius. LAR nesutiko su tokia ieškovės pozicija ir pateikė Vilniaus miesto apylinkės teismui atsiliepimą. Vilniaus miesto apylinkės teismas priėmė LAR palankų sprendimą.

12. AUDITO VEIKLOS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Pagrindinis LAR, audito įmonių ir auditorių veiklą reglamentuojantis teisės aktas yra Audito įstatymas, į kurį perkelta ES teisės aktas – Audito direktyva. Audito direktyvos tikslas: pirma optimizuoti visoje ES audito kokybę ir šitaip pagerinti pasitikėjimą šia ataskaita kartu gerinant padėtį finansinėse rinkose, antra, sukurti vienodas audito sektoriaus pradines sąlygas vidaus rinkoje. Audito veiklai taip pat taikomos ir kitų įstatymų nuostatos bei nemažai poįstatyminių aktų.

Siekiant tobulinti esamą teisinį reglamentavimą ir siekti efektyviau įgyvendinti LAR strateginius tikslus, buvo sudarytos (patvirtintos) toliau apibūdintos darbo grupės dėl teisės aktų, dokumentų projektų rengimo.

2015 m. sausio 28 d. LAR Prezidiumas priėmė nutarimą atnaujinti LR audito įstatymo tobulinimo darbo grupės sudėtį į ją skiriant LAR prezidentą Saulių Lapšinską, LAR viceprezidentę Jurgitą Kirvaitienę, Prezidiumo narę Daivą Čibirienę, Prezidiumo narę Liną Drakšienę, Prezidiumo narę Vaidą Kačergienę, Prezidiumo narį Genadij Makušev, Prezidiumo narį Romaną Skrebnevskį, Audito kokybės kontrolės komiteto narį Simoną Rimašauską, auditorių Joną Akelį, auditorių Domantą Dabulį, darbo grupės pirmininku skiriant Prezidiumo narį Genadij Makušev. Darbo grupė labai intensyviai diskutavo, rengė pastabas LR finansų ministerijai, dalyvavo susitikimuose tiek su LR finansų ministerija, tiek su AAT, taip pat ir kitomis profesinėmis organizacijomis. Į dalį darbo grupės pasiūlymų LR finansų ministerija atsižvelgė, tačiau dalis pasiūlymų buvo atmesta. Pasibaigus ataskaitiniams laikotarpiui įstatymo projektas buvo ir toliau aktyviai derinamas. LR audit įstatymo projektą numatyta pateikti Vyriausybei 2016 m. pavasarį, todėl iki to laiko darbo grupė planuoja tolesnį intensyvų darbą.

Ataskaitiniu laikotarpiu LAR teikė šiuos siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo:

- bendradarbiaujant su Audito ir apskaitos tarnyba bei auditoriais kontrolieriais parengta ir patvirtinta Atlikto audito kokybės peržiūros metodika;
- kreiptasi į Finansų ministeriją ir Audito ir apskaitos tarnybą dėl atitinkamų teisės aktų pakeitimo dėl neatlygintino informacijos gavimo iš VĮ Registrų centro apie pateiktas auditoriaus išvadas;
- LAR kreipėsi į Valstybinį turizmo departamentą prie LR ūkio ministerijos dėl LR turizmo įstatymo projekto ir paprašė pateikti ataskaitos, kurią kelionių organizatoriai teikia apie

savo pajamas, formą. Turint tokią ataskaitą, Audito komitetas galėtų apsvarstyti, kokią paslaugą, kurios metu būtų tikrinama minėta ataskaita, galėtų suteikti auditoriai;

- Audito komitetas, bendradarbiaudamas su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, parengė Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito metodinės gaires, kurios buvo paskelbtos LAR interneto svetainėje;
- Audito ir apskaitos tarnybai buvo teikiamos pastabos dėl tokių verslo apskaitos standartų projektų:
    - remdamasi Direktyvos 2013/34/ES ir verslo apskaitos standartų (toliau – VAS) atitikties lentele AAT paprašė pateikti pastabas dėl 13-os VAS projektų, kurie buvo padalinti kiekvienam iš Apskaitos ir mokesčių komiteto narių atsižvelgiant į puslapių skaičių;
    - parengti 28-ojo VAS „Įmonių likvidavimas“ ir 29-ojo VAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ diskusijų projektai atsižvelgiant į Apskaitos ir mokesčių komiteto narių pastabas;
    - Apskaitos ir mokesčių komitetas susipažino su 4-ojo VAS „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“ diskusijų projektu. Komiteto nariai pritarė standarto projektui ir pastabų neturėjo;
- svarstytas LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 25 straipsnio pakeitimo projektas, kuriuo siekiama įvesti papildomą reikalavimą metiniame pranešime atskleisti informaciją apie akcinės bendrovės ir uždarosios akcinės bendrovės valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir svarbiausią informaciją apie pagrindinę jų darbovietę. Apskaitos ir mokesčių komitetas pateikė siūlymą, kad metiniame pranešime papildomas reikalavimas atskleisti informacija apie valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir pagrindinę jų darbovietę būtų taikomas tik viešo intereso įmonėms. Taip pat pasiūlė detaliau apibrėžti sąvoką „pagrindinė darbovietė“, kaip bus nustatoma, kuri darbovietė yra pagrindinė ir kokiai datai ar laikotarpiui reikia atskleisti minėtą informaciją;
- svarstytas „Apskaitos dokumentų duomenų teikimo standartinėje apskaitos duomenų rinkmenoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas. Apskaitos ir mokesčių komiteto nariai įvertino projektą pateikė savo pastabas;
- Apskaitos ir mokesčių komitetas apsvarstė 2015 m. balandžio 13 d. LR finansų ministerijos raštą „Dėl įstatymų projektų“ ir nusprendė teikti siūlymą verslo apskaitos standartų rengimo, tvirtinimo, rekomendacijų rengimo ir aiškinimo funkcijas priskirti vienai institucijai, t. y., visas funkcijas priskirti LR finansų ministerijai arba LR Vyriausybės įgaliotai įstaigai, t. y., Audito ir apskaitos tarnybai, kaip kad yra šiuo metu;
- Apskaitos ir mokesčių komitetas apsvarstė 2015 m. birželio 4 d. LR finansų ministerijos raštą „Dėl įstatymų projektų suderinimo“ ir pateikė pasiūlymus dėl LR pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 33, 34, 35, 36, 40/1, 47, 51, 52 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo ir LR mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 7 straipsnio pakeitimo įstatymo;
- svarstytas LR buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Nutarta iš dalies pritarti šiam projektui jį išdėstant taip, kad būtų leista laisvai pasirinkti Lietuvos banko arba Europos centrinio banko nustatytą valiutos kursą, o esant tokiems atvejams, kai nėra nustatyti nei Lietuvos banko, nei Europos centrinio banko nustatytų valiutos kursų, pasirinkti kitą rinkos euro ir užsienio valiutos kursą. Taip pat nuspręsta iš dalies pritarti ir LR buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 3 straipsnio pakeitimo projektui, kadangi manoma, jog būtina niekam neapriboti pasirinkimo laisvės tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Tarptautinius apskaitos standartus;
- svarstytas LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-757 25 straipsnio pakeitimo projektas. LAR pateikė pasiūlymą, kad metiniame pranešime papildomas reikalavimas atskleisti informaciją apie valdybos narių kitas vadovaujamas pareigas ir pagrindinę jų darbovietę būtų taikomas tik viešo intereso įmonėms. Taip pat apibrėžti sąvoką „pagrindinė

darbovietė“ ir kaip bus nustatoma, kuri darbovietė yra pagrindinė. Prezidiumo nariai pritarė pateiktam pasiūlymui;

- LR audito įstatymo tobulinimo darbo grupėje svarstytas LR audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas. LR finansų ministerijai pateiktas projektas su pastabų lentele. Pagrindiniai diskutuoti dalykai:
  1) Viešojo intereso įmonės apibrėžimas.
  2) Rotacijos ir „atšalimo“ laikotarpiai
  3) Auditoriaus profesinės etikos principai ir jų taikymas.
  4) Auditorių ir audito įmonių registravimas, sąrašai.
  5) Auditorių ir audito įmonių viešoji priežiūra.
  6) Įstaigos finansavimo šaltiniai.
  7) Audito priežiūros komitetas.
  8) Nurodymai ir drausminės nuobaudos
  9) Narystė LAR.
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos buvo pateikta derinimui: auditoriams skirti nurodymai, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui; pavyzdiniai registracijos žurnalų tvarkytojo kompiuterių, komunikacijų, technologinės ir biurų įrangos reikalavimai; pavyzdinė auditoriams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, 59 punkte įvardytų registracijos žurnalų forma; kriterijų, kuriais piniginė operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąlyginiai požymiai.

Per ataskaitinį laikotarpį LAR prezidiumas patvirtino šiuos reglamentus (ar jų pakeitimus):

- LAR administracijos darbo reglamentas dėl LAR darbuotojų konfidencialumo taisyklių pakeitimo;
- Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo pakeitimas;
- Audito įmonės įrašymo į audito įmonių sąrašą tvarkos aprašo pakeitimai;
- Atestuoto auditoriaus pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ir galiojimo panaikinimo, informacijos, reikalingos atestuotų auditorių sąrašui parengti, atnaujinti ir skelbti, pateikimo tvarkos aprašo pakeitimai;
- Auditoriaus padėjėjų praktikos atlikimo tvarkos aprašo pakeitimai;
- Atmintinės audito įmonėms teikiančioms prašymą išbraukti įmonę iš audito įmonių sąrašo pakeitimai;
- Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos auditorių rūmuose taisyklės.

13. VISUOTINIAI LAR NARIŲ SUSIRINKIMAI IR KITI RENGINIAI

2014 m. spalio 13 d. LAR prezidiumas priėmė nutarimą, kurį vykdant 2014 m. gruodžio 19 d. buvo sušauktas ir įvyko visuotinis LAR narių susirinkimas. Be kitų klausimų paprastai nagrinėjamų eiliniuose visuotiniuose LAR narių susirinkimuose, šiame susirinkime buvo išrinktas naujas LAR prezidentas ir naujos sudėties Prezidiumas bei nustatytas Auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų valandinis įkainis eurais.

2014 m. gruodžio 8 d. LAR Apkaitos ir mokesčių komiteto ir Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos iniciatyva vyko konferencija „Euro įvedimas – iššūkiai įmonėms ir auditoriams“. Konferencijoje buvo skaitomi pranešimai šiomis temomis:

- Euro įvedimo teisiniai aspektai (Pranešėja advokatų profesinės bendrijos *Magnusson ir partneriai*, vadovaujanti partnerė Lietuvoje Ligita Ramanauskaitė)

- IT sprendimai įvedant eurą (pranešėjas UAB „Rivilė“ projektų vadovas Virgilijus Žutautas)
- Mokesčiai ir euras (pranešėja Valstybinės mokesčių inspekcijos, teisės departamento direktoriaus pavaduotoja Alina Gaudutytė)
- Verslo apskaitos standartai ir euras (pranešėja UAB „Mentoringas“ direktorė, atestuota auditorė Ona Dadonienė)
- Lietuva euro zonoje: privalumai ir rizikos (pranešėjas *Danske Bank A/S*, ekonomistas Rokas Grajauskas)
- Pasiruošimas euro įvedimui (pranešėjos UAB „Medicinos bankas“ Verslo plėtros departamento, Rinkodaros ir komunikacijos vadybininkė Vilma Juozapavičienė bei Apskaitos ir ataskaitų departamento Operacijų skyriaus viršininkė Rima Mataraitė)

2015 m. birželio 12 d. vyko kasmetinė LAR vasaros konferencija, kurios tema šiais metais buvo pasirinkta „Audito profesijos ateitis: ilgalaikė vizija ir trumpalaikiai iššūkiai“. Konferencijoje buvo pristatytos tokios temos:

- LR finansų ministerijos atstovas pristatė 2014 m. priimtų Audito direktyvos ir Reglamento įgyvendinimo aspektus Lietuvoje;
- Estijos ir Latvijos auditorių asociacijų atstovai – kaip minėti ES teisės aktai planuojami įgyvendinti šiose šalyse;
- Audito ir apskaitos tarnybos direktorius apžvelgė 2014 m. priimtos Apskaitos direktyvos svarbiausius dalykus;
- LAR atstovas aptarė 2015 m. balandžio mėn. patvirtintą Atlikto audito kokybės peržiūros metodiką;
- Kauno technologijos universiteto doktorantė pristatė auditoriams aktualią ir įdomią temą – audito įmonių kompetencijos komunikacija. Po pranešimo lektorė pakvietė norinčius dalyvauti *focus* grupių diskusijose minėta tema.

14. BENDRADARBIAVIMAS IR TARPTAUTINIS ATSTOVAVIMAS

LAR ir toliau bendradarbiauja su AAT ir bendromis jėgomis siekia pagerinti audito atlikimo kokybę. Per ataskaitinį laikotarpį taip pat vyko darbiniai susitikimai su LR finansų ministerijos atstovais, LR Seimo Audito komitetu, LR valstybės kontrole, valstybės įmone Registrų centru bei kitomis institucijomis:

- Audito komiteto pirmininkė Eleną Jankevičienė deleguota dalyvauti LR užsienio reikalų ministerijos steigiamos darbo grupės, kuri rengs dalyvavimo ES Dvynių programoje metodologiją ir rekomendacijas dėl tarptautinį vystomąjį bendradarbiavimą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo, veikloje
- LAR prezidentas Saulių Lapšinskas deleguotas LAR atstovu į darbo grupę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti.
- LAR prezidentas Saulių Lapšinskas deleguotas atstovauti LAR Europos buhalterių federacijos taryboje (FEE), o pavaduojančiu asmeniu skirta LAR direktorė Rasą Pajaujytė.

LAR prezidiumo paskirti atstovai dalyvavo tarptautiniuose renginiuose ir atstovavo LAR tarptautinėse organizacijose:

- 2014 m. gruodžio 16 d. LAR direktorė Rasa Pajaujytė dalyvavo EBF rengiamame priėmime ir 2014 m. gruodžio 17 d. organizuojamame EBF narių susirinkime Briuselyje.
- 2014 m. rudenį LAR prezidentė (iki 2014 m. gruodžio 19 d.) Jurgita Kirvaitienė ir LAR direktorė Rasa Pajaujytė dalyvavo Romoje organizuojamame buhalterinės apskaitos strateginiame forume.

- 2015 m. birželio 22–23 d. Prezidiumo narys Romanas Skrebnevskis dalyvavo Briuselyje (Belgijoje) organizuojamoje konferencijoje „Ilgalaikė vizija ir trumpalaikiai iššūkiai“.
- 2015 m. birželio 25 d. LAR direktorė Rasa Pajaujytė ir Mokymo komiteto pirmininkė Irma Kamarasukienė dalyvavo Latvijos Respublikos finansų ministerijos Rygoje (Latvijoje) organizuojamoje tarptautinėje TAS reguliavimo vertinimo konferencijoje. Konferencijoje skaitytas pranešimas.

15. ES STRŪKTŪRINIŲ FONDŲ PROJEKTAS

2012 m. spalio 22 d. buvo pradėta rengti naujo projekto paraiška, siekiant gauti ES struktūrinių lėšų audito įmonių darbuotojų mokymams. Paraiška 2012 m. gruodžio 10 d. buvo pateikta VšĮ „Europos socialinio fondo agentūra“ (toliau – Agentūra). Naujame projekte pareiškė norą dalyvauti 92 įmonės iš visos Lietuvos, iš jų 90 audito įmonių ir 2 apskaitos įmonės. Paraiška buvo tikslinama ir vertinama iki 2013 m. balandžio mėn. Kvietimas pasirašyti sutartį buvo gautas 2013 m. liepos 24 d. Projekto administravimo ir finansavimo sutartis buvo pasirašyta 2013 m. liepos 25 d.

Projekto tikslas – kelti audito įmonių darbuotojų ir vadovų kvalifikaciją, tobulinti žinias ir gebėjimus, didinti darbuotojų gebėjimus prisitaikyti prie audito įmonių reikmių ir darbo rinkos bei audito sistemos pokyčių.

Pagrindinė projekto veikla – mokymai, suteikiantys ir tobulinantys darbuotojų bei vadovų kvalifikaciją, specializuotas profesines žinias ir įgūdžius bei bendruosius įgūdžius. Iš viso projekte dalyvavo 470 audito įmonių darbuotojų iš 91 projekto partnerio įmonės. Projekto metu 31 dalyvis dalyvavo Licencijuotų ir atestuotų apskaitininkų asociacijos (toliau – ACCA, angl. *the Association of Chartered Certified Accountants)* mokymuose, 97 audito įmonių vadovai ir darbuotojai kėlė kvalifikaciją mokymuose „Susijusios paslaugos“ Londone, 440 projekto dalyvių dalyvavo specializuotuose profesiniuose mokymuose audito, apskaitos, mokesčių, informacinių technologijų srityse bei tobulino verslo planavimo ir organizavimo bei vadybinius įgūdžius. 147 projekto dalyviai mokėsi verslo anglų kalbos.

Projekto vertė – 1 093 205,22 Eur, iš jų 765 243,57 Eur sudaro ES parama, projekto partnerių nuosavas indėlis – 327 961,65 Eur. Nuosavas projekto indėlis dengiamas projekto dalyvių darbo užmokesčiu, kitomis deklaruojamomis išlaidomis dėl projekto vykdymo ir grynais pinigais.

Projekto koordinavimą vykdo LAR administracija ir projekto partnerių įmonių darbuotojai, LAR įsigijo viešųjų pirkimų specialisto ir projekto apskaitos paslaugas. Siekiant užtikrinti sėkmingą projekto valdymą, stebėti ir prižiūrėti projekto eigą, įvertinti projekto rezultatus ir skatinti jų sklaidą, projekto priežiūros funkcija buvo perduota LAR ir projekto partnerių suformuotai projekto valdymo grupei, kurią sudaro 7 projekto partnerių atstovai.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo pasirašytas projekto finansavimo ir administravimo sutarties pakeitimas, kuriuo projekto įgyvendinimo laikotarpis pratęstas iki 2015 m. spalio 15 d.

Per ataskaitinį laikotarpį Agentūrai deklaruotų ir pripažintų tinkamomis projekto išlaidų suma sudaro 863 802,02 Eur (79 proc. projekto biudžeto).

Per ataskaitinį laikotarpį LAR įvykdė projekte numatytų mokymo paslaugų pirkimus (atviro konkurso būdu):

- Auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų „Susijusios paslaugos“ organizavimo ir vykdymo paslaugų pirkimas. Įsigytos kvalifikacijos kėlimo kursų „Susijusios paslaugos“ Londone organizavimo paslaugos: paslaugų teikėjas UAB „Cesim“ kartu su jungtinės veiklos partneriu UAB „TMD partners“ (2015 m. gegužės 22 d. sutartis Nr. 19). Preliminari sutarties vertė 125 550,00 Eur

Pasiekti projekto rezultatai:

- Mokymuose dalyvavo 470 unikalių dalyvių (rezultatas pasiektas 104 proc.).
- Mokymuose dalyvavo 5 įmonių, priklausančių probleminėms teritorijoms (kurioms priskiriami Mažeikiai, Alytus) (rezultatas pasiektas 100 proc.), atstovai.
- Mokymuose dalyvavo 382 unikalūs tikslinės grupės (iki 30 metų arba virš 45 metų amžiaus) dalyviai (rezultatas pasiektas 105 proc.).
- Audito ir apskaitos profesinės srities mokymuose sudalyvavo 402 unikalūs dalyviai (rezultatas pasiektas 94 proc.).
- Organizacinių kompetencijų ugdymo mokymuose sudalyvavo 333 unikalūs dalyviai (rezultatas pasiektas 78 proc.).

16. PAGRINDINIAI LAR IŠŠŪKIAI

LAR kovoja su kylančiomis problemomis siekiant efektyviau ir geriau tarnauti LAR nariams, didinti audito ir kitų teikiamo paslaugų kokybę, stiprinant Lietuvos auditorių vardą ir siekiant įgyvendinti LAR misiją **koordinuoti auditorių veiklą, užtikrinti nepriklausomo audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybę bei stiprinti Lietuvos auditorių vaidmenį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.**

LAR veikla orientuota į šiuos strateginius tikslus:

- kryptingas auditoriaus profesijos vystymas atsižvelgiant į visuomenės ir ekonomikos poreikius;
- auditorių teikiamų profesinių paslaugų kokybės užtikrinimas;
- auditorių atstovavimas Lietuvoje ir tarptautiniu lygiu;
- auditorių savivaldos funkcijų vystymas.

LAR direktorė Rasa Pajaujytė

1 PRIEDAS

Prie LAR veiklos ataskaitos už laikotarpį nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

LAR STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS LAIKOTARPIU NUO 2014 M. RUGSĖJO 1 D. IKI 2015 M. RUGPJŪČIO 31 D.

Informacija parengta pagal 2012–2014 metų LAR strateginį veiklos planą.

LAR strateginiame veiklos plane (toliau – strateginis planas) numatytų programų įgyvendinimo lygis turi būti virš 80 % strateginiame plane numatytų veiksmų, kurie turėjo būti įgyvendinti per ataskaitinius metus. Per ataskaitinį laikotarpį iš 72 strateginiame plane numatytų veiksmų, kurie turėjo būti įgyvendinti per ataskaitinį laikotarpį, yra įgyvendinti ir įvertinti teigiamai net 65 veiksmai, tai sudaro 90 proc. teigiamai įvertintų veiksmų.

Tikslai	Uždaviniai	Veiksmai	Veiksmų atlikimas	Vertinimas
1. Kryptingas atestuoto auditoriaus profesijos vystymas atsižvelgiant į visuomenės ir ekonomikos poreikius.	1.1. Tobulinti nepriklausomo audito ir kitų profesinių paslaugų sistemą, rengiant siūlymus dėl Audito įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimų bei papildymų.	1.1.1. Rengti Audito įstatymo ir su juo susijusių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų bei kitų įstatymų projektus, atsižvelgiant į ES Audito direktyvos ir reglamento pakeitimus, tarptautinę patirtį ir LAR narių profesinius interesus, ir teikti juos valstybės valdžios ir valdymo institucijoms.	Sudaryta speciali darbo grupė LAR audito įstatymo pakeitimams rengti. Pakeitimai derinti su LAR Prezidiumo nariais, kitomis profesinėmis organizacijomis, AAT, LR finansų ministerija ir pateikti LR Seimo Audito komitetui svarstyti. LR audito įstatymo pakeitimai aktyviai svarstyti pateikiant pastabas LR finansų ministerijai.	Teigiamai.
		1.1.2. Dalyvauti ir inicijuoti valstybės valdžios ir valdymo institucijų sudaromose darbo grupėse, rengiančiose audito sistemą reglamentuojančių bei kitų profesijai aktualių teisės aktų pakeitimų projektus.	LAR Prezidentas Saulius Lapšinskas ir direktorė Rasa Pajaujytė dalyvavo LR finansų ministerijos sudarytoje darbo grupėje dėl LR audito įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. LAR prezidentas Saulių Lapšinskas buvo deleguotas kaip LAR atstovas į darbo grupę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti. LAR Audito komiteto pirmininkė Elena Jankevičienė buvo deleguota dalyvauti LR užsienio reikalų ministerijos steigiamos darbo grupės, kuri rengs	Teigiamai.

			dalyvavimo ES Dvynių programoje metodologiją ir rekomendacijas dėl tarptautinį vystomąjį bendradarbiavimą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo, veikloje.	
		1.1.3. Rengti siūlymus dėl privalomo audito bei kitų profesinių paslaugų sistemos tobulinimo siekiant didesnės jų skvarbos rinkoje.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos buvo pateikti derinimui dokumentai dėl pinigų plovimo prevencijos ir teroristų finansavimo tikslinimo.	Teigiamai.
	1.2. Bendradarbiauti su valstybinėmis institucijomis, visuomeninėmis organizacijomis bei verslo atstovais sprendžiant svarbius Lietuvos audito sistemos bei atestuotų auditorių profesijos vystymo klausimus.	1.2.1. Plėtoti bendradarbiavimą su LR Seimo komitetais, LR Valstybės kontrole, LR Vyriausybe, LR finansų ministerija, LR ūkio ministerija, LR teisingumo ministerija, AAT ir kitomis valstybės valdžios ir valdymo institucijomis bei visuomeninėmis organizacijomis.	Bendradarbiaujant su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija buvo parengtos Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito metodinės gairės. Bendradarbiaujant su Vyriausiąja rinkimų komisija (VRK) patvirtinti VRK siūlomi „Savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomo patikrinimo techninės užduoties“ pakeitimai. Bendradarbiaujant su Lietuvos kino centru prie Kultūros ministerijos pradėti derinti Audito paslaugų techninės užduoties dėl filmo ar jo dalies gamybos išlaidų atitikties LR pelno mokesčio įstatymo 172 straipsnyje nustatytiems reikalavimams projektas ir Ataskaitos dėl filmo ar jo dalies gamybos išlaidų atitikimo 172 straipsnio 1 dalies nuostatoms projektas.	Teigiamai.
		1.2.2. Įgyvendinti LAR pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su LR Valstybės kontrole, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Vidaus auditorių ir Savivaldybių kontrolierių asociacijomis bei kitomis organizacijomis.	2014 m. gruodžio 8 d. LAR Apkaitos ir mokesčių komiteto ir Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos iniciatyva vyko konferencija „Euro įvedimas – iššūkiai įmonėms ir auditoriams“. Nuolat dalyvauja bendruose renginiuose dėl viešojo sektoriaus audito pagal bendradarbiavimo sutartį su Valstybės kontrole, LR finansų ministerija, savivaldybių kontrolierių asociacija, Vidaus	Teigiamai.

			auditorių asociacija. Taip pat 2015 m. birželio 12 d. organizuota kasmetinė LAR vasaros konferencija tema „Audito profesijos ateitis: ilgalaikė vizija ir trumpalaikiai iššūkiai“.	
		1.2.3. Tęsti bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą su kitomis valstybės valdžios ir valdymo institucijomis, verslo, akademinėmis ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis.	2014 m. pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Mykolo Romerio universitetu. Inicijuotas sutarties pasirašymas su Lietuvos kino centru prie Kultūros ministerijos: parengta ir išsiųsta preliminari sutartis.	Teigiamai.
		1.2.4 Siekti teisės aktų reikalavimų dėl audituotų finansinių ataskaitų pateikimo Juridinių asmenų registrui įgyvendinimo.	Kreiptasi į LR finansų ministeriją ir AAT dėl atitinkamų teisės aktų pakeitimo dėl neatlygintino informacijos gavimo iš VĮ Registrų centro apie pateiktas auditoriaus išvadas.	Teigiamai.
	1.3. Teikiamomis nepriklausomo audito ir kitomis profesinėmis paslaugomis prisidėti prie finansinės informacijos apie privataus ir viešojo sektoriaus ūkio subjektų veiklą kokybės ir patikimumo didinimo.	1.3.1. Rengti siūlymus dėl privalomo audito bei kitų profesinių paslaugų sistemos tobulinimo siekiant didesnės jų skvarbos rinkoje.	Sudarytos ir veikia dvi darbo grupės: - bendradarbiavimui su Viešųjų pirkimų tarnyba dėl Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų projekto tobulinimo; - dėl 2014–2020 metų ES paramos lėšų audito.	Teigiamai.
		1.3.2. Skleisti informaciją apie nepriklausomo audito išvados modifikavimo reikšmę ir įtaką finansinei informacijai.	Parengta ir paskelbta ši susijusi informacija: LAR KKK lektoriaus Mindaugo Juknos parengta medžiaga „Auditoriaus išvada: 30 atvejų analizė“, Audito komiteto rekomendacija „Auditoriaus išvada ir jos modifikavimas pagal tarptautinius audito standartus“.	Teigiamai.
		1.3.3. Siekti įtvirtinti reikalavimą teikti audituotas finansines ataskaitas viešųjų pirkimų dalyviams, jeigu auditas jiems yra privalomas.	Sudaryta darbo grupė bendradarbiavimui su Viešųjų pirkimų tarnyba.	Teigiamai.
		1.3.4. Siekti įtvirtinti reikalavimą teikti	Sudaryta darbo grupė dėl 2014–2020 metų ES	Teigiamai.

		audituotas finansines ataskaitas struktūrinių fondų paramos pareiškėjams.	paramos lėšų audito.	
		1.3.5. Siekti įstatymais apibrėžti buhalterio profesionalo sąvoką ir kvalifikacinius reikalavimus.	Dalyvauta LR Seimo Audito komiteto darbo grupėje dėl LR buhalterinės apskaitos įstatymo pakeitimo. Įstatyme įtvirtinta buhalterio profesionalo sąvoka. Dalyvauta tolimesnėse diskusijose dėl nustatyto reglamentavimo ir jo įgyvendinimo.	Teigiamai.
		1.3.6. Siekti įtvirtinti reikalavimą atlikti VŠĮ, asociacijų ir kitų viešojo sektoriaus subjektų, kurių dalyvė yra Valstybė, finansinių ataskaitų auditą.	Audito komitetas patvirtino atnaujintą LAR rekomenduojamą politinės kampanijos dalyvio patikrinimo auditoriaus ataskaitos dėl pastebėtų faktų formą. Bendradarbiaujant su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija parengtos Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos atskaitomybės ataskaitų audito metodinės gairės.	Teigiamai.
2. Atestuotų auditorių teikiamų profesinių paslaugų kokybės užtikrinimas.	2.1. Remti tarptautinių audito, peržiūros, užtikrinimo, susijusių paslaugų ir kokybės kontrolės standartų taikymą bei teikti metodinę paramą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms juos įgyvendinant.	2.1.1. Savalaikiai išversti, suredaguoti ir paskelbti tarptautinių audito, peržiūros, užtikrinimo ir susijusių paslaugų standartų bei tarptautinio kokybės kontrolės standarto papildymus ir pakeitimus.	Standartai ir jų pakeitimai nuolat verčiami ir skelbiami LAR svetainėje. Prieš skelbiant vertimus jie yra derinami su Audito komitetu arba AAT sudaryta Tarptautinių audito standartų vertimo kokybės priežiūros komisija. Kad būtų patogiau naudotis LAR svetaine, sukurta atskira skiltis Reglamentai / Profesiniai standartai.	Teigiamai.
		2.1.2. Parengti ir paskelbti rekomendacijas dėl tarptautinių užtikrinimo, peržiūros ir susijusių paslaugų standartų taikymo.	Audito komitetas nuolat teikia rekomendacijas dėl tarptautinių užtikrinimo, peržiūros ir susijusių paslaugų standartų taikymo, skelbia savo pranešimus ir atsako į gaunamus paklausimus.	Teigiamai.
		2.1.3. Savalaikiai išversti, suredaguoti ir paskelbti TBF rengiamus vadovus ir kitą metodinę informaciją skirtą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms.	LAR išvertė TBF išleistą Kokybės kontrolės vadovą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms, Tarptautinių audito standartų taikymo atliekant mažų ir vidutinių įmonių auditą vadovą.	Teigiamai.

		2.1.4. Analizuoti ir teikti pasiūlymus dėl audito darbo dokumentų rinkinio pavyzdžio, atitinkančio tarptautinių audito standartų reikalavimus.	Organizuojami LAR kvalifikacijos kėlimo kursai „Audito atlikimo pavyzdys (naudojant ADD_IS)“ (2011 m.) ir „Auditas nuo sutarties iki išvados pasirašymo. Konkretaus pavyzdžio nagrinėjimas“ (2012 m.), kuriuose pateikiama informacija dėl naudojamų darbo dokumentų, taip pat pateikiami kiti audito darbo dokumentų pavyzdžiai.	Teigiamai.
		2.1.5. Rengti ir skelbti informacinius pranešimus bei konsultuoti LAR narius audito bei susijusių profesinių paslaugų atlikimo ir kokybės kontrolės klausimais.	LAR tinklalapyje nariai informuojami apie TBF, Tarptautinės buhalterių federacijos mažų ir vidutinių audito įmonių komiteto Centro, Europos Parlamento Teisės reikalų komiteto, Europos vertybinių popierių ir rinkų tarnybos naujienas, skelbiamus leidinius.	Teigiamai.
		2.1.6. Atestuotų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų programoje kasmet numatyti privalomą TAS pasikeitimų nagrinėjimą.	Auditorių kvalifikacijos kėlimo kursų temos kiekvienais metais atnaujinamos, siekiant įtraukti aktualias auditoriams temas. Kursuose visada dėstoma tik pagal aktualiausius TAS.	Teigiamai.
	2.2. Propaguoti TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų laikymąsi ir teikti su jo įgyvendinimu susijusią metodinę paramą mažoms ir vidutinėms audito įmonėms.	2.2.1. Laiku išversti, suredaguoti ir paskelbti Buhalterių profesionalų etikos kodekso pakeitimus ir papildymus.	Etikos komitetas inicijavo TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso atnaujinimą pagal TBF išleistą 2015 m. versiją. Atnaujintas Kodeksas numatytas paskelbti iki 2015 m. pabaigos.	Teigiamai.
		2.2.2. Rengti ir skelbti informacinius pranešimus bei konsultuoti LAR narius TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo klausimais.	Etikos komitetas nagrinėja gaunamus paklausimus etikos klausimais, vertina gautus užklausimus iš kitų LAR organų dėl auditorių atitikimo TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatoms.	Teigiamai.
		2.2.3. Auditorių KKK programoje kasmet numatyti privalomą TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo nagrinėjimą.	Auditorių KKK kiekvienais metais dėstoma TBF Buhalterių profesionalų etikos kodekso nuostatų taikymo temomis.	Teigiamai.
	2.3. Tobulinti egzaminų sistemą bei užtikrinti	2.3.1. Atsižvelgiant į tarptautinę patirtį, TBF mokymų standartus ir LAR narių	Pakeistas Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas, kuriuo	Teigiamai.

	nuolatinį auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimą, atsižvelgiant į tarptautinių mokymo standartų reikalavimus.	profesinius interesus teikti siūlymus dėl mokymų sistemos tobulinimo.	pakeista galiojusi mokymų sistema. Nustatyti pakeitimai galioja jau vienerius metus, todėl yra išaiškėję minėto tvarkos aprašo trūkumų, todėl Mokymo komitetas pradėjo diskusijas dėl tolesnių šio tvarkos aprašo pakeitimų.	
		2.3.2. Kasmet atnaujinti auditorių KKK programas ir jas paskelbti.	LAR komitetai svarstė KKK dėstomų dalykų aktualumą ir teikė savo siūlymus dėl temų, kurios turėtų būti juosė dėstomos, atsižvelgiant į gaunamus klausimus aktualiais klausimais.	Teigiamai.
		2.3.3. Organizuoti KKK auditoriams bei auditoriaus padėjėjų mokymus rengiantis egzaminams.	Mokymai tiek auditoriams, tiek auditoriaus padėjėjams organizuojami kiekvienais metais vertinant jų išsakytą poreikį ir atsižvelgiant į aktualią teiktiną informaciją. LAR pateikė paraišką paramai pagal Lietuvos 2007–2013 m. laikotarpio Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos I prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ priemonę Nr. VP1-1.1-SADM-01 „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse“. Minėtos priemonės tikslas – tobulinti įmonių darbuotojų ir vadovų kvalifikaciją, žinias ir gebėjimus, didinti darbuotojų gebėjimus prisitaikyti prie įmonės reikmių ir darbo rinkos pokyčių. Gauta parama ir nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. iki 2015 m. lapkričio 15 d. įgyvendinamas projektas „Audito įmonių darbuotojų kvalifikacijos kėlimas siekiant profesinio efektyvumo ir konkurencingumo“. 2014 m. rugsėjo spalio mėnesiais LAR organizavo iš ES struktūrinių fondų iš dalies finansuojamus mokymus „Audito įmonių darbuotojų kvalifikacijos kėlimas siekiant profesinio efektyvumo“.	Teigiamai.
		2.3.4. Parengti ir patvirtinti reikalavimus auditorių mokymą vykdančioms audito	Pakeistas Atestuotų auditorių profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašas, kuriuo	Teigiamai.

		įmonėms bei asociacijoms.	pakeista galiojusi mokymų sistema. Nustatyti reikalavimai dėstytojams, dėstomoms programos. Reikalaujama pateikti daugiau dokumentų, patvirtinančių lektorių kvalifikaciją, atitikimą programoms ir pan.	
		2.3.5. Tobulinti lygiaverčio auditorių ir jų padėjėjų KKK užskaitymo tvarką.	Pakeistas Kvalifikacinių atestuoto auditoriaus egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašas.	Teigiamai.
		2.3.6. Įvertinti galimybę dėl mokymų nuotoliniu būdu pasiūlymo LAR nariams.	Teikta paraiška gauti paramą iš Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos NVO fondo, tačiau paraiška pateko į rezervą. Šiuo metu nenumatoma galimybių vykdyti mokymus nuotoliniu būdu.	Neigiamai.
		2.3.7. Rengti ir skelbti metines LAR organizuotų auditorių KKK apžvalgas.	Metinė apžvalga parengiama ir paskelbiama kiekvienais metais.	Teigiamai.
		2.3.8. Teikti pasiūlymus valstybės valdžios ir valdymo institucijoms dėl kvalifikacinių auditoriaus egzaminų organizavimo tvarkos tobulinimo.	Pakeistas Kvalifikacinių atestuoto auditoriaus egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašas, kuriame patikslinta, kad užskaitymas būtų vykdomas tik gavus apmokėjimą siekiant išvengti tokių situacijų, kada asmuo nesutinka sumokėti už užskaitytą kvalifikacinį atestuoto auditoriaus bendrąjį egzaminą. Pakeistas aprašas suderintas su AAT.	Teigiamai.
		2.3.9. Vystyti bendradarbiavimą su ACCA siekiant LAR egzaminų bei kvalifikacijos kėlimo proceso pripažinimo.	ACCA užskaito dalį LAR vykdytų egzaminų.	Teigiamai.
	2.4. Vykdyti į kokybės gerinimą orientuotas auditorių ir audito įmonių suteiktų audito ir susijusių paslaugų kokybės peržiūras.	2.4.1. Parengti siūlymus dėl Audito įstatymo nuostatų, reglamentuojančių atlikto audito kokybės organizavimą ir įgyvendinimą, pakeitimų, atsižvelgiant į ES teisės aktų ir TBF nuostatas, tarptautinę patirtį bei LAR narių profesinius interesus.	Rengti ir teikti siūlymai dėl Audito įstatymo pakeitimų. Veikia darbo grupė, kuri rengia teisės aktų, reglamentuojančių atlikto audito kokybės peržiūros atlikimą, projektus. Projektai pateikti derinti AAT.	Teigiamai.

		2.4.2. Peržiūrėti, tobulinti ir teikti AAT tvirtinti Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašą, Atlikto audito kokybės peržiūros metodiką.	Parengtas ir patvirtintas su AAT suderintas Atlikto audito kokybės užtikrinimo įgyvendinimo LAR tvarkos aprašas.	Teigiamai.
		2.4.3. Patvirtinti užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų teikimo kontrolės tvarką.	Sudaryta darbo grupė, kuri parengė auditorių veiklos, išskyrus audito atlikimą, kontrolės tvarkos projektą. Ši darbo grupė parengė LAR skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo projektą, Auditorių ir audito įmonių teikiamų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės užtikrinimo tvarkos aprašo projektą bei Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo laikymosi užtikrinimo tvarkos aprašo projektą. Projektai pateikti viešam auditorių svarstymui ir patvirtinti LAR prezidiume. Jais vadovaujamasi gavus skundus ir juos nagrinėjant.	Teigiamai.
		2.4.4. Parengti ir įgyvendinti gautų skundų dėl netinkamai suteiktų audito, kitų užtikrinimo ir susijusių paslaugų bei etikos kodekso pažeidimų nagrinėjimo tvarką.	Tvarka parengta ir patvirtinta LAR prezidiume. Ja vadovaujamasi gavus skundus. Parengtas Prezidiumo darbo reglamento pakeitimas, kuriame butų įtvirtinta nuostata, kad nepaisant Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo 15.11. punkto, jei Prezidiumas mato riziką, kad galėjo būti pažeisti TBF etikos kodekso reikalavimai, klausimas būtų perduodamas Etikos komitetui.	Teigiamai.
		2.4.5. Teikti apibendrintus rezultatus dėl gautų skundų neminint konkrečių įmonių ar auditorių.	Skelbiami Audito komiteto pranešimai, akcentuojant pastebėtas audito įmonių klaidas ir teikiant rekomendacijas dėl teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimo.	Teigiamai.
		2.4.6. Dalyvauti AAT Audito priežiūros komiteto veikloje.	Iš LAR prezidiumo paskirti pagrindinis ir pakaitinis AAT Audito priežiūros komiteto nariai, kurie nuolat dalyvauja minėto komiteto veikloje.	Teigiamai.

		2.4.7. Paruošti rekomendacijas dėl minimalių reikalavimų taikant TKKS mažose ir vidutinėse audito įmonėse.	Paskelbtas TBF išleistas Kokybės kontrolės vadovas mažoms ir vidutinėms įmonėms. Kiekvienais metais organizuojami kvalifikacijos kėlimo kursai TKKS įgyvendinimo temomis.	Teigiamai.
		2.4.8. Stebėti ir kontroliuoti TKKS taikymą Lietuvos audito įmonėse.	Atliekant atlikto audito peržiūras, visada tikrinama, kaip įmonės laikosi TKKS reikalavimų.	Teigiamai.
		2.4.9. Ruošti ir skelbti analitinius pranešimus apie tai, kaip LAR nariai laikosi TKKS nuostatų, peržiūros metu nustatytus trukumus ir pažeidimus, Audito kokybės kontrolės ir Audito komitetų rekomendacijas dėl jų pašalinimo.	Kiekvienais metais visuotiniame LAR narių susirinkime pateikiamas Audito kokybės kontrolės komiteto pranešimas, apibendrinantis ir šią informaciją. Informacija taip pat yra pateikiama LAR veiklos ataskaitoje.	Teigiamai.
		2.4.10. Organizuoti LAR narių konsultavimą audito ir susijusių profesinių paslaugų kokybės kontrolės klausimais.	Atsižvelgdamas į auditoriams iškylančius klausimus ir siekdamas nustatyti detalesnę metodiką, Audito komitetas parengė auditoriams, kurie pirmą kartą atlieka tam tikros įmonės auditą, pranešimą „Rekomenduotini dabartinio auditoriaus klausimai ankstesniam auditoriui“. Atsižvelgdamas į iškilusį nesusipratimą dėl el. parašu pasirašytos auditoriaus išvados teikimo valstybės įmonei Registrų centrui, Audito komitetas parengė pranešimą „Dėl auditoriaus išvados ir auditoriaus ataskaitos pasirašymo elektroniniu parašu“. Atsižvelgdamas į auditoriams iškylančius klausimus ir siekdamas atkreipti auditorių dėmesį į esamas praktines problemas dėl kitų susijusių paslaugų, kurioms turi būti taikomi TBF Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai susijusių paslaugų standartai ir susiję praktiniai nurodymai, Audito komitetas parengė pranešimą „Dėl kitų susijusių paslaugų teikimo“.	Teigiamai.

			Taip pat buvo Audito komitetas parengė pranešimą „Dėl techninių klaidų taisymo auditoriaus išvadoje“. Atsižvelgdamas į TAS ir teisės aktų pakeitimus, Audito komitetas atnaujino pranešimą „Dėl licencijuojamos veiklos sąnaudų audito“. Atsižvelgdamas į auditoriams iškylančius klausimus ir siekdamas nustatyti detalesnę metodiką, Audito komitetas parengė pranešimą „Dėl 710-ojo TAS „Lyginamoji informacija – atitinkami duomenys ir lyginamosios finansinės ataskaitos nuostatų taikymo“. Atsižvelgdamas į gaunamus paklausimus, Audito komitetas organizavo diskusiją ir po jos parengė Audito komiteto pranešimą „Dėl specialisto išvados rengimo“. Atsižvelgdamas į gaunamus auditorių paklausimus, Audito komitetas parengė pranešimą dėl 2400-ojo (persvarstyto) TPUS taikymo, kuriame informuojama, kad rengiant ataskaitą pagal 2400-ajį TPUS (persvarstytą), galima naudoti tiek sąvoką „praktikuojantis asmuo“, tiek „auditorius“.	
		2.4.11. Organizuoti kasmetinius KKK auditoriams kontrolieriams.	Auditorių kontrolierių kvalifikacijos kėlimo kursai organizuojami kiekvienais metais.	Teigiamai.
		2.4.12. Įvesti apmokamą auditoriaus kontrolieriaus etatą.	Galimybės svarstomos, LAR veiklos finansavimo šaltinių peržiūrėjimo darbo grupė nagrinėdama LAR biudžeto projektus, numatė atitinkamas lėšas šiam etatui išlaikyti, tačiau įgyvendinimo galimybės yra ribotos dėl šiuo metu esančių finansinių sunkumų ir neišspręstų LAR finansavimo problemų.	Neigiamai.

		2.4.13. Įdiegti auditorių kontrolierių metinio vertinimo sistemą.	Auditoriai kontrolieriai kiekvienais metais vertinami, atsižvelgiant į jų darbe pastebėtus trūkumus. Papildomos priemonės numatytos teisės aktuose, reglamentuojančiuose peržiūros atlikimą.	Teigiamai.
		2.4.14. Parengti rekomendacijas dėl auditui atlikti reikalingų išteklių kokybės ir kiekybės pakankamumo ir teikti jas tvirtinti AAT.	Atitinkamos nuostatos įrašytos į Atlikto audito kokybės peržiūros metodiką, kuri buvo suderinta su LR konkurencijos taryba. Taip pat kreiptasi į teisininkus dėl išvados gavimo. AAT patvirtino parengtas nuostatas ir Atlikto audito kokybės peržiūros metodikos projektą. Nuostatos turi būti laikomasis atliekant 2015 m. atlikto audito kokybės peržiūras.	Teigiamai.
3. Auditorių atstovavimas Lietuvoje ir tarptautiniu lygiu.	3.1. Didinti visuomenės pasitikėjimą auditorių teikiamomis paslaugomis ir LAR veikla.	3.1.1.Rengti ir publikuoti LAR veiklos metines ataskaitas ir audito rinkos apžvalgą.	Tiek veiklos ataskaitos, tiek audito rinkos apžvalgos kiekvienais metais yra skelbiamos LAR svetainėje: - veiklos ataskaitos – skiltyje „LAR ataskaitos“; - audito rinkos apžvalgos – skiltyje „Audito rinkos apžvalgos“.	Teigiamai.
		3.1.2. Teikti informaciją visuomenei audito ir susijusių profesinių paslaugų bei profesinės etikos klausimais atsakant į gautus paklausimus.	Atsakymai pateikiami į visus gaunamus paklausimus. Atitinkamų LAR komitetų parengti atsakymai į paklausimus, kurie aktualūs plačiajai auditorių bendruomenei, skelbiami LAR svetainėje.	Teigiamai.
	3.2. Skleisti informaciją visuomenei apie audito ir kitas profesines paslaugas bei jų svarbą.	3.2.1. Pakeisti LAR internetinio puslapio struktūrą ir papildyti skelbiamą informaciją atsižvelgiant į išorės vartotojų informacijos poreikius.	LAR interneto svetainėje sukurtos skiltys, kuriose pateikiamos aktualios naujienos: - „Visuomenei; - „Auditoriams / audito įmonėms“; - „Audriaus padėjėjams“. Atnaujinta LAR komitetų skelbiamos informacijos struktūra, atnaujinus LAR komitetų darbo reglamentus, skelbiami išsamūs posėdžių protokolai ir posėdžių medžiaga.	Teigiamai.

			Atnaujinta LAR svetainės struktūra, kuri tikimasi bus tinkamesnė, kad informacija būtų randama greičiau.	
		3.2.2. Publikuoti straipsnius bei pasisakymus verslo ir profesinėje spaudoje apie auditorių teikiamas paslaugas bei jų svarbą.	Esant poreikiui, aktuali LAR informacija profesinėje spaudoje. Išleistas LAR leidinys „Finansinių ataskaitų peržvalgos“. Paskelbtas FEE leidinys „Auditoriaus atranka. Geriausios praktikos skatinimas“ LAR interneto svetainėje.	Teigiamai.
		3.2.3. Parengti ir kasmet atnaujinti LAR pristatantį leidinį lietuvių ir anglų kalbomis.	Išleistas LAR leidinys „Finansinių ataskaitų auditas“. Išleistas LAR leidinys „Finansinių ataskaitų peržvalgos“.	Teigiamai.
		3.2.4. Organizuoti ir koordinuoti LAR viešuosius ryšius.	Siekiant ryšių su visuomene plėtros informacija apie LAR ir jų veiklą pradėta talpinti socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „LinkedIn“. Profesinėje spaudoje nuolat publikuojami LAR pasisakymai atskirais klausimais, skelbiami specifiniai straipsniai tam tikrais aktualiais klausimais.	Teigiamai.
		3.2.5. Vykdyti periodines valstybės institucijų bei verslo atstovų apklausas, siekiant stiprinti auditoriaus vaidmenį visuomenėje.	Šiuo metu vykdomi tik neformalūs pokalbiai su valstybinių institucijų ir verslo atstovais.	Neigiamai.
		3.2.6. Naudotis galimybėmis pristatyti auditoriaus profesiją aukštųjų mokyklų studentams.	2012 m. gegužės 30 d. Mokymo komiteto pirmininkė dalyvavo apskrito stalo diskusijoje, kuri vyko Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje. Dalyvauta bendroje konferencijoje su Vilniaus universitetu, kurioje dalyvavo ir studentai. Jiems sudaryta galimybė artimiau susipažinti su auditoriaus profesija ir šių dienų aktualijomis.	Teigiamai.

	3.3. Aktyviai reikšti nuomonę profesijai ir visuomenei svarbiais klausimais	3.3.1. Teikti pastabas ir siūlymus bei dalyvauti darbo grupėse dėl teisės aktų tobulinimo finansinės apskaitos, mokesčių, verslo ir darbo teisės srityse.	Apskaitos ir mokesčių komitetas teikė pastabas dėl VAS projektų, Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatymo ir LR finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo projektų.	Teigiamai.
		3.3.2. Publikuoti straipsnius bei pasisakymus verslo ir profesinėje spaudoje aktualiais apskaitos ir mokesčių klausimais.	Apskaitos ir mokesčių komiteto pirmininkės Galinos Ivanovos straipsniai: „Įtarimai trukdo eksportuoti“ (Verslo žinios), Tantjemų išmokoms – ypatingas dėmesys (Apskaitos, audito ir mokesčių aktualijos), Mokestinių nuostolių perdavimo ypatumai (Mokesčių žinios).	Teigiamai.
		3.3.3. Siekti tapti valstybės institucijų socialiniu partneriu.	Valstybės institucijos derina jų rengiamus teisės aktų projektus, kviečia į diskusijas, kadangi LAR gali pateikti kompetentingą nuomonę įvairiais svarstomais klausimais.	Teigiamai.
	3.4. Plėtoti bendradarbiavimą su užsienio šalių bei tarptautinėmis profesinėmis organizacijomis, atstovaujant Lietuvos interesui.	3.4.1. Tinkamai vykdyti prisiimtus narystės įsipareigojimus TBF ir EBF, tame tarpe, susijusius su tarptautinių apskaitos standartų taikymo skatinimu.	Visi įsipareigojimai, tiek finansiniai, tiek ataskaitų teikimo, tiek kito pasidalinimo turima informacija, yra vykdomi.	Teigiamai.
		3.4.2. Dalyvauti TBF ir EBF tarybos posėdžiuose ir skelbti informaciją LAR nariams apie svarstytus klausimus bei priimtus sprendimus.	Dalyvaujama posėdžiuose išsamiai informuojant LAR prezidiumą ir aktualiausią informaciją skelbiant LAR nariams.	Teigiamai.
		3.4.3. Dalyvauti tarptautinėse konferencijose profesijai svarbiais klausimais ir teikti informaciją LAR nariams apie konferencijos pranešimus.	2015 m. rugpjūčio 7 d. Lietuvos auditorių rūmų direktorė Rasa Pajaujytė ir Mokymo komiteto pirmininkė Irma Kamarauskienė dalyvavo Latvijos auditorių rūmų konferencijoje, kurioje pristatė pranešimą „Audito kokybės gerinimo ir viešosios priežiūros sistemos pokyčiai Lietuvoje“.	Teigiamai.
		3.4.4. Tęsti bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą su ES ir kitų valstybių auditorių savivaldos organizacijomis;	EBF aktyviai rengia įvairias profesinių organizacijų apklausas, kuriose dalyvauja ir LAR. EBF koordinuojant visų valstybių narių veiklą yra	Teigiamai.

		keistis informacija apie profesinių organizacijų veiklą bei nepriklausomo audito ir kitų profesinių paslaugų sistemas.	operatyviai ir efektyviai apsikeičiama visa reikiama informacija.	
4. Auditorių savivaldos vystymas.	4.1. LAR valdymo, veiklos bei vidaus kontrolės tobulinimas	4.1.1. Patobulinti LAR strateginio veiklos planavimo, kontrolės ir vertinimo sistemą.	2012 m. liepos 12 d. buvo patvirtinti naujos redakcijos LAR komitetų darbo reglamentai bei atnaujinti LAR administracijos darbuotojų pareiginiai nuostatai.	Teigiamai.
		4.1.2. Tobulinti LAR valdymo ir kolegialių organų rinkimų sistemą įsteigiant rinkimų komitetą, turintį patariamojo balso teisę.	Klausimas nesvarstytas.	Neigiamai.
		4.1.3. Įdiegti LAR veiklos planavimo, rizikos valdymo bei vidaus kontrolės sistemą.	LAR veiklos planavimo, rizikos valdymo bei vidaus kontrolės sistema sukurta. Veikia LAR darbo grupė dėl LAR veiklos tobulinimo, kuri peržiūri atitinkamus vidaus teisės aktus.	Teigiamai.
		4.1.4. Formalizuoti ir tobulinti LAR prezidiumo, komitetų, kitų kolegialių organų ir administracijos veiklos, bendradarbiavimo ir komunikavimo sistemą.	Stiprinamas bendradarbiavimas tarp LAR organų, komitetų nariai kviečiami dalyvauti tiek kitų komitetų, tiek LAR prezidiumo veikloje, taip užtikrinant betarpišką apsikeitimą informacija ir nuomonėmis. Kontroliuojama, kad informacija skirta atitinkamam LAR organui, jį pasiektų kiek įmanoma greičiau.	Teigiamai.
		4.1.5. Plėtoti ir tobulinti LAR informacinę sistemą, plėsti paslaugas, teikiamas elektroninėmis priemonėmis.	Visa informacija, teiktina LAR, gali būti pateikiama elektroniniame formate. Vis daugiau naudojamas elektroninis parašas, apsikeičiant dokumentais.	Teigiamai.
		4.1.6. Įdiegti LAR konferencinį ryšį, kuris būtų naudojamas posėdžių, seminarų, kvalifikacijos kėlimo kursų metu, užtikrinant nuotolinį asmenų dalyvavimą.	Apsvarstytos galimybės naudoti konferencinį ryšį per Google+. Ir svarstomos galimybės naudoti alternatyvius nuotolinio dalyvavimo metodus.	Teigiamai.

		4.1.7. Atlikti kasmetines LAR narių apklausas LAR veiklos tobulinimo klausimais.	Apklausa atlikta 2011 m. gruodžio mėnesį. 2014 m. auditorių klausta dėl programos „Descartes“ įsigijimo aktualumo.	Teigiamai.
		4.1.8. Pradėti leisti auditorių periodinį profesinį leidinį.	Galimybės svarstomos.	Neigiamai.
		4.1.9. Sukurti LAR administracijos darbuotojų darbo rezultatų vertinimo bei tęstinio profesinio tobulėjimo užtikrinimo sistemas, bei susieti jas su skatinimo sistema.	Pagrindiniai darbuotojų darbai yra nustatomi LAR administracijos darbo plane, sudaromame pagal Administracijos darbo reglamentą. Darbuotojai motyvuojami nusistatyti ir siekti užsibrėžtų tikslų, tinkamai ir laiku atlikti pavedamas užduotis. LAR darbuotojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją, dalyvauja mokymuose ir kitaip gilina savo žinias.	Teigiamai.
		4.1.10. Plėtoti bendradarbiavimą su kitomis auditorius vienijančiomis profesinėmis organizacijomis.	Kitos profesinės organizacijos nuolat kviečiamos pateikti pastabas dėl LAR rengiamų projektų, dalyvauti LAR diskusijose.	Teigiamai.
		4.1.11. Periodiškai papildyti LAR biblioteką aktualiais profesiniais leidiniais ir informuoti LAR narius apie naujai įsigytus leidinius.	LAR nemokamai platino AAT išverstą ir išleistą leidinį „Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (TFAS) 2007“. LAR pradėjo platinti Kokybės kontrolės vadovą, kuris apima visas sritis, reikalaujamas pagal TKKS, ir kuriame papildomai įtraukta buhalterinės apskaitos paslaugų kokybės kontrolė su priedais.	Teigiamai.
		4.1.12. Siekti numatyti galimybes atlikti patikrinimus audito įmonės prašymu už papildomą mokestį.	Galimybės svarstomos.	Neigiamai.